

FSC Nacionālā meža uzraudzības standarta projekta indikatori

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
		PRINCIPLE 1: COMPLIANCE WITH LAWS: The Organization* shall* comply with all applicable laws*, regulations and nationally-ratified* international treaties, conventions and agreements.	1. PRINCIPĀ. LIKUMU IEVĒROŠANA Organizācija* ievēro visus piemērojamus tiesību aktus* un noteikumus, kā arī valsts ratificētos* starptautiskos nolīgumus, konvencijas un vienošanās.
		1.1 The Organization* shall* be a legally defined entity with clear, documented and unchallenged legal registration*, with written authorization from the legally competent* authority for specific activities.	1.1 Organizācijai* ir skaidri noteikts juridisks statuss, ko nosaka dokumentēta un neapstrīdama juridiski noformēta reģistrācija*, ar kompetentās* iestādes dotu rakstisku atļauju veikt konkrētās darbības.
1.1.1	pieņemts	Legal registration* to carry out all activities within the scope of the certificate is documented and unchallenged.	Juridiski noformēta reģistrācija*, kas ļauj veikt visus pasākumus, kuri ietilpst sertifikāta darbības jomā, ir dokumentēta un neapstrīdama.
1.1.2	pieņemts	Legal registration* is granted by a legally competent* authority according to legally prescribed processes.	Juridiski noformēto reģistrāciju* ir piešķīrusi kompetenta* iestāde likumā noteiktā kārtībā.
		1.2. The Organization* shall* demonstrate that the legal* status of the Management Unit*, including tenure* and use rights*, and its boundaries, are clearly defined.	1.2 Organizācija pierāda, ka apsaimniekojamās teritorijas* juridiskais* statuss, tostarp valdījuma tiesības* un lietošanas tiesības*, kā arī tās robežas ir skaidri noteiktas.
1.2.1	pielāgots		Valdījuma* vai lietošanas tiesībām*, kas ļauj apsaimniekot un izmantot resursus atbilstoši sertifikāta darbības jomai, ir jābūt dokumentētām un iegūtām tiesību aktos noteiktajā kārtībā.
1.2.2	atmests		
1.2.3	pielāgots		Visas sertifikāta darbības jomā ietilpstošās apsaimniekojamās teritorijas* robežas ir skaidri marķētas vai dokumentētas un atzīmētas kartēs.
	pievienots jauns indikators		Īpašuma vai valdījuma apsaimniekošanā netiek pārkāptas īpašuma robežas.
		1.3 The Organization* shall* have legal* rights to operate in the Management Unit*, which fit the legal* status of The Organization* and of the Management Unit*, and shall* comply with the associated legal* obligations in applicable national and local laws* and regulations and administrative requirements. The legal* rights shall* provide for harvest of products and/or supply of ecosystem services* from within the Management Unit*. The Organization* shall* pay the legally prescribed charges associated with such rights and obligations.	1.3 Organizācijai* ir likumīgas* tiesības strādāt apsaimniekojamā teritorijā*, kas atbilst organizācijas* un apsaimniekojamās teritorijas* juridiskajam* statusam, ievērojot noteiktas saistības un pienākumus, ko nosaka piemērojamie valsts un vietēja mēroga tiesību akti, noteikumi un administratīvās prasības. Likumīgās* tiesības ļauj iegūt meža produktus un/vai nodrošināt ekosistēmu pakalpojumus* apsaimniekojamā teritorijā*. Organizācija* maksā likumīgās nodevas, kas saistītas ar šīm tiesībām un pienākumiem.
1.3.1	pielāgots		Visas apsaimniekojamā teritorijā* īstenotās darbības tiek veiktas saskaņā ar: 1) piemērojamiem tiesību aktiem*, noteikumiem un administratīvām prasībām; 2) likumā noteiktām* tiesībām un 3) obligātajiem prakses kodeksiem*.
1.3.2	pielāgots		Visu likumā noteikto ar meža apsaimniekošanu saistīto nodokļu, nodevu un citi saistošo maksājumu apmaksā tiek veikta labticīgi.
1.3.3	pieņemts	Activities covered by the management plan* are designed to comply with all applicable laws*.	Apsaimniekošanas plānā* paredzētās darbības atbilst visiem piemērojamiem tiesību aktiem*.
		1.4 The Organization* shall* develop and implement measures, and/ or shall* engage with regulatory agencies, to systematically protect the Management Unit* from unauthorized or illegal resource use, settlement and other illegal activities.	1.4 Organizācija* izstrādā un ievieš pasākumus un/vai sadarbojas ar regulatīvām iestādēm, lai sistemātiski aizsargātu apsaimniekājamo teritoriju* un nepieļautu tajā nelikumīgu vai nelegālu resursu izmantošanu, apmešanos un citas nelegālas darbības.
1.4.1	atmests		
1.4.2	pielāgots		Lai konstatētu, kontrolētu un nepieļautu neatļautu vai nelikumīgu mežizstrādi, medībām, zveju, slazdu izlikšanu, meža produktu vākšanu, apmešanos un citas neatļautas darbības, un ziņotu par tām, tiek nodrošināta sadarbība ar kompetentajām institūcijām.
1.4.3	pieņemts	If illegal or unauthorized activities are detected, measures are implemented to address them.	Konstatējot nelegālas vai neatļautas darbības, tiek īstenoti pasākumi to novēršanai.
		1.5 The Organization* shall* comply with the applicable national laws*, local laws, ratified* international conventions and obligatory codes of practice*, relating to the transportation and trade of forest products within and from the Management Unit*, and/or up to the point of first sale.	1.5 Organizācija* ievēro piemērojamus valsts tiesību aktus*, vietēja mēroga noteikumus, ratificētās* starptautiskās konvencijas un obligātos prakses kodeksus*, ko piemēro meža produktu transportēšanai un tirdzniecībai apsaimniekojamajā teritorijā* un ārpus tās, un/vai līdz pirmajai tirdzniecības vietai.
1.5.1	pielāgots		Meža produktu transportēšana un tirdzniecība līdz pirmajai tirdzniecības vietai atbilst piemērojamiem valsts tiesību aktiem*, vietēja mēroga noteikumiem*, ratificētajām* starptautiskajām konvencijām un obligātajiem prakses kodeksiem*.
1.5.2	pieņemts	Compliance with CITES provisions is demonstrated, including through possession of certificates for harvest and trade in any CITES species.	Tiek demonstrēta atbilstība CITES prasībām, tostarp ir sertifikāti CITES sugu ieguvei un tirdzniecībai.
		1.6 The Organization* shall* identify, prevent and resolve disputes* over issues of statutory or customary law*, which can be settled out of court in a timely manner*, through engagement with affected stakeholders*.	1.6 Organizācija* konstatē, novērš un atrisina strīdus*, kas saistīti ar normatīvajiem aktiem vai paražu tiesību normām*, kurus var savlaicīgi* atrisināt ārpus tiesas, iesaistot* ietekmētās ieinteresētās puses*.

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
1.6.1	pielāgots	A publicly available* complaint* examination procedure, on which affected stakeholders* had the opportunity to submit proposals during its development process, is in place. Complaint* examination procedure complies with or exceeds the procedures specified in laws and regulations of the Republic of Latvia.	SDG nespēja vienoties par vienu indikatora redakciju. Tādēļ palikušas divas redakcijas. Viena: Ir izveidota publiski pieejama* iesniegumu izskatīšanas kārtība, par kuru ietekmētajām pusēm* izstrādes procesā ir bijusi iespēja iesniegt priekšlikumus. Iesniegumu izskatīšanas kārtība atbilst vai pārsniedz LR normatīvos aktos noteiktās procedūras. Un otra: Ir izveidota publiski pieejama* iesniegumu izskatīšanas kārtība, par kuru ietekmētajām pusēm* izstrādes procesā ir bijusi iespēja iesniegt priekšlikumus.
1.6.2	pielāgots		Uz strīdiem*, kas ir saistīti ar piemērojamiem tiesību aktiem*, kurus var atrisināt ārpus tiesas, reaģē savlaicīgi*, un tie ir jau atrisināti vai šobrīd tiek risināti.
1.6.3	pielāgots		Tiek uzturēts aktualizēts reģistrs par strīdiem saistībā ar piemērojamiem tiesību aktiem*, tostarp: 1) par visu strīdu* izskatīšanas rezultātiem; 2) par pasākumiem, kas tiek veikti, lai sūdzības iemeslu novērstu; 3) par neatrisinātiem strīdiem*, iemesliem, kāpēc tie nav atrisināti, vai arī kādēļ tie netiks atrisināti.
1.6.4	pielāgots		Organizācija gadījumos, kad ciršanas apliecinājumu, būvatļauju u.c. administratīvos aktus apstrīd tiesā, respektē tiesas lēmumu apturēt konkrētās darbības līdz tiesas sprieduma spēkā stāšanās brīdim.
		1.7 The Organization* shall* publicize a commitment not to offer or receive bribes in money or any other form of corruption, and shall* comply with anti-corruption legislation where this exists. In the absence of anti-corruption legislation, The Organization* shall* implement other anti-corruption measures proportionate to the scale* and intensity* of management activities and the risk* of corruption.	1.7 Organizācija* publisko apņemšanos nepiedāvāt un nepieņemt kukuļus naudā vai jebkādā citā koruptīvā veidā, un ievēro normatīvo aktu prasības korupcijas novēršanas jomā, ja tādi pastāv. Ja šādi normatīvie akti nav pieņemti, organizācija* īsteno citus korupcijas novēršanas pasākumus, kas atbilst apsaimniekošanas darbību mērogam* un intensitātei*, kā arī korupcijas riskam*.
1.7.1	atmests		
1.7.2	atmests		
1.7.3	atmests		
1.7.4	atmests		
1.7.5	pielāgots		Konstatējot kukuļošanu, spaidus un citas koruptīvas darbības, tiek veikti korektīvi pasākumi.
		1.8 The Organization* shall* demonstrate a long-term* commitment to adhere to the FSC Principles* and Criteria* in the Management Unit*, and to related FSC Policies and Standards. A statement of this commitment shall* be contained in a publicly available* document made freely available.	1.8 Organizācija* demonstrē ilgtermiņa apņemšanos apsaimniekojamā teritorijā* ievērot FSC principus* un kritērijus*, kā arī īstenot FSC politiku un standartus. Paziņojums par šādu apņemšanos ir iekļauts publiski pieejamā* dokumentā, kas ir brīvi pieejams.
1.8.1	pielāgots		Ilgtermiņa* apņemšanās īstenot meža* apsaimniekošanas praksi atbilstoši starptautiski apstiprinātajam FSC Meža uzraudzības standartam Latvijai, kā arī ar to saistītajai politikai un standartiem, ciktāl tie nav pretrunā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, ir ietverta rakstiskā politikā (vai citā dokumentā), ko atbalstījusi persona, kura ir pilnvarota to īstenot praksē.
1.8.2	pieņemts	The policy is publicly available* at no cost.	Politika ir publiski pieejama* bez maksas.
		Principle 2: WORKERS** RIGHTS AND EMPLOYMENT CONDITIONS The Organization* shall* maintain or enhance the social and economic wellbeing of workers*.	2. PRINCIPĀS. DARBINIEKU* TIESĪBAS UN DARBA APSTĀKĻI Organizācija* uztur nemainīgā līmenī vai uzlabo darbinieku* sociālās un ekonomiskās labklājības līmeni.
		2.1 The Organization* shall* uphold* the principles and rights at work as defined in the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work (1998) based on the eight ILO Core Labour Conventions.	2.1 Organizācija* darba vietā ievēro principus un tiesības atbilstoši 1998. gada ILO Deklarācijai par pamatprincipiem un tiesībām darbā, kura balstās uz astoņām ILO pamatkonvencijām.
2.1.1	pielāgots		2.1.1 Nodarbināto* nodarbinātības prakse un nosacījumi atbilst LR normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Tai skaitā, Organizācija* neizmanto bērnu darbu, izņemot, ja tiek ievēroti sekojoši nosacījumi: 2.1.1.1 Organizācija* nenodarbina bērnus, kuri ir jaunāki par 15 gadiem vai kuri līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai turpina iegūt pamatzglītību, izņemot gadījumus, kas norādīti indikatorā 2.1.1.2 2.1.1.2 Bērnus vecumā no 13 gadiem, atbilstoši tiesību aktos noteiktajām normām ar vecāka (aizbildņa) atļauju drīkst nodarbināt no mācībām brīvā laikā vieglā, bērna drošībai, veselībai, tikumībai un attīstībai nekaitīgā darbā (darbos, kuros atļauts nodarbināt bērnus vecumā no 13 gadiem atbilstoši LR normatīvajiem aktiem). 2.1.1.3 Nodarbinot personas, kas jaunākas par 18 gadiem, ievēro tiesību aktos noteiktās normas attiecībā uz viņu darba laiku, atpūtas laiku un darba samaksu. Aizliegts nodarbināt darbos īpašos apstākļos, kas saistīti ar paaugstinātu risku viņu drošībai, veselībai, tikumībai un attīstībai, izņemot darbus, kad tiesību aktos nodarbināšana šajos darbos ir atļauta saistībā ar profesionālo apmācību. 2.1.1.4 Aizliegts nodarbināt bērnus darbos īpašos apstākļos, kas saistīti ar paaugstinātu risku viņu drošībai, veselībai, tikumībai un attīstībai.
2.1.2	pielāgots		Darba attiecības Latvijā ir brīvprātīgas un tās atbilst LR normatīvajiem aktiem.

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
2.1.3	pielāgots		Nodarbinātība nav diskriminējoša un atbilst LR normatīvajiem aktiem.
2.1.4	pielāgots		Nodarbinātie* savu interešu aizstāvībai, ievērojot LR likumos noteikto kārtību, var brīvi apvienoties darba organizācijās.
2.1.5	pielāgots		Atbilstoši LR normatīvajiem aktiem, saņemot ierosinājumu no arodbiedrības vai darbinieku pilnvarotiem pārstāvjiem, tiek abpusēji vienojoties noslēgts koplīgums.
		2.2 The Organization* shall* promote gender equality* in employment practices, training opportunities, awarding of contracts, processes of engagement* and management activities.	2.2 Organizācija* veicina dzimumu līdztiesību* tādās jomās kā nodarbinātība, apmācības iespējas, līgumu slēgšana, iesaistīšanās* procesi un apsaimniekošanas darbības.
2.2.1	atmests		
2.2.2	pielāgots	Employment opportunities are open to both women and men under the same conditions.	Nodarbinātības iespējas uz vienādiem nosacījumiem ir pieejamas gan vīriešiem, gan sievietēm.
2.2.3	atmests		
2.2.4	atmests		
2.2.5	atmests		
2.2.6	atmests		
2.2.7	atmests		
2.2.8	atmests		
2.2.9	atmests		
		2.3 The Organization* shall* implement health and safety practices to protect workers* from occupational safety and health hazards. These practices shall*, proportionate to scale, intensity and risk* of management activities, meet or exceed the recommendations of the ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry Work.	2.3 Organizācija* ievieš darba drošības un veselības aizsardzības praksi, lai pasargātu darbiniekus* no negadījumiem darba vietā un novērstu apdraudējumus veselībai. Šāda prakse atbilst apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riska* pakāpei, kā arī ievēro vai pārsniedz ILO prakses kodeksa ieteikumus par darba drošību un veselības aizsardzību meža darbos.
2.3.1	pielāgots		Darba aizsardzības pasākumi meža darbos tiek izstrādāti un īstenoti, un tie atbilst vai pārsniedz prasības, kas noteiktas LR normatīvajos aktos.
2.3.2	pielāgots		Nodarbinātie lieto darba veikšanai nepieciešamos individuālās aizsardzības līdzekļus, kas atbilst vai pārsniedz LR normatīvajos aktos noteikto kārtību.
2.3.3	pielāgots	Use of personal protective equipment is controlled.	Tiek uzraudzīta individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana.
2.3.4	pielāgots		Darba drošības prakse tiek dokumentēta atbilstoši LR normatīvo aktu prasībām. Nelaiemes gadījumu izmeklēšana tiek dokumentēta, tostarp tiek reģistrēts nelaimes gadījumu skaits un to sekas klasificētas atbilstoši nelaimes gadījumu smagumu pakāpei.
2.3.5	atmests		
2.3.6	pielāgots		Informācija par nelaimes gadījumiem tiek iekļauta apmācībās, ja nepieciešams, tiek veiktas papildus darbības, lai samazinātu nelaimes gadījumu riskus.
		2.4 The Organization* shall* pay wages that meet or exceed minimum forest* industry standards or other recognized forest* industry wage agreements or living wages*, where these are higher than the legal* minimum wages. When none of these exist, The Organization* shall* through engagement* with workers* develop mechanisms for determining living wages*.	2.4 Organizācija* maksā algu, kas atbilst vai pārsniedz minimālās standarta likmes meža* nozarē vai likmes, kas atbilst citai atzītai vienošanās par algām meža* nozarē, vai iztikas minimumu*, ja tas ir lielāks par likumā noteikto* minimālo algu. Ja nepiemēro nevienu no iepriekšminētajiem nosacījumiem, organizācija* izstrādā metodes iztikas minimuma* noteikšanai, iesaistot* procesā nodarbinātos*.
2.4.1	pielāgots		Laika algas un akorda algas sistēma ir organizēta atbilstoši LR normatīvajiem aktiem, un darba koplīgumam, ja tāds ir noslēgts, ieskaitot atalgojuma izmaksu termiņu.
2.4.2	atmests		
2.4.3	atmests		
2.4.4	pieņemts	Wages, salaries and contracts are paid on time.	Algas, atalgojumus un līguma summas savlaicīgi izmaksā.
		2.5 The Organization* shall* demonstrate that workers* have job-specific training and supervision to safely and effectively implement the Management Plan* and all management activities.	2.5 Organizācija* uzskatāmi pierāda, ka nodarbinātajiem* ir nodrošināta darbam nepieciešamā apmācība un ka viņu darbs tiek pārraudzīts, lai droši un efektīvi īstenotu apsaimniekošanas plānu* un visas apsaimniekošanas darbības.
2.5.1	pielāgots		Organizācija izvērtē un nodrošina darbiniekiem apmācības, atbilstoši to veicamajiem darba pienākumiem.
2.5.2	pielāgots	Up to date information of provided training is available.	Aktuāla informācija par notikušajām apmācībām ir pieejama.
		2.6 The Organization* through engagement* with workers* shall* have mechanisms for resolving grievances and for providing fair compensation* to workers* for loss or damage to property, occupational diseases*, or occupational injuries* sustained while working for The Organization*.	2.6 Iesaistot nodarbinātos*, organizācija* ievieš mehānismus strīdu risināšanai un taisnīgas kompensācijas* nodrošināšanai nodarbinātajiem* par zaudējumiem vai kaitējumu īpašumam, arodslimībām*, vai traumām darba vietā*, kas gūtas, strādājot organizācijā*.
2.6.1	pielāgots		Organizācijai ir ieviesta ar nodarbinātajiem radušos strīdu risināšanas kārtība.
2.6.2	atmests		
2.6.3	pielāgots		Visiem darbinieku iesniegumiem, kā arī to risināšanas gaitai, ir jābūt rakstiski dokumentētiem.
2.6.4	pielāgots		Kompensācija vai zaudējumu atlīdzināšana tiek noteikta, pusēm vienojoties, vai, domstarpību gadījumā, LR normatīvos aktos noteiktajā kārtībā.

IGI Nr.	Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
	PRINCIPLE 3: INDIGENOUS PEOPLES* RIGHTS The Organization* shall* identify and uphold* Indigenous Peoples* legal* and customary rights* of ownership, use and management of land, territories* and resources affected by management activities.	3. PRINCIPĀS. PAMATIEDZĪVOTĀJU* TIESĪBAS Organizācija* nosaka un atzīst* pamatiedzīvotāju* likumīgās* un paražu* īpašumtiesības, zemes, teritorijas* un resursu izmantošanas un apsaimniekošanas tiesības, kuras ietekmē apsaimniekošanas darbības.
	3.1 The Organization* shall* identify the Indigenous Peoples* that exist within the Management Unit* or those that are affected by management activities. The Organization* shall* then, through engagement* with these Indigenous Peoples, identify their rights of tenure*, their rights of access to and use of forest* resources and ecosystem services*, their customary rights* and legal* rights and obligations, that apply within the Management Unit*. The Organization* shall* also identify areas where these rights are contested.	3.1 Organizācija* nosaka, kādi pamatiedzīvotāji* dzīvo apsaimniekojamā teritorijā*, vai tos pamatiedzīvotājus*, kurus ietekmē apsaimniekošanas darbības. Pēc tam organizācija*, iesaistot* šos pamatiedzīvotājus*, nosaka viņu valdījuma tiesības*, piekļuves tiesības un meža* resursu un ekosistēmu pakalpojumu* izmantošanas tiesības, viņu paražu tiesības* un likumīgās* tiesības un pienākumus, kas ir spēkā apsaimniekojamā teritorijā*. Organizācija* arī nosaka jomas, kurās šīs tiesības tiek apstrīdētas.
	atmests According to the United Nations' and FSC's definition of Indigenous Peoples, in the territory of Latvia there are no inheritors and practitioners of unique cultures and ways of relating to people and the environment. There is no Indigenous People who have retained social, cultural, economic and political characteristics that are distinct from those of the dominant societies in which they live (https://www.un.org/development/desa/indigenouspeoples/about-us.html). According to interpretation of United Nations, International Labour Organization and World Bank, as well as list of indigenous people, in territory of Latvia indigenous people are not identified (https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_indigenous_peoples#cite_note-1). Since ancient times, the identity of Latvia in the European cultural space has been shaped by Latvian and Liv (Livonian) traditions, Latvian folk wisdom, the Latvian language, universal human and Christian values. Provenance of Livonians are Finno-Ugric people, which means that they and their language are related to that of the Finns and Estonians. Nevertheless, same rules, rights and laws apply to both nationalities and together their historical heritage and traditions have created the people of Latvia as it is stated in the Constitution of the Republic of Latvia. (THE CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF LATVIA https://likumi.lv/doc.php?id=57980).	Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas un FSC izmantoto pamatiedzīvotāju definīciju Latvijas teritorijā nav mantinieki un praktiķi unikālām kultūrām un veidiem, kā attiekties pret cilvēkiem un vidi. Nav tādu pamatiedzīvotāju, kuri būtu saglabājuši sociālas, kultūras, ekonomiskas un politiskas īpatnības, kas būtiski atšķirtos no tām, kas piemīt dominējošām sabiedrībām, kurās viņi dzīvo (https://www.un.org/development/desa/indigenouspeoples/about-us.html). Saskaņā ar Apvienoto Nāciju, Starptautiskās Darba organizācijas un Pasaules Bankas interpretāciju, kā arī pamatiedzīvotāju sarakstu, Latvijas teritorijā pamatiedzīvotāji netiek identificēti (https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_indigenous_peoples#cite_note-1). Latvijas identitāti Eiropas kultūrtelpā kopš senlaikiem veido latviešu un lībiešu tradīcijas, latviskā dzīvesziņa, latviešu valoda, vispārcilvēciskās un kristīgās vērtības. Līvi ir cēlušies no somugru ciltīm, kas nozīmē, ka viņu valoda ir radniecīga somu un igauņu valodai. Tomēr, vienādi noteikumi, tiesības un likumi attiecas uz abām tautībām un kopā to vēsturiskais mantojums un tradīcijas ir izveidojušas Latvijas iedzīvotājus, kā tas ir noteikts Latvijas Republikas Satversmē (https://likumi.lv/doc.php?id=57980).
3.1.1	atmests	
3.1.2	atmests	
	3.2 The Organization* shall* recognize and uphold* the legal* and customary rights* of Indigenous Peoples* to maintain control over management activities within or related to the Management Unit* to the extent necessary to protect their rights, resources and lands and territories*. Delegation by Indigenous Peoples of control over management activities to third parties requires Free, Prior and Informed Consent*.	3.2 Organizācija* atzīst un atbalsta pamatiedzīvotāju* likumā noteiktās* un paražu tiesības* kontrolēt apsaimniekošanas darbības apsaimniekojamā teritorijā* vai saistībā ar to, ciktāl tas nepieciešams, lai aizsargātu savas tiesības, resursus, zemes un teritorijas*. Ir nepieciešama informētas personas brīva, iepriekšēja piekrišana*, lai pamatiedzīvotāji* uzticētu trešai personai apsaimniekošanas darbību kontroli.
3.2.1	atmests	
3.2.2	atmests	
3.2.3	atmests	
3.2.4	atmests	
	3.3 In the event of delegation of control over management activities, a binding agreement* between The Organization* and the Indigenous Peoples* shall* be concluded through Free, Prior and Informed Consent*. The agreement shall* define its duration, provisions for renegotiation, renewal, termination, economic conditions and other terms and conditions. The agreement shall* make provision for monitoring* by Indigenous Peoples of The Organization*'s compliance with its terms and conditions.	3.3 Uzticot apsaimniekošanas darbību kontroli, starp organizāciju* un pamatiedzīvotājiem* tiek noslēgts saistošs līgums*, izmantojot informētas personas brīvu, iepriekšēju piekrišanu*. Līgumā atrunā tā darbības ilgumu, noteikumu pārskatīšanas nosacījumus, atjaunošanu, izbeigšanu, ekonomiskos nosacījumus, kā arī citus līguma noteikumus un nosacījumus. Līgumā iekļauj nosacījumu, ka pamatiedzīvotāji* pārauga organizācijas* atbilstību līguma noteikumiem un nosacījumiem.
3.3.1	atmests	
3.3.2	atmests	
3.3.3	atmests	
	3.4 The Organization* shall* recognize and uphold* the rights, customs and culture of Indigenous Peoples* as defined in the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (2007) and ILO Convention 169 (1989).	3.4 Organizācija* atzīst un atbalsta pamatiedzīvotāju* tiesības, paražas un kultūras tradīcijas saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijās 2007. gada deklarāciju par pamatiedzīvotāju tiesībām un ILO 1989. gada konvenciju Nr. 169. (Principi un kritēriji V4, 3.2. kritērijs)
3.4.1	atmests	
3.4.2	atmests	
	3.5 The Organization*, through engagement* with Indigenous Peoples*, shall* identify sites which are of special cultural, ecological, economic, religious or spiritual significance and for which these Indigenous Peoples hold legal* or customary rights*. These sites shall* be recognized by The Organization* and their management, and/or protection* shall* be agreed through engagement* with these Indigenous Peoples.	3.5 Iesaistot* pamatiedzīvotājus*, organizācija* nosaka vietas, kas ir īpaši svarīgas to kultūrvēsturiskās, ekoloģiskās, ekonomiskās vai reliģiskās nozīmes dēļ un uz kurām pamatiedzīvotājiem* ir likumīgās* vai paražu tiesības*. Organizācija* šīs vietas atzīst un, iesaistot* pamatiedzīvotājus*, vienojas par to apsaimniekošanu un/ vai aizsardzību*.
3.5.1	atmests	
3.5.2	atmests	
3.5.3	atmests	

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
		3.6 The Organization* shall* uphold* the right of Indigenous Peoples* to protect* and utilize their traditional knowledge* and shall* compensate local communities* for the utilization of such knowledge and their intellectual property*. A binding agreement* as per Criterion* 3.3 shall* be concluded between The Organization* and the Indigenous Peoples for such utilization through Free, Prior and Informed Consent* before utilization takes place, and shall* be consistent with the protection* of intellectual property* rights.	3.6 Organizācija* atbalsta pamatiedzīvotāju* tiesības aizsargāt* un izmantot savas tradicionālās zināšanas* un kompensē vietējām kopienām* šādu zināšanu un viņu intelektuālā īpašuma* izmantošanu. Starp organizāciju* un pamatiedzīvotājiem* tiek noslēgts saistošs līgums* atbilstoši 3.3. kritērijam* par šādu izmantošanu ar informētas personas brīvu, iepriekšēju piekrišanu*, kas dota pirms šādas izmantošanas, un šī izmantošana atbilst intelektuālā īpašuma* tiesību aizsardzības* prasībām.
3.6.1	atmests		
3.6.2	atmests		
		PRINCIPLE 4: COMMUNITY RELATIONS The Organization* shall* contribute to maintaining or enhancing the social and economic wellbeing of local communities*.	4. PRINCIPS. ATTIECĪBAS AR VIETĒJO SABIEDRĪBU Organizācija* uztur nemainīgā līmenī vai uzlabo vietējo kopienu* sociālo un ekonomisko labklājības līmeni.
		4.1 The Organization* shall* identify the local communities* that exist within the Management Unit* and those that are affected by management activities. The Organization* shall* then, through engagement* with these local communities*, identify their rights of tenure*, their rights of access to and use of forest* resources and ecosystem services*, their customary rights* and legal* rights and obligations, that apply within the Management Unit*.	4.1 Organizācija* nosaka, kādas vietējās kopienas* dzīvo apsaimniekojamā teritorijā*, vai tos iedzīvotājus, kurus ietekmē apsaimniekošanas darbības. Pēc tam organizācija*, iesaistot* šīs vietējās kopienas*, nosaka viņu valdījuma tiesības*, piekļuves tiesības un meža* resursu un ekosistēmu pakalpojumu* izmantošanas tiesības, viņu paražu tiesības* un likumā noteiktās* tiesības un pienākumus, kas ir spēkā apsaimniekojamā teritorijā*.
4.1.1	pielāgots		SDG nespēja vienoties par vienu indikatora redakciju. Tādēļ palikušas divas redakcijas. Viena: Organizācija, izmantojot labāko pieejamo informāciju*, ir noteikusi vietējās kopienas* pārstāvjus - vietējās pašvaldības un vietējo iedzīvotāju veidotās biedrības/nodibinājumus/draudzes, kas atrodas apsaimniekojamā teritorijā, un tās varētu ietekmēt apsaimniekošanas darbības. Un otra: Organizācija, izmantojot labāko pieejamo informāciju*, ir noteikusi vietējo iedzīvotāju grupas - vietējās pašvaldības un vietējo iedzīvotāju veidotās biedrības/nodibinājumus/draudzes, kas atrodas apsaimniekojamā teritorijā, un tās varētu ietekmēt apsaimniekošanas darbības.
4.1.2	pielāgots		SDG nespēja vienoties par vienu indikatora redakciju. Tādēļ palikušas divas redakcijas. Viena: Ir dokumentēti un/vai kartē atzīmēti vietējo iedzīvotāju grupu rakstiski vai protokolētās sanāsmēs paustie centieni un mērķi saistībā ar apsaimniekošanas darbībām un/vai ekosistēmu pakalpojumiem. Un otra: Ir dokumentēti un/vai kartē atzīmēti vietējo kopienu* rakstiski vai protokolētās sanāsmēs paustie centieni un mērķi saistībā ar apsaimniekošanas darbībām un/vai ekosistēmu pakalpojumiem.
		4.2 The Organization* shall* recognize and uphold* the legal* and customary rights* of local communities* to maintain control over management activities within or related to the Management Unit* to the extent necessary to protect their rights, resources, lands and territories*. Delegation by local communities* of control over management activities to third parties requires Free, Prior and Informed Consent*.	4.2 Organizācija* atzīst un atbalsta vietējo kopienu* likumīgās* un paražu tiesības* kontrolēt apsaimniekošanas darbības apsaimniekojamā teritorijā* vai saistībā ar to, ciktāl tas nepieciešams, lai aizsargātu savas tiesības, resursus, zemes un teritorijas*. Ir nepieciešama informētas personas brīva, iepriekšēja piekrišana*, lai vietējās kopienas* uzticētu trešai personai apsaimniekošanas darbību kontroli.
4.2.1	pielāgots		Organizācija* nodrošina vietējām kopienām* iespēju sniegt priekšlikumus/komentārus par meža apsaimniekošanas darbībām.
4.2.2	atmests		
4.2.3	pielāgots		Ja ir pierādījumi, ka apsaimniekošanas darbības ir veiktas pārkāpjot likumā noteiktās* prasības, pārkāpumi ir jānovērš, ciktāl tas ir iespējams.
4.2.4	pielāgots		SDG nespēja vienoties par vienu indikatora redakciju. Tādēļ palikušas divas redakcijas. Viena: Organizācija*, izmantojot procedūras, kas pielāgotas meža apsaimniekošanas darbības lielumam un mērogam, par plānotajām meža apsaimniekošanas darbībām informē 4.1.1 indikatorā minētās iedzīvotāju grupas, kuras varētu tikt ietekmētas, neiekļaujot konfidenciālu informāciju. Un otra: Organizācija*, izmantojot procedūras, kas pielāgotas meža apsaimniekošanas darbības lielumam un mērogam, par plānotajām meža apsaimniekošanas darbībām informē vietējo kopienu* pārstāvjus, kurus varētu ietekmēt, neiekļaujot konfidenciālu informāciju.
4.2.5	atmests		
		4.3 The Organization* shall* provide reasonable* opportunities for employment, training and other services to local communities*, contractors and suppliers proportionate to scale* and intensity* of its management activities.	4.3 Organizācija* nodrošina saprātīgas* iespējas vietējām kopienām*, apakšuzņēmējiem un piegādātājiem nodarbinātības, apmācības un citu pakalpojumu jomā atbilstoši tās īstenoto apsaimniekošanas darbību mērogam* un intensitātei*.
4.3.1	pielāgots		SDG nespēja vienoties par vienu indikatora redakciju. Tādēļ palikušas divas redakcijas. Viena: Organizācija nodrošina vietējām kopienām* pieeju informācijai par nodarbinātības un apmācību iespējām. Un otra: Organizācija nodrošina 4.1.1 indikatorā minētajām iedzīvotāju grupām pieeju informācijai par nodarbinātības un apmācību iespējām.

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
		4.4 The Organization* shall* implement additional activities, through engagement* with local communities*, that contribute to their social and economic development, proportionate to the scale*, intensity* and socio-economic impact of its management activities.	4.4 Organizācija* īsteno papildu pasākumus, iesaistot* vietējās kopienas*, kuri veicinātu viņu sociālo un ekonomisko attīstību un būtu atbilstoši tās īstenoto apsaimniekošanas darbību mērogam*, intensitātei* un sociāli ekonomiskai ietekmei.
4.4.1	pielāgots		Vietējo kopienu un citu attiecīgu organizāciju priekšlikumi, ja tādi ir saņemti un tie nav pretrunā pašvaldību teritoriju attīstības plānošanas dokumentiem, tiek izvērtēti, nosakot sociālās un ekonomiskās attīstības iespējas vietējā mērogā.
4.4.2	pielāgots	Projects and additional activities are implemented and / or supported that contribute to social and economic benefit and are proportionate to the socio-economic impact of management activities.	Tiek īstenoti un/vai atbalstīti projekti un papildu pasākumi, kas veicina sociālo un ekonomisko izaugsmi, un tie atbilst apsaimniekošanas darbību sociāli ekonomiskai ietekmei.
		4.5 The Organization*, through engagement* with local communities*, shall* take action to identify, avoid and mitigate significant* negative social, environmental and economic impacts of its management activities on affected communities. The action taken shall* be proportionate to the scale, intensity and risk* of those activities and negative impacts.	4.5 Organizācija*, iesaistot* vietējās kopienas*, veic pasākumus, lai konstatētu, novērstu un mazinātu tās apsaimniekošanas darbību ievērojamo* negatīvu ietekmi uz vidi un sociāli ekonomisko jomu un ietekmētajām kopienām. Veiktie pasākumi ir atbilstoši šādu apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam* un to negatīvajai ietekmei.
4.5.1	pielāgots		SDG nespēja vienoties par vienu indikatora redakciju. Tādēļ palikušas divas redakcijas. Viena: Iesaistot vietējo iedzīvotāju grupas atbilstoši indikatoros 4.2.1 un 4.4.1 noteiktajam, tiek īstenoti pasākumi, lai novērtētu un mazinātu plānotās meža apsaimniekošanas būtisko negatīvo ietekmi uz vidi, sociālo un ekonomisko jomu. Un otra: Iesaistot vietējās kopienas* atbilstoši indikatoros 4.2.1 un 4.4.1 noteiktajam, tiek īstenoti pasākumi, lai novērtētu un mazinātu plānotās meža apsaimniekošanas būtisko negatīvo ietekmi uz vidi, sociālo un ekonomisko jomu.
		4.6 The Organization*, through engagement* with local communities*, shall* have mechanisms for resolving grievances and providing fair compensation* to local communities* and individuals with regard to the impacts of management activities of The Organization*.	4.6 Iesaistot* vietējās kopienas*, organizācija* ievieš mehānismus sūdzību izskatīšanai un taisnīgas kompensācijas* nodrošināšanai vietējām kopienām* saistībā ar organizācijas* īstenoto apsaimniekošanas darbību radīto ietekmi.
4.6.1	pielāgots		SDG nespēja vienoties par vienu indikatora redakciju. Tādēļ palikušas divas redakcijas. Viena: Ir izveidota publiski pieejama vietējās kopienas* iesniegumu izskatīšanas kārtība. Un otra: Ir izveidota publiski pieejama vietējo iedzīvotāju iesniegumu izskatīšanas kārtība.
4.6.2	pielāgots		Uz iesniegumiem, kas saistīti ar apsaimniekošanas darbību ietekmi, reaģē savlaicīgi*, un tie ir jau atrisināti vai šobrīd tiek risināti atbilstoši indikatoram 4.6.3.
4.6.3	pielāgots		Tiek dokumentētas sūdzības saistībā ar apsaimniekošanas darbībām, tostarp: 1) par visu strīdu* izskatīšanas rezultātiem; 2) par pasākumiem, kas tiek veikti, lai sūdzības iemeslu novērstu; 3) par neatrisinātiem strīdiem*, iemesliem, kāpēc tie nav atrisināti, un to, kā tie tiks atrisināti, vai arī kādēļ tie netiks atrisināti.
4.6.4	pielāgots		Darbības tiek pārtrauktas, ja par tām ir saņemts iesniegums un organizācija ir pārliecinājusies, ka ir konstatējamas neatbilstības normatīvo aktu un/vai šī standarta (dokumenta kods?) indikatorā noteiktajām prasībām. Darbības tiek atsāktas, ja neatbilstība normatīvajiem aktiem vai FSC standartam tiek novērsta.
		4.7 The Organization*, through engagement* with local communities*, shall* identify sites which are of special cultural, ecological, economic, religious or spiritual significance, and for which these local communities* hold legal* or customary rights*. These sites shall* be recognized by The Organization*, and their management and/or protection* shall* be agreed through engagement* with these local communities*.	4.7 Iesaistot* vietējās kopienas*, organizācija* nosaka vietas, kas ir īpaši svarīgas to kultūrvēsturiskās, ekoloģiskās, ekonomiskās vai reliģiskās nozīmes dēļ un uz kurām vietējās kopienām* ir likumā noteiktas* vai paražu tiesības*. Organizācija* šīs vietas atzīst un, iesaistot* vietējās kopienas*, vienojas par to apsaimniekošanu un/vai aizsardzību*.
4.7.1	pielāgots		SDG nespēja vienoties par vienu indikatora redakciju. Tādēļ palikušas divas redakcijas. (Nav skaidra termina "ekonomika" lietderība indikatorā.) Viena: Organizācija izvērtē vietējās kopienas* priekšlikumus un nosaka vietas, kuras to kultūrvēsturiskās, ekoloģiskās, ekonomiskās vai reliģiskās nozīmes dēļ ir iekļautas LR normatīvo aktu noteiktā aizsargājamo objektu sarakstā. Un otra: Organizācija izvērtē vietējās kopienas* priekšlikumus un nosaka vietas, kuras ir īpaši svarīgas to kultūrvēsturiskās, ekoloģiskās, ekonomiskās vai reliģiskās nozīmes dēļ.
4.7.2	pielāgots		Indikatorā 4.7.1 minēto vietu aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumi tiek īstenoti atbilstoši organizācijas* kompetencei.
4.7.3	pielāgots	Value-threatening operations are discontinued in newly discovered sites of particular cultural or ecological significance until the responsible authority's conclusion is received (if it might serve as a basis for prohibition of the operations according to laws and regulations of the Republic of Latvia) or the Organization* has made a decision about further management activities.	Vērtību apdraudošā darbība tiek pārtraukta jaunatklātās vietās ar īpašu kultūrvēsturisko vai ekoloģisko nozīmību līdz brīdim, kad tiek saņemts atbildīgās institūcijas atzinums (ja tas var kalpot par pamatu darbības aizliegumam LR normatīvo aktu kārtībā) vai organizācija* pieņēmusi lēmumu par turpmākiem apsaimniekošanas pasākumiem.

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
		4.8 The Organization* shall* uphold* the right of local communities* to protect* and utilize their traditional knowledge* and shall* compensate local communities* for the utilization of such knowledge and their intellectual property*. A binding agreement* as per Criterion* 3.3 shall* be concluded between The Organization* and the local communities* for such utilization through Free, Prior and Informed Consent* before utilization takes place, and shall* be consistent with the protection* of intellectual property* rights.	4.8 Organizācija* atbalsta vietējo kopienu* tiesības aizsargāt* un izmantot savas tradicionālās zināšanas* un kompensē vietējām kopienām* šādu zināšanu un viņu intelektuālā īpašuma* izmantošanu. Starp organizāciju* un vietējām kopienām* tiek noslēgts saistošs līgums* atbilstoši 3.3. kritērijam* par šādu izmantošanu ar informētas personas brīvu, iepriekšēju piekrišanu*, kas dota pirms šādas izmantošanas, un šī izmantošana atbilst intelektuālā īpašuma* tiesību aizsardzības* prasībām.
4.8.1	atmests		
4.8.2	atmests		
		PRINCIPLE 5: BENEFITS FROM THE FOREST* The Organization* shall* efficiently manage the range of multiple products and services of the Management Unit* to maintain or enhance long-term* economic viability* and the range of social and environmental benefits.	5. PRINCIPS. IEGUVUMI NO MEŽA* Organizācija* efektīvi apsaimnieko apsaimniekojamā teritorijā* esošus daudzveidīgus produktus un pakalpojumus, nodrošinot ilgtermiņā* savu ekonomisko dzīvotspēju* un plašu sociālo un vides ieguvumu klāstu. (Principi un kritēriji V4, 5. princips)
		5.1 The Organization* shall* identify, produce, or enable the production of, diversified benefits and/or products, based on the range of resources and ecosystem services* existing in the Management Unit* in order to strengthen and diversify the local economy proportionate to the scale* and intensity* of management activities.	5.1 Organizācija* nosaka, izmanto vai ļauj izmantot daudzveidīgus produktus un/vai ieguvumus, izmantojot dažādus resursus un ekosistēmu pakalpojumus*, kas sastopami apsaimniekojamā teritorijā*, lai stiprinātu un dažādotu vietējo ekonomiku atbilstoši apsaimniekošanas darbību mērogam* un intensitātei*.
5.1.1	pielāgots	The range of resources and ecosystem services* that are important for the local economy are identified.	Noteikti vietējai ekonomikai nozīmīgie resursi un ekosistēmu pakalpojumi.
5.1.2	pielāgots		Atbilstoši apsaimniekošanas mērķiem* ir noteikti koksnes un nekoksnes produkti/pakalpojumi, kurus organizācija* piedāvā, lai stiprinātu un dažādotu vietējo ekonomiku.
5.1.3	pielāgots	When The Organization* in addition to forest management certification wishes to use FSC Ecosystem Services Claims, The Organization* shall comply with applicable requirements in FSC-PRO-30-006.	Ja organizācija* papildus meža apsaimniekošanas sertifikācijai vēlas izmantot FSC prečzīmes paziņojumus attiecībā uz ekosistēmu pakalpojumu* saglabāšanu un/vai uzlabošanu, tiek ievērotas FSC-PRO-30-006 procedūras prasības.
		5.2 The Organization* shall* normally harvest products and services from the Management Unit* at or below a level which can be permanently sustained.	5.2 Organizācija* parasti izmanto pakalpojumus un veic produktu iegūvi apsaimniekojamā teritorijā* tādā apjomā, ko var pastāvīgi uzturēt, vai mazākā apjomā.
5.2.1	pielāgots		Koksnes resursu ieguves apjomu* aprēķina, balstoties uz labāko pieejamo informāciju par meža resursu stāvokli, kas ietver krājas un vērtības pieauguma, ciršanas apjomu, atmiruma un ekosistēmu funkciju analīzi.
5.2.2	pielāgots		Pamatojoties uz meža resursu analīzes rezultātiem nosaka maksimālos pieļaujamās ikgadējos koksnes resursu ieguves apjomus, kas atbilst ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķiem.
5.2.3	pielāgots		Uzskaita faktisko ikgadējo koksnes resursu ieguves apjomu, un tas 5 vai 10 gadu periodā nepārsniedz apjomu, kas noteikts saskaņā ar 5.2.2. indikatoru. Koksnes ieguves apjoms noteiktajā 5 vai 10 gadu periodā var tikt pārsniegts cērtot vējlaužu, snieglaugu un citu liela mēroga dabisko traucējumu bojātas mežaudzes.
5.2.4	pielāgots		Tiek aprēķināts organizācijas* sniegto komerciālo nekoksnes produktu* un/vai pakalpojumu ilgtspējīgas piegādes apjoms. Ilgtspējīgs piegādes apjoms ir noteikts, balstoties uz labāko pieejamo informāciju*.
		5.3 The Organization* shall* demonstrate that the positive and negative externalities* of operations are included in the management plan*.	5.3 Organizācija* uzskatāmi parāda, ka apsaimniekošanas darbību pozitīvie un negatīvie ārējie faktori* ir iekļauti apsaimniekošanas plānā*.
5.3.1	pieņemts	Costs related to preventing, mitigating or compensating for negative social and environment impacts of management activities are quantified and documented in the management plan*.	Izmaksas, kas saistītas ar apsaimniekošanas darbību negatīvās ietekmes uz vidi un sociālo jomu novēršanu, mazināšanu vai kompensēšanu, ir uzskaitītas un dokumentētas apsaimniekošanas plānā*.
5.3.2	pieņemts	Benefits related to positive social and environment impacts of management activities are identified and included in the management plan*.	Ieguvumi, kas saistīti ar apsaimniekošanas darbību pozitīvo ietekmi uz vidi un sociālo jomu, ir noteikti un iekļauti apsaimniekošanas plānā*.
		5.4 The Organization* shall* use local processing, local services, and local value adding to meet the requirements of The Organization* where these are available, proportionate to scale, intensity and risk*. If these are not locally available, The Organization* shall* make reasonable* attempts to help establish these services.	5.4 Organizācija* izmanto vietējās pārstrādes iespējas un vietējos pakalpojumus, pievienojot vietējo vērtību, lai izpildītu organizācijas* prasības, ja tādas ir, atbilstoši mērogam, intensitātei un riskam*. Ja šādi pakalpojumi uz vietas nav pieejami, organizācija* īsteno saprātīgus* centienus, lai palīdzētu izveidot šādus pakalpojumus.
5.4.1	pielāgots		Vietējie pārstrādātāji netiek izslēgti no iespējas piedāvāt vietējos pakalpojumus, preces un produktus ar pievienoto vērtību.
5.4.2	atmests		
		5.5 The Organization* shall* demonstrate through its planning and expenditures proportionate to scale, intensity and risk*, its commitment to long-term* economic viability*.	5.5 Organizācija*, plānojot izdevumus atbilstoši mērogam, intensitātei un riskam*, apliecina apņemšanos nodrošināt ilgtermiņa* ekonomisko dzīvotspēju*.
5.5.1	pielāgots		Apsaimniekošanas plānā* īstenošanai pieejami pietiekami resursi, lai nodrošinātu atbilstību šim standartam un ilgtermiņa* ekonomiskai dzīvotspējai*.
5.5.2	atmests		
		PRINCIPLE 6: ENVIRONMENTAL VALUES* AND IMPACTS The Organization* shall* maintain, conserve* and/or restore* ecosystem services* and environmental values* of the Management Unit*, and shall* avoid, repair or mitigate negative environmental impacts.	6. PRINCIPS. IETEKME UN VIDĪ UN VIDES VĒRTĪBAS* Organizācija* saglabā*, aizsargā* un/vai atjauno* apsaimniekojamās teritorijas* ekosistēmu pakalpojumus* un vides vērtības* un nepieļauj, novērš vai mazina negatīvu ietekmi uz vidi.

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
		6.1 The Organization* shall* assess environmental values* in the Management Unit* and those values outside the Management Unit* potentially affected by management activities. This assessment shall* be undertaken with a level of detail, scale and frequency that is proportionate to the scale, intensity and risk* of management activities, and is sufficient for the purpose of deciding the necessary conservation* measures, and for detecting and monitoring* possible negative impacts of those activities.	6.1 Organizācija* novērtē apsaimniekojamā teritorijā* esošās vides vērtības*, kā arī tās vides vērtības*, kas atrodas ārpus apsaimniekojamās teritorijas*, bet kuras apsaimniekošanas darbības varētu potenciāli ietekmēt. Šim novērtējumam jābūt pietiekami detalizētam, un tas jāveic tādā mērogā un tik bieži, lai tas atbilstu apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam*, un tam ir jābūt pietiekami efektīvam, lai varētu pieņemt lēmumu par nepieciešamajiem aizsardzības* pasākumiem un lai konstatētu šo darbību iespējamo negatīvo ietekmi un veiktu to monitoringu.
6.1.1	pieņemts	Best Available Information* is used to identify environmental values* within, and, where potentially affected by management activities, outside of the Management Unit*.	Tiek izmantota labākā pieejamā informācija*, lai konstatētu vides vērtības* apsaimniekojamā teritorijā*, kā arī ārpus tās, ja apsaimniekošanas darbības tās varētu potenciāli ietekmēt.
6.1.2	pielāgots		Vides vērtību* novērtējumu detalizācija ir pietiekama, lai varētu novērtēt apsaimniekošanas darbību ietekmi uz konstatētajām vides vērtībām*.
		6.2 Prior to the start of site-disturbing activities, The Organization* shall* identify and assess the scale, intensity and risk* of potential impacts of management activities on the identified environmental values*.	6.2 Pirms traucējošu darbību uzsākšanas organizācija* nosaka un novērtē apsaimniekošanas darbību potenciālās ietekmes mērogu, intensitāti un risku* uz konstatētajām vides vērtībām*.
6.2.1	pielāgots	An environmental impact assessment* identifies impacts of planned management activities on environmental values* at the stand level and, if applicable, at the landscape level.	Ietekmes vērtējumā uz vidi ir noteikta plānotās apsaimniekošanas ietekme uz vides vērtībām mežaudzes līmenī un, ja piemērojams, ainavas līmenī.
6.2.2	pieņemts	The environmental impact assessment* identifies and assesses the impacts of the management activities prior to the start of site-disturbing activities.	Ietekmes vērtējumā uz vidi ir noteikta un novērtēta apsaimniekošanas darbību ietekme pirms traucējošu darbību uzsākšanas.
		6.3 The Organization* shall* identify and implement effective actions to prevent negative impacts of management activities on the environmental values*, and to mitigate and repair those that occur, proportionate to the scale, intensity and risk* of these impacts.	6.3 Organizācija* izstrādā un īsteno efektīvus pasākumus, lai nepieļautu apsaimniekošanas darbību negatīvo ietekmi uz vides vērtībām*, un, lai esošo negatīvo ietekmi mazinātu un novērstu atbilstoši ietekmes mērogam, intensitātei un riskam*.
6.3.1	pielāgots	Management activities are planned and implemented to prevent significant* negative impacts on environmental values*.	Apsaimniekošanas darbības tiek plānotas un īstenotas, lai nepieļautu būtisku negatīvu ietekmi uz vides vērtībām*.
6.3.2	atmests		
6.3.3	pielāgots	If significant negative impact is detected, management activities are planned and implemented to minimize negative impacts on environmental values* or to compensate the significant negative impact on those.	Ja būtiska negatīva ietekme tiek konstatēta, apsaimniekošanas darbības tiek plānotas un īstenotas, lai mazinātu negatīvu ietekmi uz vides vērtībām* vai kompensētu tām nodarīto būtisko kaitējumu.
		6.4 The Organization* shall* protect rare species* and threatened species* and their habitats* in the Management Unit* through conservation zones*, protection areas*, connectivity* and/or (where necessary) other direct measures for their survival and viability. These measures shall* be proportionate to the scale, intensity and risk* of management activities and to the conservation* status and ecological requirements of the rare and threatened species*. The Organization* shall* take into account the geographic range and ecological requirements of rare and threatened species* beyond the boundary of the Management Unit*, when determining the measures to be taken inside the Management Unit*.	6.4 Organizācija* apsaimniekojamā teritorijā* aizsargā retas* un apdraudētas sugas*, un to dzīvotnes*, izveidojot aizsargājamās zonas*, aizsargājamās teritorijas*, pārvietošanās koridorus* un/vai (vajadzības gadījumā) veic citus konkrētus pasākumus, lai veicinātu šo sugu izdzīvošanu un dzīvotspēju. Šie pasākumi atbilst apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam* un retu un apdraudētu sugu* aizsardzības* statusam un ekoloģiskām prasībām. Organizācija* ņem vērā retu un apdraudētu sugu* ģeogrāfisko izplatību un ekoloģiskās prasības ārpus apsaimniekojamās teritorijas* robežām, nosakot pasākumus, kas veicami apsaimniekojamajā teritorijā*.
6.4.1	pielāgots	Best Available Information* about protected species and their habitats* within the Management Unit* is used according to the Indicator 1.3.1.	Izmanto labāko pieejamo informāciju* par apsaimniekojamā teritorijā* identificētajām aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm atbilstoši 1.3.1 indikatoram.
6.4.2	atmests	Potential impacts of management activities are identified on species and habitats mentioned in the Indicator 6.4.1 identified within the Management Unit* and management activities are planned to mitigate negative impacts	Nosaka iespējamo apsaimniekošanas ietekmi uz apsaimniekojamā teritorijā identificētajām 6.4.1. indikatorā minētajām sugām un to dzīvotnēm, un plāno apsaimniekošanas pasākumus, lai mazinātu negatīvo ietekmi.
6.4.3	pielāgots		Veicina aizsargājamo sugu un dzīvotņu saglabāšanu atbilstoši 1.3.1 indikatorā minētajām prasībām.
6.4.4	atmests		
		6.5 The Organization* shall* identify and protect representative sample areas of native ecosystems* and/or restore* them to more natural conditions*. Where representative sample areas* do not exist or are insufficient, The Organization* shall* restore* a proportion of the Management Unit* to more natural conditions*. The size of the areas and the measures taken for their protection or restoration, including within plantations, shall* be proportionate to the conservation* status and value of the ecosystems* at the landscape* level, and the scale, intensity and risk* of management activities.	6.5 Organizācija* nosaka un aizsargā dabisko ekosistēmu* reprezentatīvus parauglaukumus*, un/vai tos atjauno*, tuvinot tos to dabiskajiem apstākļiem*. Ja reprezentatīvu parauglaukumu* nav vai, ja to skaits ir nepietiekams, organizācija* atjauno* daļu no apsaimniekojamās teritorijas*, tuvinot to dabiskajiem apstākļiem*. Teritoriju lielums un pasākumi, kas veikti, lai tās aizsargātu vai atjaunotu, tostarp plantācijās, atbilst aizsardzības* statusam un ekosistēmu* vērtībai ainavas* līmenī, kā arī apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam*.
6.5.1	pielāgots		Tiek izmantota labākā pieejamā informācija*, lai noteiktu īpaši aizsargājamo biotopu veidus, kuri sastopami apsaimniekojamā teritorijā*.
6.5.2	pielāgots		Tiek saglabāti (saglabāšana var ietvert apsaimniekošanas pasākumus, kas nodrošina attiecīgās vietas ekoloģisko funkcionalitāti) aizsargājamo biotopu reprezentatīvie parauglaukumi vismaz 5% no apsaimniekojamās meža zemju teritorijas, aizsargājamās zonas un aizsargājamās teritorijas*.
6.5.3	pielāgots		Ja nav īpaši aizsargājamo biotopu veidu reprezentatīvo parauglaukumu* vismaz 1% apmērā apsaimniekojamās teritorijas* atjauno*, tuvinot to dabiskiem apstākļiem*.
6.5.4	atmests		

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
6.5.5	pielāgots		Aizsargājamo biotopu reprezentatīvie parauglaukumi, aizsargājamās zonas un aizsargājamās teritorijas*, aizsargājamo teritoriju tīkla platības veido vismaz 10% no apsaimniekojamās meža zemju platības.
		6.6 The Organization* shall* effectively maintain the continued existence of naturally occurring native species* and genotypes*, and prevent losses of biological diversity*, especially through habitat* management in the Management Unit*. The Organization* shall* demonstrate that effective measures are in place to manage and control hunting, fishing, trapping and collecting.	6.6 Organizācija* efektīvi nodrošina vietējo sugu* un genotipu* dzīvotspēju to dabiskajā izplatībā un nepieļauj bioloģiskās daudzveidības* izzušanu, jo īpaši apsaimniekojot dzīvotnes* apsaimniekojamajā teritorijā*. Organizācija* uzskatāmi pierāda, ka ir ieviesti efektīvi pasākumi, lai kontrolētu medības, zveju, slazdu likšanu un augu vākšanu.
6.6.1	pielāgots		<p>6.6.1 Apsaimniekošanas darbības veic, saglabājot apsaimniekojamā teritorijā* esošajām dabiskajām ekosistēmām* raksturīgās augu sugas un dzīvotni raksturojošās īpašības* organizācijas noteiktā veidā un apjomā, īstenojot šāda minimālās prasības:</p> <p>6.6.1.1 Cērtot kokus uz 1 ha saglabājami vismaz 10 dzīvi ekoloģiskie koki.</p> <p>6.6.1.2 Atstātie ekoloģiskie koki jāsaglabā neatkarīgi no to stāvokļa turpmāko aprites ciklu laikā.</p> <p>6.6.1.3 Saglabājams viss apaugums 15 metru zonā ap ligzdas koku (ligzdas diametrs lielāks par 50 cm).</p> <p>6.6.1.4 Ja ligzda (ligzdas diametrs lielāks par 50 cm) tiek konstatēta mežizstrādes procesā, mežizstrādes process cirsma ap ligzdas koku tiek apturēts un organizācija* izvērtē turpmāko rīcību.</p> <p>6.6.1.5 Gar purviem, ezeriem, strautiem, avotiem un upēm, izņemot regulētām ūdenstecēm, meža apsaimniekošana izdarāma saudzīgi, ņemot vērā reljefu – palienes robežas, krastu nogāzes, šo nogāžu slīpumu, kā arī mežaudzes koku sugu sastāva atšķirības no apkārtējā meža masīva.</p> <p>6.6.1.6 Gar regulētām ūdenstecēm meža apsaimniekošanu veic atbilstoši izvērtējumam par meža meliorācijas sistēmu funkcionalitātes un ekoloģiskās funkcionalitātes nodrošināšanu, par prioritāti izvirzot meliorācijas sistēmu funkcionalitātes nodrošināšanu.</p> <p>6.6.1.7 Cirsma, kurās ir prasībām atbilstoša sausā koksne, tā jāsaglabā, veicot kailcirti – vismaz 7 sausi stumbri vai to daļas vidēji uz cirsmas hektāru; veicot cita veida cirtes – vismaz 5 sausi stumbri vai to daļas vidēji uz cirsmas hektāru, prioritāri izvēloties sekojošā secībā:</p> <p>6.6.1.7.1 sauso koksni, kuras $D > 50\text{cm}$;</p> <p>6.6.1.7.2 sauso koksni, kuras $20\text{cm} < D < 50\text{cm}$;</p> <p>Organizācija var neievērot 6.6.1.7 indikatorā minētās prasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pilsētu, ciemu administratīvajās teritorijās un atpūtas vietās; - 50 metru zonā gar valsts nozīmes infrastruktūru. <p>Ja organizācija apsaimnieko vairāk nekā 50000ha, var neievērot 6.6.1.7.2 indikatorā minētās prasības gadījumos, kad pēc vietējo iedzīvotāju (privātpersonu) pieprasījuma ir izsniegta sausā koksne pašpatēriņam.</p> <p>6.6.1.8 Vietās, kur sastopamas lapsu un āpšu alas, saglabājamās paaugas un pameža grupas, tajās netiek veidoti tehnoloģiskie koridori un krautuvju vietas.</p>
6.6.2	pielāgots		Vietas kuras ir iegūtas vai iepriekšējā apsaimniekošana nav bijusi atbilstoša indikatorā 6.6.1. noteiktajām prasībām, plāno un/vai īsteno apsaimniekošanas pasākumus, lai tuvinātos indikatorā 6.6.1. noteikto prasību izpildei.
	pievienots jauns indikators		Veicot jaunaudzju kopšanas cirtes, jāsaglabā platlapju sugu piemistrojums.
	pievienots jauns indikators		Egļu mežaudžu atjaunošana un to turpmākā kopšana ir veikta tā, lai šajās audzēs 30 gadu vecumā saglabātos vismaz 10% lapu koku piemistrojuma, ja to pieļauj augšanas apstākļi.

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
6.6.3	pielāgots		<p>6.6.3 Veic apsaimniekošanas darbības, kas uztur vai atjauno* dabiskām ekosistēmām* raksturīgās dzīvotnes īpašības*, lai veicinātu dabiski sastopamo sugu daudzveidību, kā arī to ģenētisko daudzveidību:</p> <p>6.6.3.1 Slapjo mežu apsaimniekošanā ievērotas šādas prasības:</p> <p>6.6.3.1.1 Dabiski atjaunojušos slapjos egļu mežos (dumbrājs, slapjā gārša, slapjais vēris un niedrājs) veicināma paaugas saglabāšanās un vismaz daļēja atjaunošanās zem mātes audzes vainagu klāja, izņemot sanitārās vai rekonstruktīvās cirtēs.</p> <p>6.6.3.1.2L* Slapjos lapu koku mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris, kā arī niedrājs, kur dominē melnalksnis):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kailcirtes platība nepārsniedz 2 ha; - kailcirtē atstājamo dzīvo koku skaits – vismaz 30 uz 1 ha, kas atstājami vienā vai vairākās grupās, tajās pēc iespējas saglabājot visu apaugumu, vai atsevišķi; - veicināma lapu koku atjaunošanās. <p>6.6.3.1.2S** Slapjos lapu koku mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris, kā arī niedrājs, kur dominē melnalksnis):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kailcirtes platība – līdz 1 ha; - atstājamo dzīvo koku skaits – vismaz 10 uz 1 ha; - veidojamas atstājamo koku grupas. <p>* ar "L" apzīmē indikatoru, kas attiecas uz organizāciju, kas apsaimnieko vairāk nekā 1000ha. ** ar "S" apzīmē indikatoru, kas attiecas uz organizāciju, kas apsaimnieko līdz 1000ha.</p> <p>6.6.3.2 Mežaudzes, kur ozoli (<i>Qercus robur</i> L.), liepas (<i>Tilia cordata</i> Mill.), kļavas (<i>Acer platanoides</i> L.), vīksnas un gobas (<i>Ulmus glabra</i> Huds., <i>Ulmus laevis</i> Pall.) un skābarži (<i>Carpinus betulus</i> L.) mežaudzes sugu sastāva formulā sastāda 5 un vairāk vienības ir aizliegts nocirst kailcirtē.</p> <p>6.6.3.3 Mitrzemes - ilggadīgi, bebru izveidoti dīķi, appludinājumi, mitrāji dabiskas izcelsmes ūdenstecēs, ko raksturo nokaltuši koki un/ vai pārmitrām vietām raksturīga veģetācija, atstājami neskarti. Tas neattiecas uz meliorācijas sistēmām, kā arī appludinājumiem, kas ietekmē citiem īpašniekiem piederošās zemes.</p> <p>6.6.3.4 Mežaudzēs, kas vecākas par 30 gadiem, pēc meža ugunsgrēka saglabājamas neskartas atsevišķas izdzīvojušo vai bojā gājušo koku grupas, t.sk., lielāko dimensiju izdzīvojušie vai bojā gājušie koki.</p>
6.6.4	atmests		
6.6.X	atmests		
6.6.X	atmests		
6.6.X	atmests		
6.6.X	atmests		
		6.7 The Organization* shall* protect* or restore* natural watercourses, water bodies*, riparian zones* and their connectivity*. The Organization* shall* avoid negative impacts on water quality and quantity and mitigate and remedy those that occur.	6.7 Organizācija* aizsargā* vai atjauno* dabiskās ūdensteces, ūdenstilpes*, piekrastes zonas* un to savienojamību*. Organizācija* nepieļauj negatīvu ietekmi uz ūdens kvalitāti un kvantitāti, un mazina un novērš šādu ietekmi, ja tāda rastos.
6.7.1	pielāgots		Lai saglabātu dabiskās ūdensteces*, ūdenstilpes*, piekrastes zonas* un to savienojamību* īsteno sekojošus pasākumus:
6.7.2	pielāgots		Veic pasākumus, lai mazinātu piesērējumu, kas var rasties mežizstrādes rezultātā, piemēram, vietas, kur pievešanas ceļš šķērso strautus, nelielas upītes un ūdensteces, jāveido pagaidu šķērsojumi. Pievešanas ceļu šķērsojumu skaits pēc iespējas jāsabalansē ar augsnes nestspēju.
6.7.3	pielāgots		Veic atjaunošanas darbus vietās, kur organizācijas* iepriekš veiktie pasākumi uz sauszemes un ūdenī ir nodarījuši kaitējumu dabiskām ūdenstecēm*, ūdenstilpēm*, piekrastes zonām*.
6.7.4	pielāgots		Savas kompetences ietvaros rīkojas, lai novērstu vai mazinātu iepriekšējo apsaimniekotāju vai trešo pušu darbības rezultātā nodarīto kaitējumu ūdenstecēm*, ūdenstilpēm*, piekrastes zonām*, kura avots (iemesls) atrodas apsaimniekotājā teritorijā.
		6.8 The Organization* shall* manage the landscape* in the Management Unit* to maintain and/or restore* a varying mosaic of species, sizes, ages, spatial scales* and regeneration cycles appropriate for the landscape values* in that region, and for enhancing environmental and economic resilience*.	6.8 Organizācija* apsaimnieko ainavu* apsaimniekojamā teritorijā*, lai uzlabotu vides un ekonomisko stabilitāti* un lai saglabātu un/vai atjaunotu* daudzveidīgu ainavas mozaīku, ko veido dažādas sugas, dažāda izmēra un vecuma elementi, kā arī atšķirīgs telpiskais mērogs*, un atjaunošanās ciklus, kas atbilst šī reģiona ainaviskajām vērtībām*.
6.8.1	pieņemts		Saglabā daudzveidīgu ainavas mozaīku, ko veido dažādas sugas, dažāda izmēra un vecuma elementi, atšķirīgs telpiskais mērogs*, kā arī atjaunošanās cikli, kas atbilst ainavai*, ja piemērojams atbilstoši darbības mērogam un intensitātei.

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
	pievienots jauns indikators		Meža apsaimniekotājs, kurš apsaimnieko meža masīvu platībā ne mazāku par 500 ha izstrādā un ievieš meža apsaimniekošanas plānošanā ainavu ekoloģiskās plānošanas principus, īpašu uzmanību pievēršot veco audžu īpatsvara nodrošinājumam.
6.8.2	atmests		
		6.9 The Organization* shall* not convert natural forest* to plantations*, nor natural forests* or plantations* on sites directly converted from natural forest* to non-forest* land use, except when the conversion: a) Affects a very limited portion* of the area of the Management Unit*, and b) Will produce clear, substantial, additional, secure long-term conservation* benefits in the Management Unit*, and c) Does not damage or threaten High Conservation Values*, nor any sites or resources necessary to maintain or enhance those High Conservation Values*.	6.9 Organizācija* nedrīkst transformēt dabisku mežu* par plantācijām* vai dabiskus mežus* vai plantācijas*, kas tieši transformētas no dabiska meža*, par nemeža* zemēm, izņemot gadījumus, kad transformācija: a) attiecas uz apsaimniekojamās teritorijas* ļoti ierobežotu daļu*; b) dod skaidrus, būtiskus, papildu, drošus ilgtermiņa aizsardzības* ieguvumus apsaimniekojamā teritorijā*; c) nenodara kaitējumu un neapdraud īpaši saglabājamās vērtības*, teritorijas vai resursus, kas vajadzīgi, lai uzturētu vai vairotu šīs īpaši saglabājamās vērtības*.
6.9.1	pielāgots		Dabiski meži* netiek pārveidoti par plantācijām vai nemeža* zemēm, izņemot gadījumus, ja tas: 1) attiecas uz apsaimniekojamās teritorijas* ļoti ierobežotu daļu*; 2) dod ilgtermiņa vides un/vai sociālos ieguvumus apsaimniekojamā teritorijā*; 3) neapdraud īpaši saglabājamās vērtības*. Piezīme: indikatora prasība neattiecas uz gadījumiem, kad zemju pārveidošana tiek veikta jaunu energoapgādes, satiksmes infrastruktūras un komunikāciju infrastruktūras objektu ierīkošanai, kā arī citu pašvaldību funkciju nodrošināšanai.
		6.10 Management Units* containing plantations* that were established on areas converted from natural forest* after November 1994 shall* not qualify for certification, except where: a) Clear and sufficient evidence is provided that The Organization* was not directly or indirectly responsible for the conversion, or b) The conversion affected a very limited portion* of the area of the Management Unit* and is producing clear, substantial, additional, secure long-term conservation* benefits in the Management Unit*.	6.10 Nevar sertificēt apsaimniekojamās teritorijas*, kuras iekļauj plantācijas, kas izveidotas pēc 1994. gada novembra platībās, kas bijušas dabiska meža* zemes, izņemot gadījumus, kad: a) ir sniegti skaidri un pietiekami pierādījumi, ka organizācija* nav tieši vai netieši atbildīga par šo zemju transformāciju, vai b) transformācija veikta ļoti ierobežotā* apsaimniekojamās teritorijas* daļā un tās rezultātā aizsardzības* jomā apsaimniekojamā teritorijā* ir guvusi skaidrus, būtiskus, papildu, ilgtermiņa ieguvumus.
6.10.1	atmests		
6.10.2	atmests		
		PRINCIPLE 7: MANAGEMENT PLANNING The Organization* shall* have a management plan* consistent with its policies and objectives* and proportionate to scale, intensity and risks* of its management activities. The management plan* shall* be implemented and kept up to date based on monitoring* information in order to promote adaptive management*. The associated planning and procedural documentation shall* be sufficient to guide staff, inform affected stakeholders* and interested stakeholders* and to justify management decisions.	7. PRINCIPS. APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNOŠANA Organizācijai* ir apsaimniekošanas plāns*, kas atbilst tās politikai un mērķiem*, kā arī tās apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskiem*. Apsaimniekošanas plānu* īsteno un atjaunina, pamatojoties uz monitoringa datiem, lai sekmētu adaptīvu apsaimniekošanu*. Attiecīgais plānošanas un procesuālais dokuments ir pietiekami vispusīgs, lai vadītu darbiniekus, informētu ietekmētās ieinteresētās puses* un ieinteresētās interešu grupas* un lai pamatotu apsaimniekošanas lēmumus.
		7.1 The Organization* shall*, proportionate to scale, intensity and risk* of its management activities, set policies (visions and values) and objectives* for management, which are environmentally sound, socially beneficial and economically viable. Summaries of these policies and objectives* shall* be incorporated into the management plan*, and publicized.	7.1 Organizācija* atbilstoši apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam* nosaka apsaimniekošanas politiku (vīzijas un vērtības) un mērķus*, kas ir videi draudzīgi, sociāli taisnīgi un ekonomiski izdevīgi. Šo politikas virzienu un mērķu* kopsavilkums ir iekļauts apsaimniekošanas plānā* un publicēts.
7.1.1	pielāgots		Ir noteiktas rīcībpolitikas un mērķi, kas ir saskaņā ar šī standarta prasībām.
7.1.2	atmests		
7.1.3	pielāgots		Rīcībpolitiku un mērķu kopsavilkums ir publiski pieejami un iekļauti apsaimniekošanas plānā*.
		7.2 The Organization* shall* have and implement a management plan* for the Management Unit* which is fully consistent with the policies and management objectives* as established according to Criterion* 7.1. The management plan* shall* describe the natural resources that exist in the Management Unit* and explain how the plan will meet the FSC certification requirements. The management plan* shall* cover forest* management planning and social management planning proportionate to scale*, intensity* and risk* of the planned activities.	7.2 Organizācijai* ir apsaimniekojamās teritorijas* apsaimniekošanas plāns*, kuru tā īsteno un kurš pilnībā atbilst politikai un apsaimniekošanas mērķiem*, kas noteikti atbilstoši 7.1. kritērijam*. Apsaimniekošanas plāns* apraksta apsaimniekojamā teritorijā* sastopamos dabas resursus un paskaidro, kā tiks ieviestas FSC sertifikāta prasības. Apsaimniekošanas plāns* ietver meža* apsaimniekošanas plānošanu un saistību īstenošanu sociālajā jomā atbilstoši plānoto darbību mērogam*, intensitātei* un riskam*.
7.2.1	pielāgots		Apsaimniekošanas plāns* satur dokumentētus pamatprincipus (vadlīnijas), procedūras un apsaimniekošanas pasākumus, kas sekmē mērķu sasniegšanu.

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
7.2.2	pielāgots		Apsaimniekošanas plāns* ietver vismaz sekojošus elementu aprakstus, pievienojot attiecīgus kartogrāfiskos materiālus, kur tas nepieciešams: - Infrastruktūras būvniecība - Koksnes resursu ieguves apjoms un tā pamatojums pa ciršu veidiem - Komerčiālais dabas resursu ieguves apjoms - Dabas resursi, vides vērtības, ekosistēmu pakalpojumi - Ja izmanto FSC prečzīmju paziņojumus par ekosistēmu pakalpojumiem (skat. indikatoru 5.1.3), tad atbilstoši FSC-PRO-30-006 procedūrai iekļauj informāciju par ekosistēmu pakalpojumu uzturēšanu un/vai uzlabošanu - Sociālie, ekonomiskie resursi un kultūras vērtības - Sociālie un vides riski - Dabas aizsardzības un/vai atjaunošanas pasākumi - Ietekmes uz vidi vērtēšana un attiecīgās negatīvas ietekmes samazināšanas pasākumi - Monitoringa programma - Sabiedrības līdzdalības pasākumi, iesk. iesniegumu izskatīšanas kārtība, vai norāde, kur ar to var iepazīties - Darba aizsardzības pasākumi
		7.3 The management plan* shall* include verifiable targets* by which progress towards each of the prescribed management objectives* can be assessed.	7.3 Apsaimniekošanas plāns* ietver pārbaudāmus mērķus*, kuru izvērtējums ļauj novērtēt, cik lielā mērā ir sasniegts katrs no izvirzītajiem apsaimniekošanas mērķiem*.
7.3.1	pielāgots		Ir noteikti izmērāmi apsaimniekošanas mērķu* rādītāji un to novērtēšanas biežums.
		7.4 The Organization* shall* update and revise periodically the management planning and procedural documentation to incorporate the results of monitoring* and evaluation, stakeholder engagement* or new scientific and technical information, as well as to respond to changing environmental, social and economic circumstances.	7.4 Organizācija* regulāri aktualizē un pārskata plānošanas un procesuālos dokumentus, lai atspoguļotu tajos monitoringa un novērtējumu rezultātus, ieinteresēto pušu iesaistīšanās* rezultātus vai jaunas zinātniskās atziņas un tehniskos datus, kā arī aktualizē tos, reaģējot uz mainīgajiem vides, sociāliem un ekonomiskiem apstākļiem.
7.4.1	pielāgots		SDG nespēja vienoties par vienu indikatora redakciju. Tādēļ palikušas divas redakcijas. Viena: Apsaimniekošanas plānu* pārskata, izvērtējot: 1) monitoringa rezultātus, tostarp sertifikācijas auditu rezultātus; 2) informāciju, kas iegūta no ietekmēto un ieinteresēto pušu* līdzdalības; 3) jaunākās zinātniskās atziņas un tehniskos datus; 4) informāciju par vides, sociālo un ekonomisko apstākļu izmaiņām. Piezīme: Ieteicams izmantot elementus no C pielikuma. Un otra: Apsaimniekošanas plānu* pārskata, izvērtējot: 1) monitoringa rezultātus, tostarp sertifikācijas auditu rezultātus; 2) informāciju, kas iegūta no vietējo iedzīvotāju grupu līdzdalības; 3) jaunākās zinātniskās atziņas un tehniskos datus; 4) informāciju par vides, sociālo un ekonomisko apstākļu izmaiņām. Piezīme: Ieteicams izmantot elementus no C pielikuma.
		7.5 The Organization* shall* make publicly available* a summary of the management plan* free of charge. Excluding confidential information*, other relevant components of the management plan* shall* be made available to affected stakeholders* on request, and at cost of reproduction and handling.	7.5 Organizācija* bez maksas publisko* apsaimniekošanas plāna* kopsavilkumu. Izņemot konfidenciālu informāciju*, citas apsaimniekošanas plāna* attiecīgās daļas pēc pieprasījuma ir pieejamas ietekmētajām ieinteresētajām pusēm*, sedzot vienīgi to kopēšanas un izsniegšanas izmaksas.
7.5.1	pielāgots		Apsaimniekošanas plāna kopsavilkums un kartes, neiekļaujot konfidenciālu informāciju, ir publiski pieejams ietekmētajām un ieinteresētajām pusēm* bez maksas.
7.5.2	pielāgots		Organizācija* ir publicējusi apsaimniekošanas plāna publisko kopsavilkumu savā interneta mājas lapā vai, ja tādas nav, šis kopsavilkums tiek nosūtīts ietekmētajām un ieinteresētajām pusēm* pēc mutiska vai rakstiska pieprasījuma.
		7.6 The Organization* shall*, proportionate to scale, intensity and risk* of management activities, proactively and transparently engage affected stakeholders* in its management planning and monitoring* processes, and shall* engage interested stakeholders* on request.	7.6 Organizācija* atbilstoši apsaimniekošana darbību mērogam, intensitātei un riskam*, aktīvā un pārredzamā veidā iesaista ietekmētās ieinteresētās puses* savu apsaimniekošanas un monitoringa darbību plānošanā, kā arī iesaista ieinteresētās interešu grupas* pēc to pieprasījuma.
7.6.1	pielāgots		SDG nespēja vienoties par vienu indikatora redakciju. Tādēļ palikušas divas redakcijas. Viena: Organizācija* nodrošina ieinteresētajām pusēm* iespēju sniegt priekšlikumus par apsaimniekošanas plānu*, ietverot, monitoringa programmu. Un otra: Organizācija* nodrošina ietekmētajām un ieinteresētajām pusēm* iespēju sniegt priekšlikumus par apsaimniekošanas plānu*, ietverot, monitoringa programmu.
7.6.2	pielāgots		Sadarbība ar ietekmētajām un ieinteresētajām pusēm* veidota: 1) organizācijai* nosakot savstarpējo informācijas apmaiņas veidu un formu; 2) nodrošinot, ka netiek pieļauta iesaistīto ietekmētajām un ieinteresētajām pusēm* diskriminācija (pēc dzimuma, vecuma utt.); 3) nodrošinot sanāksmju rezultātu dokumentēšanu; 4) nodrošinot ietekmētajām un ieinteresētajām pusēm* pieeju informācijai par iesaistīšanas pasākumu rezultātiem.
7.6.3	atmests		
7.6.4	atmests		

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
		PRINCIPLE 8: MONITORING AND ASSESSMENT The Organization* shall* demonstrate that, progress towards achieving the management objectives*, the impacts of management activities and the condition of the Management Unit*, are monitored* and evaluated proportionate to the scale, intensity and risk* of management activities, in order to implement adaptive management*.	8. PRINCIPS. MONITORINGS UN NOVĒRTĒŠANA Lai īstenotu adaptīvu apsaimniekošanu*, organizācija* uzskatāmi pierāda, ka tiek veikts monitorings, lai novērtētu to, cik lielā mērā ir sasniegti apsaimniekošanas mērķi*, kāda ir apsaimniekošanas darbību ietekme un kādā stāvoklī ir apsaimniekojamā teritorija*, un ka novērtēšana atbilst apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam*.
		8.1 The Organization* shall* monitor* the implementation of its Management Plan*, including its policies and management objectives*, its progress with the activities planned, and the achievement of its verifiable targets*.	8.1 Organizācija* pārrauga apsaimniekošanas plāna* īstenošanu, tostarp tās politikas un apsaimniekošanas mērķu*, plānoto darbību un pārbaudāmo mērķu* izpildi.
8.1.1	pielāgots		Apsaimniekošanas plāna ieviešanas uzraudzība (monitorings) ir dokumentēta.
		8.2 The Organization* shall* monitor* and evaluate the environmental and social impacts of the activities carried out in the Management Unit*, and changes in its environmental condition.	8.2 Organizācija* pārrauga un novērtē apsaimniekojamā teritorijā* veikto darbību ietekmi uz vidi un sociālo jomu, kā arī izmaiņas tās vides stāvoklī.
8.2.1	pieņemts	The social and environmental impacts of management activities are monitored* consistent with Annex D.	Apsaimniekošanas pasākumu ietekme uz vidi un sociālo jomu tiek uzraudzīta (monitorēta) saskaņā ar D pielikumu.
8.2.2	pieņemts	Changes in environmental conditions are monitored* consistent with Annex D.	Vides stāvokļa izmaiņas tiek uzraudzītas (monitorētas) saskaņā ar D pielikumu.
		8.3 The Organization* shall* analyze the results of monitoring* and evaluation and feed the outcomes of this analysis back into the planning process.	8.3 Organizācija* analizē monitoringa un novērtēšanas rezultātus un izmanto šīs analīzes rezultātus, plānojot turpmākās darbības.
8.3.1	pielāgots		Uzraudzības (monitoringa) rezultāti tiek izmantoti regulārā apsaimniekošanas plāna aktualizācijā.
8.3.2	pielāgots		Ja monitoringa rezultāti liecina par neatbilstībām FSC standartam, tiek pārskatīti apsaimniekošanas mērķi*, izmērāmi apsaimniekošanas mērķi* un/vai apsaimniekošanas darbības.
		8.4 The Organization* shall* make publicly available* a summary of the results of monitoring* free of charge, excluding confidential information*.	8.4 Organizācija* bez maksas publisko* monitoringa rezultātu kopsavilkumu, izņemot konfidenciālu informāciju*.
8.4.1	pielāgots		Uzraudzības (monitoringa) rezultātu kopsavilkums, kas neiekļauj konfidenciālu informāciju*, ir publiski pieejams* bez maksas.
		8.5 The Organization* shall* have and implement a tracking and tracing system proportionate to scale, intensity and risk* of its management activities, for demonstrating the source and volume in proportion to projected output for each year, of all products from the Management Unit* that are marketed as FSC certified.	8.5 Organizācijai* ir un tā izmanto apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam* atbilstošu izsekošanas sistēmu, lai salīdzinātu visu apsaimniekojamā teritorijā* esošo produktu, kuri tiek tirgoti kā FSC sertificēti, izcelsmi un apjomu ar prognozēto ikgadējo apjomu.
8.5.1	pielāgots	A system is implemented to track and trace all products that are marketed as FSC certified. As part of that: 1) Transaction verification* is supported by providing FSC transaction* data, as requested by the certification body; 2) The Organization*, as requested by the certification body, allows to carry out fibre testing* by not denying samples and specimens of materials. The Organization* does not cover fibre testing expenses.	Ir ieviesta sistēma FSC sertificētu produktu plūsmas izsekošanai. Tajā iekļaujama: 1) Darījumu pārbaude* tiek nodrošināta, sniedzot FSC darījumu* datus, pēc sertifikācijas iestādes pieprasījuma; 2) Organizācija*, pēc sertifikācijas iestādes pieprasījuma, atļauj veikt šķiedru testēšanu*, neliedzot iegūt eksemplārus un materiālu paraugus pārbaudei. Organizācija* nesedz šķiedru testēšanas izdevumus.
8.5.2	pielāgots	Information about all products sold is compiled and documented, including: 1) Product name or description; 2) Volume (or quantity) of product; 3) Information to trace the material to the source of origin logging block or region of the respective country; 4) Final date of the logging or sales document date; 5) If basic processing activities take place in the forest, the date and volume produced; and 6) Whether or not the material was sold as FSC certified.	Informācija par visiem pārdotajiem produktiem ir apkopota un dokumentēta, norādot: 1) produkta nosaukumu vai aprakstu; 2) produkta apjomu (vai daudzumu); 3) informāciju, lai izsekotu materiāla izcelsmi vai attiecīgās valsts reģions, kur produkts ir iegūts; 4) mežizstrādes beigu datumu vai pārdošanas dokumenta datumu; 5) ja pamata apstrāde notiek mežā, datumu un apstrādāta materiāla apjomu; 6) to, vai materiāls tika pārdots ar FSC paziņojumu.
8.5.3	pielāgots	Sales invoices or similar documentation are kept for a minimum of five years for all products sold with an FSC claim, which identify at a minimum, the following information: 1) Name and address of purchaser; 2) Name and contact details of seller; 3) Document issue date; 4) Product description or name; 5) The volume (or quantity) sold; 6) Certificate code; and 7) The FSC Claim "FSC 100%" identifying products sold as FSC certified.	Preču pavadzīmes-rēķinus vai līdzīgus dokumentus uzglabā vismaz piecus gadus visiem produktiem, kas pārdoti ar FSC paziņojumu, un tie ietver vismaz šādu informāciju: 1) pircēja nosaukumu un adresi; 2) pārdevēja nosaukumu un kontaktus; 3) dokumenta sagatavošanas datumu; 4) produkta aprakstu vai nosaukumu; 5) pārdoto apjomu vai daudzumu; 6) sertifikāta kodu; un 7) FSC norādi „FSC 100%”, kas apliecina, ka produkti tiek pārdoti kā FSC sertificēti.
		PRINCIPLE 9: HIGH CONSERVATION VALUES* The Organization* shall* maintain and/or enhance the High Conservation Values* in the Management Unit* through applying the precautionary approach*.	9. PRINCIPS. ĪPAŠI SAGLABĀJAMĀS VĒRTĪBAS* Organizācija* saglabā un/vai vairo īpaši saglabājamās vērtības* apsaimniekojamā teritorijā*, ievērojot piesardzības principu*.

IGI Nr.	Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
	<p>9.1 The Organization*, through engagement* with affected stakeholders*, interested stakeholders* and other means and sources, shall* assess and record the presence and status of the following High Conservation Values* in the Management Unit*, proportionate to the scale, intensity and risk* of impacts of management activities, and likelihood of the occurrence of the High Conservation Values*:</p> <p>HCV 1 – Species diversity. Concentrations of biological diversity* including endemic species, and rare*, threatened* or endangered species, that are significant* at global, regional or national levels.</p> <p>HCV 2 – Landscape*-level ecosystems* and mosaics. Intact forest landscapes and large landscape*-level ecosystems* and ecosystem* mosaics that are significant* at global, regional or national levels, and that contain viable populations of the great majority of the naturally occurring species in natural patterns of distribution and abundance.</p> <p>HCV 3 – Ecosystems* and habitats*. Rare*, threatened*, or endangered ecosystems*, habitats* or refugia*.</p> <p>HCV 4 – Critical* ecosystem services*. Basic ecosystem services* in critical* situations, including protection* of water catchments and control of erosion of vulnerable soils and slopes.</p> <p>HCV 5 – Community needs. Sites and resources fundamental for satisfying the basic necessities of local communities* or Indigenous Peoples* (for livelihoods, health, nutrition, water, etc.), identified through engagement* with these communities or Indigenous Peoples.</p> <p>HCV 6 – Cultural values. Sites, resources, habitats* and landscapes* of global or national cultural, archaeological or historical significance, and/or of critical* cultural, ecological, economic or religious/sacred importance for the traditional cultures of local communities* or Indigenous Peoples, identified through engagement* with these local communities* or Indigenous Peoples.</p>	<p>9.1 Iesaistot* ietekmētās ieinteresētās puses*, ieinteresētās interešu grupas* un izmantojot citas metodes un resursus, organizācija* atbilstoši apsaimniekošanas darbību ietekmes mērogam, intensitātei un riskam* novērtē un reģistrē šādu īpaši saglabājamo vērtību* klātbūtni un statusu apsaimniekojamajā teritorijā*, kā arī īpaši saglabājamo vērtību* sastopamības iespējamību:</p> <p>ĪSV1 – sugu daudzveidība. Bioloģiskā daudzveidība*, tostarp endēmiskās sugas* retas*, apdraudētas* vai izmirstošas sugas, kuras ir nozīmīgas vispasaules, reģionālā vai konkrētās valsts mērogā.</p> <p>ĪSV2 – ainavas* līmeņa ekosistēmas un mozaikas. Neskartas mežu ainavas, lielas ainaviski vērtīgas ekosistēmas* un ekosistēmu mozaikas, kuras ir nozīmīgas vispasaules, reģionālā vai konkrētās valsts mērogā, un kur sastopama lielākā daļa šiem apstākļiem raksturīgo sugu dzīvotspējīgo populāciju to dabiskā izplatībā un koncentrācijā.</p> <p>ĪSV3 – ekosistēmas* un dzīvotnes*. Retas, apdraudētas vai izmirstošas ekosistēmas, dzīvotnes* vai refūģijas*.</p> <p>ĪSV4 – ekosistēmu pakalpojumi* kritiskās* situācijās. Ekosistēmu pamatpakalpojumi* kritiskās situācijās, tostarp ūdens sateces baseinu, augsnes un nogāžu aizsardzība, erozijas kontrole.</p> <p>ĪSV5 – vietējās sabiedrības vajadzības. Vietas un resursi, kas nozīmīgi vietējo kopienu vai pamatiedzīvotāju* pamatvajadzību apmierināšanai (piemēram, iztika, veselība, pārtika, ūdens), kuri noteikti, iesaistot vietējās kopienas vai pamatiedzīvotājus*.</p> <p>ĪSV6 – kultūrvēsturiskas vērtības. Vietas, resursi, dzīvotnes* un ainavas*, kuras ir arheoloģiski vai vēsturiski nozīmīgas vispasaules vai konkrētās valsts mērogā, un/vai kuras ir nozīmīgas vai svētas vietējām kopienām vai pamatiedzīvotājiem* to kultūrvēsturiskās, ekoloģiskās, ekonomiskās vai reliģiskās nozīmes dēļ viņu tradicionālajā kultūrā, un kuras noteiktas, iesaistot šīs vietējās kopienas* vai pamatiedzīvotājus*.</p>
9.1.1	<p>pielāgots</p> <p>The location and status of high conservation values* that meet the following characteristics are identified and documented:</p> <p>HCV1: Concentration sites of protected species: Natura 2000 sites or parts thereof that are established for the protection of species' habitats; micro-reserves established for the protection of species' habitats; areas designated by the organization* for the protection of species' habitats.</p> <p>HCV2: Not Applicable in Latvia.</p> <p>HCV3: <i>SDG could not reach consensus on wording. Therefore, two different formulations were prepared. One is as follows:</i> Deposits of protected habitats: - Natura 2000 sites or parts thereof established for the protection of habitats; - Microreserves established for the protection of habitats or areas of habitats where based on habitat qualities microreserves may be established according to Indicator 1.3.1; - Concentration areas of habitat deposits designated by the organization* within the management unit.</p> <p><i>Second one is as follows:</i> Deposits of protected habitats: - Natura 2000 sites or parts thereof established for the protection of habitats; - Microreserves established for the protection of habitats; - Concentration areas of habitat deposits designated by the organization* within the management unit.</p> <p>HCV4: Forest areas important for the provision of essential ecosystem services: protection zones around water intakes; The Baltic Sea and the Gulf of Riga Gulf Coast Guard; riparian and lake protection zones / restriction zones; protection bands around the bogs that correspond to the category SHV1 or SHV3.</p> <p>HCV5: Not Applicable in Latvia.</p> <p>HCV6: Major, including cultural and archaeological sites, which are determined at national level or at the local level, are determined on the basis of: the National Heritage Inspection Register; local government spatial plan; the organization's initiative as reflected in the management plan.</p> <p>Note: High conservation values include values themselves (for example, a cultural monument) as well as territories for their preserve it.</p>	<p>Tiek identificētas un dokumentētas īpaši saglabājamo vērtību atrašanās vietas un statuss, kas atbilst sekojošām pazīmēm:</p> <p>ĪSV1: Aizsargājamo sugu koncentrācijas vietas: Natura 2000 teritorijas vai to daļas, kuras veidotas sugu dzīvotņu aizsardzībai; mikroliegumi, kuri izveidoti sugu dzīvotņu aizsardzībai; organizācijas noteiktas teritorijas sugu dzīvotņu aizsardzībai.</p> <p>ĪSV2: Latvijā nav piemērojams.</p> <p>ĪSV3: <i>Darba grupa nevarēja vienoties par vienu formulējumu. Tālāk tiek virzīti divi atšķirīgi formulējumi. Viens:</i> Aizsargājamo biotopu atradnes: - Natura 2000 teritorijas vai to daļas, kuras veidotas biotopu aizsardzībai; - Mikroliegumi, kuri izveidoti biotopu atradņu aizsardzībai vai biotopu teritorijas, kur pēc biotopa kvalitātes pazīmēm varētu veidot mikroliegumus atbilstoši 1.3.1 indikatora prasībām; - Organizācijas noteiktas biotopu atradņu koncentrācijas teritorijas apsaimniekojamajā teritorijā.</p> <p><i>Otrs:</i> Aizsargājamo biotopu atradnes: - Natura 2000 teritorijas vai to daļas, kuras veidotas biotopu aizsardzībai; - Mikroliegumi, kuri izveidoti biotopu atradņu aizsardzībai; - Organizācijas noteiktas biotopu atradņu koncentrācijas teritorijas apsaimniekojamajā teritorijā.</p> <p>ĪSV4: Meža teritorijas, kas nozīmīgas būtisku ekosistēmu pakalpojumu nodrošināšanai: aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām; Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjosla; upju un ezeru aizsargjoslas/ierobežojuma zonas; aizsargjoslas ap purviem, kuri atbilst ĪSV1 vai ĪSV3 kategorijai.</p> <p>ĪSV5: Latvijā nav piemērojams.</p> <p>ĪSV6: Valsts mērogā vai vietējai sabiedrībai nozīmīgas, t.sk., kultūrvēsturiskas un arheoloģiskas, vietas, kuras tiek noteiktas, pamatojoties uz: Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas reģistru; pašvaldības teritorijas plānojumu; organizācijas iniciatīvu, kas atspoguļota apsaimniekošanas plānā.</p> <p>Piezīme: Īpaši saglabājamas vērtības ietver gan pašu vērtību (piemēram, kultūras pieminekļi), gan teritoriju tā saglabāšanai.</p>
9.1.2	atmests	
9.1.3	pielāgots	Identificējot īpaši saglabājamo vērtību* atrašanās vietas, tiek ņemti vērā rezultāti no ietekmēto un ieinteresēto pušu* konsultācijām.
	9.2 The Organization* shall* develop effective strategies that maintain and/or enhance the identified High Conservation Values*, through engagement* with affected stakeholders*, interested stakeholders* and experts.	9.2 Organizācija* izstrādā efektīvas stratēģijas konstatēto īpaši saglabājamo vērtību* saglabāšanai un/vai vairošanai, iesaistot* ietekmētās ieinteresētās puses*, ieinteresētās interešu grupas* un ekspertus.

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
9.2.1	pielāgots		Apdraudējumu īpaši saglabājamām vērtībām* nosaka, izmantojot labāko pieejamo informāciju*.
9.2.2	pielāgots		Pirms apsaimniekošanas darbību īstenošanas tiek izstrādāti apsaimniekošanas pamatprincipi un pasākumi ar mērķi uzturēt un/ vai uzlabot īpaši saglabājamās vērtības*.
9.2.3	pielāgots		SDG nespēja vienoties par vienu indikatora redakciju. Tādēļ palikušas divas redakcijas. Viena: Izstrādājot īpaši saglabājamo vērtību* apsaimniekošanas pamatprincipus un pasākumus, organizācija ņem vērā rezultātus no ietekmētām un ieinteresētajām pusēm* konsultācijām. Un otra: Ietekmētās un ieinteresētās puses* iesaista apsaimniekošanas pamatprincipu un pasākumu izstrādē, kuru mērķis ir uzturēt un/vai vairot konstatētās īpaši saglabājamās vērtības*.
9.2.4	atmests		
9.2.5	atmests		
9.2.6	pielāgots	Management basal principles are effective to maintain and/or enhance the High Conservation Values*.	Apsaimniekošanas pamatprincipi, kuru mērķis ir uzturēt un/vai vairot konstatētās īpaši saglabājamās vērtības*, dod rezultātus.
9.2.7	atmests		
		9.3 The Organization* shall* implement strategies and actions that maintain and/or enhance the identified High Conservation Values*. These strategies and actions shall* implement the precautionary approach* and be proportionate to the scale, intensity and risk* of management activities.	9.3 Organizācija* īsteno stratēģijas un darbības konstatēto īpaši saglabājamo vērtību* saglabāšanai un/vai vairošanai. Šīs stratēģijas un darbības īsteno, izmantojot uz piesardzības principu* balstītu pieeju, un tās atbilst apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam*.
9.3.1	atmests		
9.3.2	pielāgots	Management measures are planned in accordance with the established basal principles and prevent damage to High Conservation Values*, and does not put them at risk.	Apsaimniekošanas pasākumi tiek plānoti atbilstoši noteiktajiem pamatprincipiem un nepieļauj vērtību apdraudošu darbību (damage), un nepakļauj riskam īpaši saglabājamās vērtības*.
9.3.3	atmests		
9.3.4	atmests		
9.3.5	pielāgots		Konstatējot darbības, kuras apdraud īpaši saglabājamās vērtības*, darbības tiek nekavējoties pārtrauktas un veic pasākumus, lai atjaunotu vai aizsargātu īpaši saglabājamās vērtības*. <i>(Ekonomikas sekcija uzskata, ka indikators 9.3.5 pārklājas ar 9.3.2, 8.3.2 indikatoru prasībām. Standarta pārbaudes laikā to izvērtēt un vajadzības gadījumā svītrot.)</i>
		9.4 The Organization* shall* demonstrate that periodic monitoring* is carried out to assess changes in the status of High Conservation Values*, and shall* adapt its management strategies to ensure their effective protection*. The monitoring* shall* be proportionate to the scale, intensity and risk* of management activities, and shall* include engagement* with affected stakeholders*, interested stakeholders* and experts.	9.4 Organizācija* uzskatāmi pierāda, ka regulāri tiek veikts monitorings, lai novērtētu izmaiņas īpaši saglabājamo vērtību* statusā un pielāgo savas apsaimniekošanas stratēģijas, lai nodrošinātu to efektīvu aizsardzību*. Monitorings atbilst apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam* un paredz iesaistīt* ietekmētās un ieinteresētās puses*, ieinteresētās interešu grupas* un ekspertus.
9.4.1	pielāgots		Monitoringa* programmas ietvaros novērtē īpaši saglabājamo vērtību* stāvokli un apsaimniekošanas pamatprincipu un pasākumu efektivitāti.
9.4.2	pielāgots	The Organization* assesses proposals of stakeholders and experts on monitoring program.	SDG nespēja vienoties par vienu indikatora redakciju. Tādēļ palikušas divas redakcijas. Viena: Organizācija* izvērtē ietekmēto un ieinteresēto pušu* un ekspertu priekšlikumus par monitoringa programmu. Un otra: Monitoringa programma paredz iesaistīt* ietekmētās un ieinteresētās puses* un ekspertus.
9.4.3	pielāgots		Monitoringa* programma izstrādāta tā, lai ļautu konstatēt izmaiņas īpaši saglabājamām vērtībām*, salīdzinot ar sākotnējo novērtējumu. Organizācija var izmantot citu institūciju monitoringu rezultātus.
9.4.4	pielāgots		Apsaimniekošanas pamatprincipi un pasākumi tiek precizēti atbilstoši monitoringa rezultātiem un zināšanām.
		PRINCIPLE 10: IMPLEMENTATION OF MANAGEMENT ACTIVITIES Management activities conducted by or for The Organization* for the Management Unit* shall* be selected and implemented consistent with The Organization*'s economic, environmental and social policies and objectives* and in compliance with the Principles* and Criteria* collectively.	10. PRINCIPALS. APSAIMNIEKOŠANAS DARBĪBU ĪSTENOŠANA Organizācijas* apsaimniekošanas darbības, ko organizācija* veic vai kas tiek veiktas tās uzdevumā apsaimniekojamajā teritorijā* tiek izvēlētas un īstenotas atbilstoši organizācijas* politiskajām nostādnēm un mērķiem* ekonomikas, vides un sociālajā jomā un saskaņā ar visiem principiem* un kritērijiem*.
		10.1 After harvest or in accordance with the management plan*, The Organization* shall*, by natural or artificial regeneration methods, regenerate vegetation cover in a timely fashion to pre-harvesting or more natural conditions*.	10.1 Pēc mežizstrādes vai saskaņā ar apsaimniekošanas plānu* organizācija* izmanto dabiskās un mākslīgās atjaunošanas metodes, lai savlaicīgi* atjaunotu mežu, tuvinot to apstākļiem pirms mežizstrādes vai vēl dabiskākiem apstākļiem*.
10.1.1	atmests		
10.1.2	pielāgots		Mežaudzi atjauno ar tādu valdošo sugu, kāda bija pirms mežizstrādes vai citām dabiskiem apstākļiem* piemērotām sugām.

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
		10.2 The Organization* shall* use species for regeneration that are ecologically well adapted to the site and to the management objectives*. The Organization* shall* use native species* and local genotypes* for regeneration, unless there is clear and convincing justification for using others.	10.2 Organizācija* mežaudžu atjaunošanai izmanto tādas sugas, kuras ir piemērotas meža augšanas apstākļu tipam attiecīgajā teritorijā, kā arī apsaimniekošanas mērķiem*. Organizācija* atjaunošanai izmanto vietējās sugas* un vietējos genotipus*, ja vien nav skaidra un pārliecinoša pamatojuma citzemju sugu izmantošanai.
10.2.1	pielāgots		Atjaunošanā izmanto vietai piemērotas sugas un vietējās izcelsmes sēklas un stādus, izņemot 10.3. kritērijā minētajos gadījumos.
10.2.2	pielāgots		Atjaunošanā izvēlētās sugas atbilst organizācijas apsaimniekošanas mērķiem*.
		10.3 The Organization* shall* only use alien species* when knowledge and/or experience have shown that any invasive impacts can be controlled and effective mitigation measures are in place.	10.3 Organizācija* izmanto citzemju sugas* tikai tādā gadījumā, ja zināšanas un/vai pieredze liecina, ka ir iespējams kontrolēt jebkādu invazīvo ietekmi un ir ieviesti efektīvi riska mazināšanas pasākumi.
10.3.1	pielāgots		Svešzemju sugas atjaunošanā izmanto tikai tad, ja pieredze un/vai zinātniskās izpētes rezultāti apliecina, ka ir iespējams kontrolēt šo sugu invazīvo ietekmi.
10.3.2	pielāgots		Svešzemju sugu izmantošana un atjaunošanas pasākumi tiek dokumentēti un uzraudzīti, lai novērtētu nelabvēlīgās ietekmes riskus.
10.3.3	pieņemts		Organizācija* kontrolē tās introducēto invazīvo sugu* izplatību.
10.3.4	pielāgots		Tiek veikti invazīvo sugu* ierobežošanas pasākumi.
		10.4 The Organization* shall* not use genetically modified organisms* in the Management Unit*.	10.4 Organizācija* neizmanto apsaimniekojamā teritorijā* ģenētiski modificētus organismus*.
10.4.1	pieņemts		Netiek izmantoti ģenētiski modificēti organismi*.
		10.5 The Organization* shall* use silvicultural practices that are ecologically appropriate for the vegetation, species, sites and management objectives*.	10.5 Organizācija* izmanto tādas mežkopības metodes, kas ir piemērotas veģetācijai, sugām, teritorijai un apsaimniekošanas mērķiem*.
10.5.1	pielāgots		Izmantotās mežkopības* metodes ir piemērotas augšanas apstākļiem un nodrošina apsaimniekošanas mērķu* sasniegšanu.
		10.6 The Organization* shall* minimize or avoid the use of fertilizers*. When fertilizers* are used, The Organization* shall* demonstrate that use is equally or more ecologically and economically beneficial than use of silvicultural systems that do not require fertilizers, and prevent, mitigate, and/or repair damage to environmental values*, including soils.	10.6 Organizācija* samazina mēslojuma* izmantošanu vai neizmanto to vispār. Izmantojot mēslojumu*, organizācija* uzskatāmi demonstrē, ka ekoloģiskie un ekonomiskie ieguvumi ir līdzvērtīgi vai lielāki par ieguvumiem, ko dod tādu mežkopības metožu izmantošana, kur nav vajadzīga mēslojuma* izmantošana, kā arī nepieļauj, mazina un/vai novērš kaitējumu vides vērtībām*, tostarp augsnei.
10.6.1	pielāgots	Fertilization in the forest is carried out only with wood ash and mineral substances of natural origin, taking into account requirements based on scientific research.	Augsnes ielabošanu mežā veic tikai ar koksnes pelniem un dabiskas izcelsmes minerālvielām, ņemot vērā prasības, kuras balstītas uz zinātniskiem pētījumiem.
10.6.2	pielāgots		Pirms mēslošanas līdzekļu* pielietojuma, ir novērtēta tā ietekme uz bioloģisko daudzveidību, un ieguvumi no mežaudzes tās cirtes aprites periodā ir vismaz vienādi vai lielāki par ieguvumiem no līdzīgas mežaudzes, kurā piemēro tādas pašas mežkopības metodes, bet mēslošanas līdzekļi* netiek izmantoti.
10.6.3	pielāgots		Informācija par augsnes ielabošanu (vieta, darbīgās vielas daudzums uz platības vienību, izmantošanas biežums) tiek dokumentēta.
10.6.4	pielāgots	When fertilizers* are used, measures are taken to mitigate negative impact on environmental values* and restore them if necessary.	Veicot augsnes ielabošanu, veic pasākumus, lai mazinātu negatīvo ietekmi uz vides vērtībām, ja nepieciešams, veic to atjaunošanas pasākumus.
10.6.5	atmests		
		10.7 The Organization* shall* use integrated pest management and silviculture* systems which avoid, or aim at eliminating, the use of chemical pesticides*. The Organization* shall* not use any chemical pesticides* prohibited by FSC policy. When pesticides* are used, The Organization* shall* prevent, mitigate, and/or repair damage to environmental values* and human health.	10.7 Organizācija izmanto integrētas kaitēkļu apkarošanas un mežkopības* sistēmas, kurās ķīmiskie pesticīdi* netiek izmantoti, tiek izmantoti maz vai to izmantošana tiek pakāpeniski samazināta. Organizācija* neizmanto nekādus ķīmiskos pesticīdus*, ko aizliedz izmantot FSC politika. Izmantojot pesticīdus*, organizācija* nepieļauj, mazina un/vai novērš kaitējumu vides vērtībām* un cilvēku veselībai.
10.7.1	pielāgots		Ja iespējams, organizācija nelieto ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus (pesticīdus*), bet ja lietošana ir nepieciešama, pirms ķīmisko augu aizsardzības līdzekļu (pesticīdu*) lietošanas mežaudzē, izvērtē alternatīvas mežkopības metodes, t.sk., to ekonomisko pamatotību.
10.7.2	pielāgots		Ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus (pesticīdus*), ko FSC pesticīdu politika aizliedz izmantot, nelieto un neuzglabā platībās, kas ietilpst FSC sertifikāta darbības sfērā, kurai ir skaidri noteiktas robežas un kuru apsaimnieko saskaņā ar skaidri noteiktiem ilgtermiņa apsaimniekošanas mērķiem, kuri noteikti apsaimniekošanas plānā, ja vien nav saņemta izņēmuma atļauja no FSC. Piezīme: Uz kokaudzētavām un ar tām saistītajām teritorijām, telpām, noliktavām, izslēdzot tās no sertifikācijas tvēruma, netiek attiecinātas FSC pesticīdu politikas prasības u.c. FSC prasības, kuras attiecas uz stādu ražošanas procesa nodrošināšanu.
10.7.3	pielāgots		Ķīmisko augu aizsardzības līdzekļu (pesticīdu*) lietošana tiek dokumentēta, norādot aktīvo vielu, apstrādāto vietu, platību, izmantošanas periodu, izmantošanas iemeslu un izlietoto apjomu.

IGI Nr.		Pieņemtā redakcija angļu valodā	Pieņemtā redakcija latviešu valodā
10.7.4	pielāgots		Organizācija izstrādā kārtību ķīmisko augu aizsardzības līdzekļu (pesticīdu*) izmantošanai, pārvadāšanai, uzglabāšanai, lietošanai un savākšanai avārijas noplūdes gadījumā.
10.7.5	atmests		
10.7.6	pielāgots		Personas, kas strādā ar ķīmiskajiem augu aizsardzības līdzekļiem (pesticīdiem*), ir apmācītas, instruētas un ievēro darba drošības noteikumus, t.sk., lai nepieļautu, mazinātu vai novērstu kaitējumu vides vērtībām.
10.7.7	pielāgots	When pesticides* are used: 1) manufacturer's instructions are followed to minimize impact on humans and non-targeted species, 2) only pesticides registered in the Republic of Latvia, intended for certain works in the forest, may be used in forest management.	Lietojot ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus (pesticīdus*): 1) ievēro ražotāja instrukciju, lai mazinātu ietekmi uz cilvēkiem un sugām, kuras netiek ierobežotas, 2) meža apsaimniekošanā izmantojami tikai LR reģistrētie pesticīdi, kas paredzēti konkrētu darbu veikšanai mežā.
		10.8 The Organization* shall* minimize, monitor* and strictly control the use of biological control agents* in accordance with internationally accepted scientific protocols*. When biological control agents* are used, The Organization* shall* prevent, mitigate, and/or repair damage to environmental values*.	10.8 Organizācija* samazina, pārrauga un stingri kontrolē bioloģisko kontroles aģentu* izmantošanu saskaņā ar starptautiski pieņemtiem zinātniskiem protokoliem*. Izmantojot bioloģiskos kontroles aģentus*, organizācija* nepieļauj, mazina un/vai novērš vides vērtībām* nodarīto kaitējumu.
10.8.1	pielāgots		Bioloģisko kontroles aģentu* lietošanu pārrauga un kontrolē.
10.8.2	pielāgots		Bioloģisko kontroles aģentu* lietošana ir zinātniski pamatota.
10.8.3	pielāgots		Bioloģisko kontroles aģentu* izmantošanu dokumentē, norādot to veidu, daudzumu, izmantošanas periodu, vietu un iemeslu.
10.8.4	pielāgots	If significant damage to environmental values* due to the use of biological control agents* is detected, its use is discontinued until there are new scientific conclusions on possibilities of their safe application.	Konstatējot izmantotā bioloģiskā kontroles aģenta radītu būtisku kaitējumu vides vērtībām*, tā pielietojums tiek pārtraukts, līdz nav jaunas zinātniskas atziņas par tā drošām (safe) pielietošanas iespējām.
		10.9 The Organization* shall* assess risks* and implement activities that reduce potential negative impacts from natural hazards* proportionate to scale, intensity, and risk*.	10.9 Organizācija* novērtē riskus* un veic pasākumus, kuri samazina dabas katastrofu* iespējamo negatīvo ietekmi atbilstoši mērogam, intensitātei un riskam*.
10.9.1	pielāgots		Organizācija, izmantojot labāko pieejamo informāciju, novērtē liela mēroga dabisko traucējumu riskus apsaimniekojamā teritorijā atbilstoši riska mērogam un intensitātei.
10.9.2	pielāgots		Organizācija veic pasākumus, lai mazinātu liela mēroga dabisko traucējumu negatīvo ietekmi, apsaimniekojamā teritorijā atbilstoši riska mērogam un intensitātei.
10.9.3	atmests		
10.9.4	atmests		
		10.10 The Organization* shall* manage infrastructural development*, transport activities and silviculture* so that water resources and soils are protected, and disturbance of and damage to rare and threatened species*, habitats*, ecosystems* and landscape values* are prevented, mitigated and/or repaired.	10.10 Organizācija* īsteno infrastruktūras attīstību*, transportēšanu un mežkopību* tā, lai aizsargātu ūdens resursus un augsni un lai neradītu, mazinātu un/vai novērstu kaitējumu retām un apdraudētām sugām*, dzīvotnēm*, ekosistēmām* un ainavas vērtībām*.
10.10.1	pielāgots		Meža infrastruktūras* izveidošana, uzturēšana un izmantošana tiek organizēta tā, lai mazinātu ietekmi uz 6.1 kritērijā* noteiktajām vides vērtībām*.
10.10.2	pielāgots		Mežkopības* pasākumus organizē tā, lai mazinātu ietekmi uz 6.1 kritērijā* noteiktajām vides vērtībām*.
10.10.3	atmests		
		10.11 The Organization* shall* manage activities associated with harvesting and extraction of timber and non-timber forest products* so that environmental values* are conserved, merchantable waste is reduced, and damage to other products and services is avoided.	10.11 Organizācija* apsaimniekošanas darbības, kas saistītas ar koksnes un nekoksnes produktu* iegūšanu, veic tā, lai saglabātu vides vērtības*, mazinātu koksnes atliekas, kā arī nenodarītu kaitējumu citiem produktiem un pakalpojumiem.
10.11.1	pielāgots		Koksnes un komerciālo nekoksnes produktu* iegūvi īsteno tā, lai mazinātu ietekmi uz 6.1 kritērijā* noteiktajām vides vērtībām*.
10.11.2	pielāgots		Organizācija cenšas dažādot no meža* iegūto komercproduktu klāstu.
10.11.3	atmests		
10.11.4	pielāgots		Mežizstrādi organizē tā, lai mazinātu ietekmi uz 6.1 kritērijā* noteiktajām vides vērtībām*.
		10.12 The Organization* shall* dispose of waste materials* in an environmentally appropriate manner.	10.12 Organizācija* likvidē atkritumus* videi draudzīgā veidā.
10.12.1	pielāgots		Atkritumus* no darbavietas mežā nogādā tiem piemērotās vietās un bīstamās vielas transportē tām atbilstošā tarā.

1. princips, A pielikums: Īss saraksts ar piemērojamiem tiesību aktiem

	Principle 1, Annex A: Minimum list of applicable laws*, regulations and nationally-ratified* international treaties, conventions and agreements.	1. princips, A pielikums: Īss saraksts ar piemērojamiem tiesību aktiem, noteikumiem un valsts ratificētajiem starptautiskiem nolīgumiem, konvencijām un vienošanās	
Instructions	Standard Developers shall* complete a list of all applicable laws*, obligatory codes of practice* and legal* and customary rights* at the national and, where applicable, sub-national level as outlined in the table below. This list shall* be included in the National Standard or the Interim National Standard. Where a Controlled Wood National Risk Assessment (NRA) is approved, this table shall* be developed by using and reviewing the laws identified in the NRA to ensure the inclusion of an updated list of applicable legislation.	Standarta izstrādātāji sastāda sarakstu ar visiem tiesību aktiem, obligāto pielietoto praksi un likumā noteiktajām un paražu tiesībām, ko piemēro valsts un, ja nepieciešams, vietējā līmenī, kā izklāstīts A pielikumā. Šis saraksts tiks pievienots nacionālajam standartam vai pagaidu nacionālajam standartam.	
1. Legal* rights to harvest		1. Likumīgas* tiesības veikt mežizstrādi	
1.1 Land tenure* and management rights	Legislation covering land tenure* rights, including customary rights* as well as management rights, that includes the use of legal* methods to obtain tenure* rights and management rights. It also covers legal* business registration and tax registration, including relevant legally required licenses	Tiesību akti un noteikumi, kas attiecas uz zemes valdījuma tiesībām*, tostarp paražu tiesībām*, kā arī apsaimniekošanas tiesībām, kas ietver likumā noteiktu* metožu izmantošanu valdījuma tiesību* un apsaimniekošanas tiesību iegūšanai. Šie tiesību akti un noteikumi attiecas arī uz likumā noteiktu* uzņēmumu un nodokļu maksātāja reģistrāciju, kā arī attiecīgu likumā paredzēto atļauju saņemšanu.	<ul style="list-style-type: none"> - The Latvian Civil Code (28.01.1937) - Law on Land Reform in Rural Areas of the Republic of Latvia (21.11.1990) - Law on the Privatization of Land in Rural Areas (01.09.1992) - Law on Agrarian Land Reform in the Republic of Latvia (13.06.1990) - Law on Completion of Land Reform in Rural Areas of the Republic of Latvia (30.10.1997) - Land Register Law (22.12.1937) - Real Estate Cadastre Law (01.01.2006) - Law on Procedure for Registering the Real Estate in the Land Register (06.03.1997) - Law on Land Ownership Right of the State and the Local Governments and their Securing in the Land Registry (29.03.1995) - Law on Restoration of Ownership Rights On Land Occupied by Specially Protected Land Objects (14.09.1995) - Law on Compensation for Restrictions on Economic Activities in Protected Areas (01.06.2013) - Melioration Law (01.14.2010) - Protection Belt Law (11.10.2009) - Law on Forests (24.02.2000) - Cabinet Regulation No. 776 "Order of Expropriation of State Forest Land" (19.09.2006)
1.2 Concession licenses	Legislation regulating procedures for issuing forest* concession licenses, including the use of legal* methods to obtain concession licenses. Bribery, corruption and nepotism are particularly well-known issues that are connected with concession licenses.	Tiesību akti, kas nosaka kārtību, kādā tiek izsniegtas meža* koncesijas licences, ieskaitot likumā noteiktu* metožu izmantošanu koncesijas licenču iegūšanai. Ar koncesijas licencēm biežāk saistītās problēmas ir kukuļošana, korupcija un nepotisms.	N/A. Concession licenses are not used in forest management in the Republic of Latvia.
1.3 Management and harvesting planning	Any national or sub-national legal* requirements for Management Planning, including conducting forest* inventories, having a forest* management plan* and related planning and monitoring*, impact assessments, consultation with other entities, as well as approval of these by legally competent* authorities.	Jebkuras valsts vai vietēja mēroga likumīgās* prasības apsaimniekošanas plānošanai, ieskaitot meža* inventarizācijas veikšanu, meža* apsaimniekošanas plāna* sagatavošanu un ar to saistīto plānošanu un monitoringu, ietekmes uz vidi novērtējumu veikšanu, konsultēšanos ar citām organizācijām, kā arī šo pasākumu apstiprināšanu kompetentās* iestādēs.	<ul style="list-style-type: none"> - Law on Forests (24.02.2000) - The State Forest Service Law (25.11.1999) - Cabinet Regulation No. 88 "Regulations regarding Forest Inventory and Information Flow in the State Register of Forests" (12.02.2013) - Cabinet Regulation No. 935 "On Procedures for Tree Felling in Forest Lands" (18.12.2012) - Cabinet Regulation No. 309 "On Tree Felling in Non-forest Lands" (18.12.2012) - Cabinet Regulation No. 936 "Nature Protection Regulations in Forest Management" (18.12.2012)
1.4 Harvesting permits	National or sub-national laws and regulations regulating procedures for issuing harvesting permits, licenses or other legal* documents required for specific harvesting operations. This includes the use of legal* methods to obtain the permits. Corruption is a well-known issue that is connected with the issuing of harvesting permits.	Valsts vai vietēja mēroga normatīvie akti, kas nosaka kārtību, kādā izsniedz ciršanas atļaujas, licences vai citus likumā noteiktos* dokumentus, kuri nepieciešami mežizstrādes veikšanai. Tas attiecas arī uz likumā noteiktu* metožu izmantošanu atļauju iegūšanai. Korupcija ir visizplatītākā problēma, kas saistīta ar ciršanas atļauju izsniegšanu.	<ul style="list-style-type: none"> - Law on Forests (24.02.2000) - The State Forest Service Law (25.11.1999) - Law On Inventory of Trees and Round Timber (16.12.2004) - Cabinet Regulation No. 935 "On Procedures for Tree Felling in Forest Lands" (18.12.2012) - Cabinet Regulation No. 309 "On Tree Felling in Non-forest Lands" (18.12.2012) - Cabinet Regulation No. 88 "Regulations regarding Forest Inventory and Information Flow in the State Register of Forests" (12.02.2013) - Cabinet Regulation No.647 "Procedure for Forest Stand Evaluation" (25.06.2009)

	Principle 1, Annex A: Minimum list of applicable laws*, regulations and nationally-ratified* international treaties, conventions and agreements.	1. princips, A pielikums: Īss saraksts ar piemērojamiem tiesību aktiem, noteikumiem un valsts ratificētajiem starptautiskiem nolīgumiem, konvencijām un vienošanās	
2. Taxes and fees		2. Nodokļi un nodevas	
2.1 Payment of royalties and harvesting fees	Legislation covering payment of all legally required forest* harvesting specific fees such as royalties, stumpage fees and other volume-based fees. This includes payments of the fees based on the correct classification of quantities, qualities and species. Incorrect classification of forest* products is a well-known issue that is often combined with bribery of officials in charge of controlling the classification.	Normatīvie akti, kas nosaka kārtību, kādā maksājamas visas likumīgās ar mežizstrādi saistītās nodevas, piemēram, atalgojums, maksa par kubikmetru, maksa par apjomu. Tas attiecas arī uz maksājumiem, kas aprēķināti, balstoties uz pareizu kvantitātes, kvalitātes un sugu klasifikāciju. Kļūdaina meža* produktu klasifikācija ir plaši izplatīta problēma, kas nereti ir saistīta ar to amatpersonu kukuļošanu, kuras ir atbildīgas par klasifikācijas kontroli.	N/A. There are no forest harvesting- specific fees such as royalties, stumpage fees and other volume-based fees in the Republic of Latvia. There are also no fees based on quantities, qualities and species.
2.2 Value added taxes and other sales taxes	Legislation covering different types of sales taxes which apply to the material being sold, including the sale of material as growing forest* (standing stock sales).	Normatīvie akti, kas attiecas uz dažādiem pārdošanas nodokļiem, ko piemēro pārdotajiem materiāliem, tostarp augoša meža* (koku uz celma) pārdošanai.	<ul style="list-style-type: none"> - Law on Taxes and Fees (02.02.1995) - Law on Value Added Tax (29.11.2012) - Cabinet Regulation No. 17 "Application of Requirements of Law on Value Added Tax and Specific Requirements for Payment and Administering of Value Added Tax" (03.01.2013) - Cabinet Regulation No. 40 "Regulations on Declaring of the Value Added Tax" (15.01.2013) - Cabinet Regulation No. 237 "Declaration of Transactions in Cash" (10.04.2007) - Cabinet Regulation No. 178 "Procedures for Application of Tax Relief Determined in International Agreements for Prevention of Double Taxation and Tax Evasion" (30.04.2001) - Cabinet Regulation No. 149 "Procedures for Crediting the State Budget Current Payable Taxes and Overdue Tax Payments" (18.04.2000) - Cabinet Regulation No. 103 "Procedure for Transfer of Taxes, Stamp Duties and Other Compulsory Payments to the State Budget" (18.04.1995) - Cabinet Regulation No. 109 "Regulation On State Fee for Issuing the Game License, Seasonal Card, Game License for Foreign Citizens and Permits for Exporting of Game Trophies and the Order of Exporting of Game Trophies" (02.03.2004)
2.3 Income and profit taxes	Legislation covering income and profit taxes related to profit derived from the sale of forest* products and harvesting activities. This category is also related to income from the sale of timber and does not include other taxes generally applicable for companies and is not related to salary payments.	Normatīvie akti, kas attiecas uz ienākumu un peļņas nodokļiem saistībā ar peļņu, kas iegūta no meža* produktu pārdošanas un mežizstrādes. Šī kategorija attiecas arī uz ienākumiem no kokmateriālu pārdošanas, bet neietver citus nodokļus, ko parasti piemēro uzņēmumiem, kā arī nav saistīta ar algu maksājumiem.	<ul style="list-style-type: none"> - Law On Corporate Income Tax (09.02.1995) - Law On Personal Income Tax (11.05.1993) - Cabinet Regulation No. 981 "Regulations On Declaration of Taxation Period for Income Tax and Calculation of Advance Payment" (20.12.2011) - Cabinet Regulation No. 556 "Application of Norms of Law On Corporate Income Tax" (04.07.2006) - Cabinet Regulation No. 568 "Regulation On Personal Income Tax Declaration and Order of Filling the Declaration" (21.08.2012) - Cabinet Regulation No. 899 "Application of Norms of Law On Personal Income Tax" (21.09.2010, amendments 30.08.2013) - Cabinet Regulation No. 677 "Regulation On Declaration of Personal Income Tax" (25.08.2008, amendments 06.12.2011) - Cabinet Regulation No. 573 "Procedure for Transfer of Personal Income Taxes, Overdue Payments and Penalties into the State Budget" (29.06.2004)
3. Timber harvesting activities		3. Mežizstrāde	

	Principle 1, Annex A: Minimum list of applicable laws*, regulations and nationally-ratified* international treaties, conventions and agreements.	1. princips, A pielikums: Īss saraksts ar piemērojamiem tiesību aktiem, noteikumiem un valsts ratificētajiem starptautiskiem nolīgumiem, konvencijām un vienošanās	
3.1 Timber harvesting regulations	Any legal* requirements for harvesting techniques and technology including selective cutting, shelter wood regenerations, clear felling, transport of timber from the felling site, seasonal limitations, etc.	Jebkuras likumā noteiktās* prasības mežizstrādes teknikai un metodēm tostarp izlases cirtēm, jaunaudžu kopšanai, kailcirtēm, kokmateriālu izvešanai no cirsmas, mežizstrādes sezonālie ierobežojumi u.tml.	<ul style="list-style-type: none"> - Law on Forests (24.02.2000) - Cabinet Regulation No. 935 "On Procedures for Tree Felling in Forest Lands" (18.12.2012) - Cabinet Regulation No. 309 "On Tree Felling in Non-forest Lands" (18.12.2012) - Cabinet Regulation No. 936 "Nature Protection Regulations in Forest Management" (18.12.2012) - Cabinet Regulation No. 88 "Regulations regarding Forest Inventory and Information Flow in the State Register of Forests" (12.02.2013)
	Typically this includes regulations on the size of felling areas, minimum age and/or diameter for felling activities, and elements that shall* be preserved during felling, etc. Establishment of skidding or hauling trails, road construction, drainage systems and bridges, etc., shall* also be considered as well as the planning and monitoring* of harvesting activities. Any legally binding codes for harvesting practices shall* be considered.	Parasti normatīvajos aktos tiek noteiktas arī prasības cirsmu platībai, cērtamo koku minimālajam vecumam un/vai diametram, elementiem, kas jā saglabā, veicot mežizstrādi u.c. Ir jāņem vērā arī nosacījumi tehnoloģisko koridoru izveidošanai, ceļu, meliorācijas sistēmu un tiltu būvei, kā arī mežizstrādes plānošanai un kontrolei. Tiek piemēroti arī jebkuri saistoši mežizstrādes prakses kodeksi.	

	Principle 1, Annex A: Minimum list of applicable laws*, regulations and nationally-ratified* international treaties, conventions and agreements.	1. princips, A pielikums: Īss saraksts ar piemērojamiem tiesību aktiem, noteikumiem un valsts ratificētajiem starptautiskiem nolīgumiem, konvencijām un vienošanās	
3.2 Protected sites and species	International, national, and sub national treaties, laws, and regulations related to protected areas, allowable forest* uses and activities, and/or rare, threatened, or endangered species, including their habitats* and potential habitats*.	Starptautiski, valsts un reģionāla mēroga līgumi, likumi un noteikumi, ko piemēro aizsargājamām teritorijām, atļautajiem meža* izmantošanas veidiem un aktivitātēm, un/vai retām, apdraudētām vai izzūdošām sugas, tostarp dzīvotnēm* un potenciālajām dzīvotnēm*.	<ul style="list-style-type: none"> - Environmental Protection Law (02.11.2006) - Law on Forests (24.02.2000) - Law on Specially Protected Nature Territories (02.03.1993) - Law on the Conservation of Species and Biotopes (16.03.2000) - Law on Compensation for Restrictions on Economic Activities in Protected Areas (04.04.2013) - Animal Protection Law (09.12.1999) - Law on International Plant Protection Convention (05.06.2003) - Law on Rio de Janeiro Convention on Biological Diversity (31.08.1995, amendments 08.09.1995) - Law on Convention for the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Bern, 1979 (17.12.1996, amendments 03.01.1997) - Law on Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage, Paris, 1972 (17.02.1997, amendments 26.02.1997) - Law on International Plant Protection Convention (05.06.2003) - Law on European Landscape Convention (29.03.2007) - Cabinet Regulation No. 936 "Nature Protection Regulations in Forest Management" (18.12.2012) - Cabinet Regulation No. 507 "Regulation on Nature Protection Board" (02.06.2009) - Cabinet Regulation No. 264 "General Regulations on Protection and Use of Specially Protected Nature Territories" (16.03.2010) - Cabinet Regulation No. 396 "Regulation Regarding the List of Specially Protected Species and Specially Protected Species of Limited Use" (14.11.2000) - Cabinet Regulation No. 421 "Regulation Regarding the List of Specially Protected Habitats" (05.12.2000) - Cabinet Regulation No. 940 "Procedure for establishment, management and protection status of micro reserves and their buffer zones" (18.12.2012) - Cabinet Regulation No. 211 "Regulation on The List of Bird Species Subject to Special Habitat Protection Measures to Ensure the Survival and Reproduction in Population Area" (27.03.2007, amendments 31.03.2007) - Cabinet Regulation No. 212 "Regulation on The List of Bird Species Not Covered by The Prohibited Acts" (27.03.2007) - Cabinet Regulation No. 468 "List of Invasive Alien Plant Species" (30.06.2008) - Cabinet Regulation No. 467 "Regulations Regarding Restriction of the Distribution of Invasive Alien Plant Species" (30.06.2008) - Cabinet Regulation No. 213 "Regulation Regarding Criteria for Assessing Impact Significance of the Damage to the Specially Protected Species or Specially Protected Habitats" (27.03.2007) - Cabinet Regulation No. 69 "Regulation on Protected Landscape Areas" (23.02.1999) - Cabinet Regulation No. 83 "Regulation on Nature Parks" (09.03.1999) - Cabinet Regulation No. 212 "Regulation on Nature Reserves (Sequel 1)" (15.06.1999) - Cabinet Regulation No. 212 "Regulation on Nature Reserves (Sequel 2)" (15.06.1999) - Cabinet Regulation No. 212 "Regulation on Nature Reserves (Sequel 3)" (15.06.1999) - Cabinet Regulation No. 131 "Regulation on Protected Dendrological Plantations" (20.03.2001) - Cabinet Regulation No. 559 "Regulations Regarding Restricting the Spread of the Invasive Plant Species – Heracleum sosnowskyi Manden" (14.07.2008)

	Principle 1, Annex A: Minimum list of applicable laws*, regulations and nationally-ratified* international treaties, conventions and agreements.	1. princips, A pielikums: Īss saraksts ar piemērojamiem tiesību aktiem, noteikumiem un valsts ratificētajiem starptautiskiem nolīgumiem, konvencijām un vienošanās	
<p>3.3 Environmental requirements</p>	<p>National and sub national laws and regulations related to the identification and/or protection* of environmental values* including but not limited to those relating to or affected by harvesting, acceptable levels for soil damage, establishment of buffer zones (e.g., along water courses, open areas and breeding sites), maintenance of retention trees on the felling site, seasonal limitations of harvesting time, environmental requirements for forest* machineries, use of pesticides* and other chemicals, biodiversity conservation*, air quality, protection* and restoration* of water quality, operation of recreational equipment, development of non- forestry infrastructure*, mineral exploration and extraction, etc.</p>	<p>Valsts un reģionāla mēroga līgumi un noteikumi, ko piemēro vides vērtību* noteikšanai un/vai aizsardzībai*, ieskaitot, bet ne tikai tās vērtības, kuras ietekmē mežizstrāde, pieļaujamiem augšnes bojājumiem, buferzonu izveidošanu (piem., gar ūdenstecēm, laucēm, ligzdošanas vietām), ekoloģisko koku saglabāšanai cirmās, mežizstrādes sezonāliem ierobežojumiem, vides prasībām meža* tehnikai, pesticīdu* un citu ķīmikāliju izmantošanai, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai*, gaisa kvalitātei, ūdens kvalitātes aizsardzībai* un atjaunošanai*, atpūtas vietu darbībai, ar mežu nesaistītas infrastruktūras* attīstībai, resursu izpētei un minerālu ieguvei, utt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Law on Forests (24.02.2000) - Law on the Conservation of Species and Biotopes (16.03.2000) - Protection Belt Law (05.02.1997) - Cabinet Regulation No. 936 "Nature Protection Regulations in Forest Management" (18.12.2012) - Cabinet Regulation No. 507 "Regulation on Nature Protection Board" (02.06.2009) - Cabinet Regulation No. 284 "Method of Determining Protection Belts for Waterbeds and Watercourses" (04.08.1998) - Cabinet Regulation No. 457 "Method of Establishing Protection Belts along Railways" (15.12.1998) - Cabinet Regulation No. 162 "Method of Establishing Protection Belts for Roads" (10.04.2001) - Cabinet Regulation No. 63 "Method of Establishing Forest Protection Belt around Urban Centres" (04.02.2003) - Cabinet Regulation No. 93 "Protection of Hydropower Station's Hydro Technical Structure Safety Measuring Devices and Method of Establishing Protection Belts" (25.02.2003) - Cabinet Regulation No. 392 "Method of Establishing Protection Belts (Protection Zones) for Cultural Heritage" (15.07.2003) - Cabinet Regulation No. 43 "Method of Determining Protection Belt around Water Sources" (20.01.2004) - Cabinet Regulation No. 86 "Method of Determining Protection Belt for Coast of The Baltic Sea and The Riga Gulf" (17.02.2004) - Cabinet Regulation No. 982 "Methodology for Determination of Power Infrastructure Protection Belts" (05.12.2006) - Cabinet Regulation No. 131 "Method of Establishing Protection Belts Around Dams" (20.02.2007) - Cabinet Regulation No. 406 "Methodology for the Determination of Surface Water Body Protection Zones" (03.06.2008) - Cabinet Regulation No. 502 "Method of Establishing Protection Belts around Cemeteries" (29.12.1998) - Cabinet Regulation No. 1312 "Regulation on Restricted Operations in Protection Belt Around National Defense Facilities" (10.11.2009) - Cabinet Regulation No. 85 "Procedure for Determining Type and Extent of Compensation for Damages, Calculation of Losses Related to Installation of Walking Routes and - Retractions of Property Rights in Protection Belt of The Baltic See and The Riga Gulf" (26.01.2010) - Cabinet Regulation No. 258 "Regulation on Method of Establishing The Operational Protective Zone around The Drainage Structures and Devices in Agricultural Land and Forest Land" (02.05.2012) - Cabinet Regulation No. 508 "Regulation on Protection Belts and Their Width around National Defense Facilities" (27.06.2006) - Cabinet Regulation No. 599 "Method of Establishing Security Protection Belts along The Railways Carrying Oil, Oil Products and Hazardous Chemicals and Products" (18.07.2006)

	Principle 1, Annex A: Minimum list of applicable laws*, regulations and nationally-ratified* international treaties, conventions and agreements.	1. princips, A pielikums: Īss saraksts ar piemērojamiem tiesību aktiem, noteikumiem un valsts ratificētajiem starptautiskiem nolīgumiem, konvencijām un vienošanās	
3.4 Health and safety	Legally required personal protection* equipment for persons involved in harvesting activities, implementation of safe felling and transport practices, establishment of protection* zones around harvesting sites, safety requirements for machinery used, and legally required safety requirements in relation to chemical usage. The health and safety requirements that shall* be considered relevant to operations in the forest* (not office work, or other activities less related to actual forest* operations).	Likumā noteiktie individuālie aizsardzības* līdzekļi personām, kas iesaistītas mežizstrādes darbos, drošu ciršanas un kokmateriālu izvešanas metožu izmantošana, aizsardzības* zonu izveide ap mežizstrādes vietām, meža tehnikai noteikto darba drošības prasību ievērošana un likumā noteiktās darba drošības prasības ķīmisko vielu izmantošanai. Veselības aizsardzības un darba drošības prasības, kas jāņem vērā, veicot darbus mežā* (nevis birojā vai darot citus darbus, kas nav tieši saistīti ar darbu mežā*).	<ul style="list-style-type: none"> - The Labour Protection Law (20.06.2001) - The Labour Law (20.06.2001) - Plant Protection Law (17.12.1998) - Cabinet Regulation No. 310 "Labour Protection Requirements in Forestry" (02.05.2012) - Cabinet Regulation No. 372 "Labour Protection Requirements When Using Personal Protective Equipment" (20.08.2002) - Cabinet Regulation No. 189 "Labour Protection Requirements when coming into Contact with Biological Substances" (21.05.2002) - Cabinet Regulation No. 378 "Procedures on Calculation, Financing and Disbursement of Work Injury Compensation" (23.08.2001) - Cabinet Regulation No. 66 "Labour Protection Requirements for Protection of Employees from the Risk Caused by the Noise of the Work Environment" (04.02.2003) - Cabinet Regulation No. 284 "Labour Protection Requirements for the Protection of Employees from the Risk Caused by Vibration in the Work Environment" (13.04.2004) - Cabinet Regulation No. 325 "Labour Protection Requirements when Coming in Contact with Chemical Substances at Workplaces" (15.05.2007) - Cabinet Regulation No. 660 "Procedures for the Performance of Internal Supervision of the Work Environment" (02.10.2007) - Cabinet Regulation No. 950 "Procedures for Investigation and Registration of Accidents at Work" (25.08.2009) - Cabinet Regulation No. 359 "Labour Protection Requirements in Workplaces" (28.04.2009) - Cabinet Regulation No. 713 "Regulations Regarding Procedure for Providing Training on First Aid and on Minimum of Medical Materials in First Aid Kits" (03.08.2010) - Cabinet Regulation No. 803 "Labour Protection Requirements in Contact With Carcinogenic Substances in the Workplace" (10.03.2009) - Cabinet Regulation No. 749 "Regulations Regarding Training in Labour Protection Matters" (10.08.2010) - Cabinet Regulation No. 344 "Labour Protection Requirements, when Moving Heavy Loads" (06.08.2002) - Cabinet Regulation No. 526 "Labour Protection Requirements when using Work Equipment and Working at a Height" (09.12.2002) - Cabinet Regulation No. 1064 "Procedures for Classification, Labeling and Packaging of Plant Protection Products" (28.12.2004) - Cabinet Regulation No. 950 "On Using and Handling of Plant Protection Products" (13.12.2011)

	Principle 1, Annex A: Minimum list of applicable laws*, regulations and nationally-ratified* international treaties, conventions and agreements.	1. princips, A pielikums: Īss saraksts ar piemērojamiem tiesību aktiem, noteikumiem un valsts ratificētajiem starptautiskiem nolīgumiem, konvencijām un vienošanās	
3.5 Legal* employment	Legal* requirements for employment of personnel involved in harvesting activities including requirements for contracts and working permits, requirements for obligatory insurance, requirements for competence certificates and other training requirements, and payment of social and income taxes withheld by the employer. Also covered are the observance of minimum working age and minimum age for personnel involved in hazardous work, legislation against forced and compulsory labor, and discrimination and freedom of association.	Likumā noteiktas* prasības nodarbināto nodarbināšanai mežizstrādes darbos, tostarp prasības attiecībā uz līgumiem un darba atļaujām, prasības attiecībā uz obligāto apdrošināšanu, apliecībām un apmācību sertifikātiem, kā arī citas prasības attiecībā uz apmācību, prasības attiecībā uz darba devēja ieturēto sociālo un ienākuma nodokļu samaksu. Ir jāievēro arī prasības par nodarbināto minimālo vecumu un par minimālo vecumu, no kura var strādāt bīstamus darbus, likumus, kas aizliedz piespiedu darbu, diskrimināciju un ierobežo brīvību apvienoties organizācijās.	<ul style="list-style-type: none"> - The Labour Law (20.06.2001) - Law on State Social Insurance (01.10.1997) - Law on Compulsory Social Insurance in respect of Accidents at Work and Occupational Health (11.02.1995) - Cabinet Regulation No. 10 "Regulations regarding Work in which Employment of Children from the Age of 13 is permitted" (08.01.2002) - Cabinet Regulation No. 206 "Regulations regarding Work in which Employment of Adolescents is prohibited and Exceptions when Employment in such Work is Permitted in Connection with Vocational Training of the Adolescent" (28.05.2002) - Cabinet Regulation No. 665 "Regulation Regarding Minimum Monthly Wage and the Minimum Hourly Wage" (30.11.2010, amendments 27.08.2013) - Cabinet Regulations No. 50 "Procedures for Calculation and Allocation of Insurance Compensation for Compulsory Social Insurance in Respect of Accidents at Work and Occupational Diseases" (16.02.1999., amendments 22.07.2011) - Cabinet Regulation No. 378 "Procedures On Calculation, Financing and Disbursement of Work Injury Compensation" (23.08.2001, amendments 06.01.2007) - Cabinet Regulation No. 99 "Regulations regarding the Types of Commercial Activities in which an Employer shall Involve a Competent Authority" (08.02.2005, amendments 01.01.2010) - Cabinet Regulation No. 427 "Procedures for the Election of Trusted Representatives and the Activities Thereof" (17.09.2002) <p>Ratified International Labour Organization (ILO) Conventions:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Law on ILO Conventions No. 81, 129, 144, 154, 155, 158, 173 (15.06.1994) - ILO C100 Equal Remuneration Convention (1993.01.27) - ILO C87 Freedom of Association and Protection of the Right to Organize Conventions (1993.01.27) - ILO C98 Right to Organize and Collective Bargaining Convention (1993.01.27) - ILO C138 Minimum Age Convention (2007.06.02) - ILO C182 Worst Forms of Child Labour Convention (2007.06.02) - ILO C29 Forced Labour Convention (2007.06.02)
4. Third parties' rights		4. Trešo pušu tiesības	
4.1 Customary rights*	Legislation covering customary rights* relevant to forest* harvesting activities, including requirements covering the sharing of benefits and indigenous rights.	Likumi, kas ietver paražu tiesības*, kuras ir būtiskas, veicot mežizstrādi, tostarp prasības dalīties ar ieguvumiem no meža un ievērot pamatiedzīvotāju tiesības.	<ul style="list-style-type: none"> - The Latvian Civil Code (28.01.1937) - Law on Forests (24.02.2000) - Hunting Law (08.07.2003) - Cabinet Regulation No. 421 "Hunting Regulations" (22.07.2014) - Cabinet Regulation No. 889 "Terms of deforestation compensation criteria for determining and calculating the reimbursement arrangements" (18.12.2012)
4.2 Free Prior and Informed Consent*	Legislation covering "free prior and informed consent" in connection with the transfer of forest* management rights and customary rights* to The Organization* in charge of the harvesting operation.	Likumi, kas paredz "informētas personas brīvu, iepriekšēju piekrišanu" saistībā ar meža* apsaimniekošanas tiesību un paražu tiesību* nodošanu organizācijai*, kas veic mežizstrādi.	N/A
4.3 Indigenous Peoples'* rights	Legislation that regulates the rights of Indigenous Peoples* as far as it is related to forestry activities. Possible aspects to consider are land tenure*, and rights to use certain forest* related resources and practice traditional activities, which may involve forest lands.	Likumi, kas nosaka pamatiedzīvotāju* tiesības, ciktāl tās ir saistītas ar mežsaimnieciskām darbībām. Iespējamie aspekti, kas jāņem vērā, ir zemes valdījuma* tiesības un tiesības izmantot noteiktus meža* resursus, kā arī īstenot tradicionālās nodarbošanās mežā*.	N/A. There are no indigenous people as defined in UN definitions in Latvia.

	Principle 1, Annex A: Minimum list of applicable laws*, regulations and nationally-ratified* international treaties, conventions and agreements.	1. princips, A pielikums: Īss saraksts ar piemērojamiem tiesību aktiem, noteikumiem un valsts ratificētajiem starptautiskiem nolīgumiem, konvencijām un vienošanām	
5. Trade and transport NOTE: This section covers requirements for forest* management operations as well as processing and trade.		5. Tirdzniecība un transportēšana PIEZĪME. Šī sadaļa ietver prasības meža* apsaimniekošanas darbībām, kā arī materiālu pārstrādei un tirdzniecībai.	
5.1 Classification of species, quantities, qualities	Legislation regulating how harvested material is classified in terms of species, volumes and qualities in connection with trade and transport. Incorrect classification of harvested material is a well-known method to reduce or avoid payment of legally prescribed taxes and fees.	Likumi, kas nosaka, kā iegūtos kokmateriālus klasificē pēc sugām, apjomiem un kvalitātes, tos pārdo dot un transportējot. Ir zināms, ka iegūtos kokmateriālus mēdz nepareizi klasificēt, lai izvairītos no likumā noteikto nodokļu un nodevu nomaksas vai lai to samazinātu.	<ul style="list-style-type: none"> - Law on Inventory of Trees and Round Timber (16.12.2004) - Cabinet Regulation No. 744 "On Accounting of Timber and Roundwood" (06.11.2007)
5.2 Trade and transport	All required trading and transport permits shall* exist as well as legally required transport documents which accompany the transport of wood from forest* operations.	Visas nepieciešamās tirdzniecības un transportēšanas atļaujas, kā arī likumā noteiktās pavadzīmes, kas vajadzīgas, transportējot kokmateriālus pēc mežizstrādes.	<ul style="list-style-type: none"> - Law on Carriage by Road (23.08.1995) - Law on Carriage by Railroad (21.12.2000) - Law on Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR) (19.05.1956, amendments 14.04.1994) - Law on Additional Protocol to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR) Concerning the Electronic Consignment Note (17.12.2009) - Law on Taxes and Fees (02.02.1995) - Cabinet of Ministers Regulations No. 225 "Procedure for Combined Commercial Cargo Transport, A combined Multimodality or with a Hired Vehicle, as well as Requirements for Intermodal Cargo Documents" (29.04.2003) - Cabinet of Ministers Regulations No. 158 "Regulations on Railroad cargo delivery" (08.04.2003) - Cabinet of Ministers Regulations No. 506 "Rules for acceptance of goods by rail" (04.11.2002) - Cabinet of Ministers Regulations No. 533 "Terms of lading filling procedure for rail freight" (18.12.2001) - Cabinet of Ministers Regulations No. 70 "Rail freight terms" (04.02.2003) - Cabinet Regulation No. 17 "Application of Requirements of Law On Value Added Tax and Specific Requirements for Payment and Administering of Value Added Tax" (03.01.2013)
5.3 Offshore trading and transfer pricing	Legislation regulating offshore trading. Offshore trading with related companies placed in tax havens, combined with artificial transfer prices is a well-known way to avoid payment of legally prescribed taxes and fees to the country of harvest and is considered to be an important source of funds that can be used for payment of bribery to the forest* operations and personnel involved in the harvesting operation. Many countries have established legislation covering transfer pricing and offshore trading. It should* be noted that only transfer pricing and offshore trading, as far as it is legally prohibited in the country, can be included here.	Tiesību akti, kas regulē ārzonas tirdzniecību. Ārzonas tirdzniecība ar saistītiem uzņēmumiem, kuri atrodas zemu nodokļu valstīs vai teritorijās, apvienojumā ar mākslīgi veidotām transfertcenām ir labi zināms veids, kā izvairīties no likumā noteikto nodokļu un nodevu nomaksas koksnes ieguves valstī, un to uzskata par nozīmīgu avotu, lai gūtu līdzekļus, kurus var izmantot meža* darbos un mežizstrādē nodarbināto kukuļošanai. Daudzas valstis ir pieņēmušas likumus, ko piemēro transfertcenu veidošanai un ārzonas tirdzniecībai. Jāņem vērā, ka šajā sadaļā var iekļaut tikai transfertcenu veidošanu un ārzonas tirdzniecību, ja tā aizliegta ar likumu attiecīgajā valstī.	<ul style="list-style-type: none"> - Law on Corporate Income Tax (09.02.1995) - Law on Personal Income Tax (11.05.1993) - Cabinet Regulations No. 276 "On Low or Zero Tax Countries and Territories" (26.06.2001) - Cabinet Regulation No. 556 "Application of Norms of Law On Corporate Income Tax" (04.07.2006)

	Principle 1, Annex A: Minimum list of applicable laws*, regulations and nationally-ratified* international treaties, conventions and agreements.	1. princips, A pielikums: Īss saraksts ar piemērojamiem tiesību aktiem, noteikumiem un valsts ratificētajiem starptautiskiem nolīgumiem, konvencijām un vienošanās	
5.4 Custom regulations	Custom legislation covering areas such as export/import licenses and product classification (codes, quantities, qualities and species).	Muitas likumi, ko piemēro eksporta/importa licencēm un produktu klasifikācijai (kodi, daudzums, kvalitāte un sugas).	<ul style="list-style-type: none"> - Customs Law (18.03.2004) - Plant Protection Law (17.12.1998) - Cabinet of Minister Regulations No. 370 "Terms of Customs Pre-clearance operations" (09.05.2005) - Cabinet Regulations No. 1048 "Regarding a Simplified Declaration and Local Clearance, Status of the Authorized Consignor and Authorized Consignee, Single Authorization and Certificate of the Authorized Merchant" (16.11.2010) - Cabinet Regulations No. 333 "Regulations Regarding a Single European Union Economic Operator Registration and Identification Number" (6.04.2010) - Cabinet Regulations No. 556 "Regulation concerning the handling, transfer and storage process wastages" (14.08.2007) - Cabinet Regulations No. 218 "Regulations regarding Plant Quarantine" (30.03.2004)
5.5 CITES	CITES permits (the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, also known as the Washington Convention).	CITES atļaujas (Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām jeb Vašingtonas konvencija)	<ul style="list-style-type: none"> - Law "On 1973 Washington Convention On International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora" (17.12.1996) - Cabinet Regulation No.133 "Procedure for International Trade with Endangered Wild Animal and Plant Species (06.04.1999) - Cabinet Regulation No. 1139 "Procedures On Storage, Registration, Keeping in Captivity, Labeling, Trade and Issuing of Certificates for Wild Species Endangered by the International Trade" (06.10.2009) - Cabinet Regulations No. 1019 "Regulations governing permissions and certificate issuing state fees, fee payment arrangements and incentives for the 1973 Washington Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora" (19.12.2006)
6. Due diligence / due care		6. Pienācīga / likumības pārbaude	
6.1 Due diligence / due care procedures	Legislation requiring due diligence/due care procedures, including, e.g., due diligence/due care systems, declaration obligations, and/or the keeping of trade related documents, etc.	Likumi, kas nosaka, ka nepieciešama atbilstoša apiešanās vai citu saistību ievērošana, piemēram, jāiesniedz deklarācija un/vai jāglabā ar tirdzniecību saistīti dokumenti u.c.	<ul style="list-style-type: none"> - The State Forest Service Law (25.11.1999) - Cabinet Regulations No. 448 "The Statutes of the State Forest Service" (30.07.2013) <p>Binding EU legislation:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regulation (EU) No 995/2010 of the European Parliament and of the Council of 20 October 2010 laying down the obligations of operators who place timber and timber products on the market; - Commission Delegated Regulation (EU) No 363/2012 of 23 February 2012 on the procedural rules for the recognition and withdrawal of recognition of monitoring organizations as provided for in Regulation (EU) No 995/2010 of the European Parliament and of the Council laying down the obligations of operators who place timber and timber products on the market; - Commission Implementing Regulation (EU) No 607/2012 of 6 July 2012 on the detailed rules concerning the due diligence system and the frequency and nature of the checks on monitoring organizations as provided for in Regulation (EU) No 995/2010 of the European Parliament and of the Council laying down the obligations of operators who place timber and timber products on the market.
7. Ecosystem Services		7. Ekosistēmu pakalpojumi	

	Principle 1, Annex A: Minimum list of applicable laws*, regulations and nationally-ratified* international treaties, conventions and agreements.	1. princips, A pielikums: Īss saraksts ar piemērojamiem tiesību aktiem, noteikumiem un valsts ratificētajiem starptautiskiem nolīgumiem, konvencijām un vienošanām	
	<p>Legislation covering ecosystem services* rights, including customary rights* as well as management rights that include the use of legal* methods to make claims and obtain benefits and management rights related to ecosystem services*. National and subnational laws and regulations related to the identification, protection and payment for ecosystem services*. Also includes legal* business registration and tax registration, including relevant legal* required licenses for the exploitation, payment, and claims related to ecosystem services* (including tourism).</p>	<p>Likumi, kas attiecas uz ekosistēmu pakalpojumu* tiesībām, tostarp paražu tiesībām* un apsaimniekošanas tiesībām, kuras paredz likumā noteiktu* metožu izmantošanu, lai pieprasītu un saņemtu ieguvumus no meža, kā arī apsaimniekošanas tiesībām, kas saistītas ar ekosistēmu pakalpojumiem*. Valsts un reģionāla mēroga likumi un noteikumi, kas attiecas uz ekosistēmu pakalpojumu * noteikšanu, aizsardzību un apmaksu. Prasības par uzņēmuma oficiālu reģistrēšanu un reģistrēšanos kā nodokļu maksātājam, attiecīgo likumā noteikto atļauju saņemšanu pakalpojumu izmantošanai, maksājumiem un prasībām, kas saistītas ar ekosistēmu pakalpojumiem* (ieskaitot tūrismu).</p>	

7. princips, C PIELIKUMS. Plānošanas un monitoringa konceptuālais ietvars.

Sample Management Plan* Document Note: These will vary with SIR and jurisdiction Apsaimniekošanas plāna* paraugs Piezīme: plāni atšķirsies atkarībā no MIR un jurisdikcijas	Managemen t Plan* Revision Periodicity Apsaimniekošanas plāna* pārskatīšanas biežums	Element Being Monitored* (Partial List) Monitoringam* pakļautie elementi (nepilnīgs saraksts)	Monitoring* Periodicity Monitoringa* biežums	FSC Principle* / Criterion FSC princips* / kritērijs*
Site Plan (Harvest Plan) Teritorijas plāns (ieguves plāns)	Annual	Creek crossings	When in the field and annually	P10
	Katru gadu	Ūdensteču šķērsošana	Uz vietas mežā un katru gadu	
		Roads	When in the field and annually	P10
		Ceļi	Uz vietas mežā un katru gadu	
		Retention patches	Annually sample	P6, P10
		Saglabājamie elementi	Paraugš katru gadu	
		Protected species	According to the procedure set by the organization	P6
		Aizsargājamas sugas	Organizācijas noteiktajā kārtībā	
		Annual harvest levels	Annually	C5.2
Ikgadējie ieguves apjomi	Katru gadu			
Insect disease outbreaks	Kaitēkļu un slimību uzliesmojumi	It is responsibility of State Forest Service Par to atbildīgs ir Valsts meža dienests		
Budgeting	Annual	Expenditures	Annually	P5
Budžets	Katru gadu	Izdevumi	Katru gadu	
Engagement* Plan Iesaistīšanas* plāns	Annual	Employment statistics	Annually	P4
	Katru gadu	Nodarbinātības statistika	Katru gadu	
		Grievances	Ongoing	P2, P4
	Sūdzības	Nepārtraukti		
5-Year management plan* 5 gadu apsaimniekošanas plāns*	5 years	Populations of protected species	To be determined	P6
	5 gadi	Aizsargājamo sugu populācijas	Jānosaka	
		Coarse Woody Debris	Annually	P10
		Atmirusī koksne	Katru gadu	
		Free growing / regeneration	Annually, sample	
	Dabiskā atjaunošanās	Katru gadu, paraugs		
Forestry management plan* Meža apsaimniekošanas plāns*	10 years	Age class distribution	Ten years	P6
	10 gadi	Size class distribution	10 gadi	
		Vecumklašu sadalījums Koku sadalījums pēc caurmēra		
		10 year Allowable Annual Cut	Annually, ten years	C5.2
	Pielaujamais ciršanas apjoms 10 gadus	Katru gadu, ik pēc 10 gadiem		
Ecosystem Services Certification Document Ekosistēmu pakalpojumu* sertifikācijas dokuments	5 years	Prior to validation and verification	Prior to validation and verification	Annex C
	5 gadi	Pirms validācijas un pārbaudes	Pirms validācijas un pārbaudes	C pielikums

Principle 8, Annex D: Monitoring* Requirements.	8. princips, D pielikums. Monitoringa prasības.
	<p>8.2.1 indikatorā paredzētais monitorings ir pietiekami efektīvs, lai noteiktu un raksturotu apsaimniekošanas darbību ietekmi uz vidi, tostarp vajadzības gadījumā:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. meža atjaunošanas pasākumu rezultātus (10.1. kritērijs*); ii. meža atjaunošanas sadalījumu pa koku sugām (10.2. kritērijs*); iii. invazīvo sugu izplatību vai citas nevēlamas sekas, kas saistītas ar kādu invazīvo sugu apsaimniekojamā teritorijā* vai ārpus tās (10.3. kritērijs*); iv. ģenētiski modificētu organismu* izmantošanu, lai apstiprinātu, ka tie netiek izmantoti (10.4. kritērijs*); v. mežkopības pasākumu rezultātus (10.5. kritērijs*); vi. <i>SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:</i> mēslojuma* negatīvo ietekmi uz vides vērtībām* (10.6. kritērijs*); <i>Un otra:</i> augsnes ielabošanas ietekmes uz vidi mazinošos pasākumus (10.6. kritērijs*); vii. <i>SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:</i> pesticīdu* lietošanas negatīvo ietekmi (10.7. kritērijs*); <i>Un otra:</i> ķīmisko augu aizsardzības līdzekļu (pesticīdu) lietošanas izvērtējums (10.7. kritērijs); viii. <i>SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:</i> bioloģisko augu aizsardzības līdzekļu* lietošanas negatīvo ietekmi (10.8. kritērijs*); <i>Un otra:</i> bioloģisko kontroles aģentu lietošanas izvērtējums (10.8. kritērijs); ix. <i>SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:</i> dabas katastrofu* ietekmi (10.9. kritērijs*); <i>Un otra:</i> liela mēroga dabisko traucējumu risku mazinošie pasākumi (10.9. kritērijs); x. <i>SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:</i> infrastruktūras attīstības, transportēšanas un mežkopības ietekmi uz retām un apdraudētām sugām*, dzīvotnēm*, ekosistēmām* un ainaviskām vērtībām*, ūdenstilpēm un augsni (10.10. kritērijs*); <i>Un otra:</i> meža infrastruktūras izveidošanas, uzturēšanas un izmantošanas un mežkopības ietekmes uz vidi mazinošie pasākumi (10.10. kritērijs); xi. mežizstrādes un kokmateriālu pievešanas ietekmi uz vides vērtībām* (10.11. kritērijs); un xii. apsaimniekoto atkritumu* apjoms (10.12. kritērijs).
	<p>8.2.1 indikatorā paredzētā uzraudzība (monitorings) ir pietiekami efektīva, lai noteiktu un raksturotu apsaimniekošanas pasākumu ietekmi uz vidi un sociālo jomu (piemērošanas gadījumā):</p> <ul style="list-style-type: none"> i. nelikumīgo vai neatļauto darbību apjoms (1.4. kritērijs*); ii. atbilstību piemērojamiem tiesību aktiem*, vietējiem likumiem*, ratificētām* starptautiskām konvencijām un obligātiem prakses kodeksiem* (1.5. kritērijs*); iii. strīdu* un sūdzību izskatīšanu (1.6., 2.6., un 4.6. kritērijs*); iv. pasākumi saistībā ar nodarbināto* tiesību ievērošanu atbilstoši LR normatīvajiem aktiem (2.1. kritērijs*); v. sūdzības par dzimumu diskrimināciju (2.2. kritērijs*); vi. pasākumi saistībā ar darba aizsardzības prasību ievērošanu (2.3. kritērijs*); vii. darba samaksas atbilstību LR normatīvajiem aktiem (2.4. kritērijs*); viii. nodarbināto* apmācību (2.5. kritērijs*); ix. Ķīmisko augu aizsardzības līdzekļu (pesticīdu)* izmantošanas gadījumā, pesticīdu ietekmei pakļauto uzņēmuma darbinieku veselības stāvokli (2.5. un 10.7. kritērijs*); x. <i>SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:</i> saraksts ar vietējām kopienām* jeb vietējo iedzīvotāju grupām (4.1. kritērijs*); <i>Otra:</i> saraksts ar apzinātajām vietējām kopienām jeb vietējo iedzīvotāju grupām (4.1. kritērijs*); xi. <i>SDG nevarēja vienoties par šī punkta saglabāšanu, jo SDG daļa uzskata, ka attiecīgā kritērija prasība attiecas uz pamatiedzīvotājiem un tradicionālajām tiesībām. Tādēļ viens priekšlikums ir šo punktu dzēst, bet otrs - saglabāt šādā redakcijā:</i> pierādījumus par vietējo iedzīvotāju grupu iesaistīšanu (4.2. kritērijs*); xii. <i>SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:</i> attiecības ar vietējo sabiedrību (4.2. kritērijs*); <i>Otra:</i> attiecības ar vietējām iedzīvotāju grupām (4.2. kritērijs*); xiii. <i>SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:</i> vietas, kuras ir īpaši svarīgas vietējām kopienām jeb vietējo iedzīvotāju grupām (4.7. kritērijs*); <i>Otra:</i> vietas, kuras ir īpaši svarīgas vietējām kopienām jeb vietējo iedzīvotāju grupām, kuras aizsargātas LR normatīvo aktu prasībām (4.7. kritērijs); xiv. <i>SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:</i> vietējās ekonomiskās un sociālās attīstības veicināšanu (4.2., 4.3. un 4.5. kritērijs*); <i>Otra:</i> vietējās ekonomikas un sociālās vides attīstību (4.2., 4.3. un 4.5. kritērijs*); xv. koksnes un/vai komerciālu nekoksnes produktu/pakalpojumu ražošanas apjomi (5.1. kritērijs*); xvi. koksnes un komerciālo nekoksnes meža produktu* faktisko ieguves apjomu, salīdzinot ar plānoto ikgadējo ieguves apjomu (5.2. kritērijs*); xvii. pakalpojumu iepirkšanas politika (5.4. kritērijs*); xviii. ilgtermiņa* ekonomisko dzīvotspēju* (5.5. kritērijs*); un xix. <i>SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:</i> ĪSV 6. kategorijas vērtību, kas noteiktas 9.1.1 indikatorā. <i>Otra:</i> ĪSV 6. kategorijas vērtību, kas noteiktas 9.1.1 indikatorā, objektu saraksts.

8.2.2 indikatorā paredzētā uzraudzība (monitorings) ir pietiekami efektīva, lai noteiktu un raksturotu apsaimniekošanas pasākumu ietekmi uz vidi (piemērošanas gadījumā):

i. ekosistēmu pakalpojumu* uzturēšana un/vai uzlabošana (5.1. kritērijs*), ja organizācija izmanto FSC precīzīmes paziņojumus attiecībā uz ekosistēmu pakalpojumiem;

ii. *SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:* vides vērtības* un ekosistēmas funkcijas*, ieskaitot oglekļa piesaisti un uzglabāšanu (6.1. kritērijs*); tostarp to noteikto un īstenoto pasākumu efektivitāti, kuru mērķis ir nepieļaut vai mazināt un novērst negatīvo ietekmi uz vides vērtībām* (6.3. kritērijs*);
Otra: noteiktie un īstenotie pasākumi, kuru mērķis ir nepieļaut vai mazināt un/vai novērst būtisku negatīvo ietekmi uz vides vērtībām* (6.1. un 6.3. kritērijs*);

iii. *SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:* aizsargājamas sugas un to pasākumu efektivitāte, kuri īstenoti, lai šīs sugas un to dzīvotnes* aizsargātu (6.4. kritērijs*);
Otra: aizsargājamas sugas un pasākumi, kuri īstenoti, lai šīs sugas un to dzīvotnes* aizsargātu (6.4. kritērijs*);

iv. *SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:* reprezentatīvi parauglaukumi*, un to pasākumu efektivitāte, kuri īstenoti, lai tos saglabātu* un/vai atjaunotu* (6.5. kritērijs*);
Otra: aizsargājamo biotopu reprezentatīvi parauglaukumi*, un pasākumi, kuri īstenoti, lai tos saglabātu* un/vai atjaunotu* (6.5. kritērijs*);

v. *SDG nevarēja vienoties par punkta redakciju. Tādēļ viens priekšlikums ir punktu atņemt jo to jau veic kompetentās iestādes. Otrs priekšlikums ir saglabāt šādā redakcijā:* dabiskajā areālā sastopamās vietējās sugas* un bioloģisko daudzveidību*, un to pasākumu efektivitāte, kuri īstenoti, lai tās saglabātu* un/vai atjaunotu* (6.6. kritērijs*);

vi. *SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:* ūdenstece, ūdenstilpes* un piekrastes zonu saglabāšanas pasākumu efektivitāte (6.7. kritērijs*);
Otra: ūdenstece, ūdenstilpes* un piekrastes zonu saglabāšanas pasākumi (6.7. kritērijs*);

vii. *SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:* ainaviskas vērtības*, un to pasākumu efektivitāte, kuri īstenoti, lai tās saglabātu* un/vai atjaunotu* (6.8. kritērijs*);
Otra: veco audžu īpatsvara nodrošināšanas pasākumi (6.8. kritērijs*);

viii. *SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:* dabiska meža* transformēšana par plantācijām* vai nemeža* zemēm (6.9. kritērijs*);
Otra: dabiska meža* pārveidošana par plantācijām* vai nemeža* zemēm (6.9. kritērijs*);

ix. *SDG nevarēja vienoties par vienu punkta redakciju. Tādēļ ir divas. Viena:* 1. – 4. kategorijas īpaši saglabājamās vērtības*, kas noteiktas 9.1. kritērija* ietvaros, un to pasākumu efektivitāte, kuri īstenoti, lai tos saglabātu un/vai uzlabotu.
Otra: pasākumi, kuri īstenoti, lai saglabātu un/vai uzlabotu ĪSV1, ĪSV3 un ĪSV4 kategorijas, kas noteiktas 9.1.1 indikatorā.

Formulējums angliiski	Formulējums latviski
HCV1 – Species diversity. Concentrations of biological diversity* including endemic species, and rare*, threatened* or endangered species, that are significant* at global, regional or national levels.	ĪSV1 – sugu daudzveidība. Bioloģiskā daudzveidība*, tostarp endēmiskās sugas un retas, apdraudētas vai izmirstošas* sugas, kuras ir nozīmīgas vispasaules, reģionālā vai konkrētās valsts mērogā.
Description	Apraksts Aizsargājamo sugu koncentrācijas vietas: - Natura 2000 teritorijas vai to daļas, kuras veidotas sugu dzīvotņu aizsardzībai; - Mikroliegumi, kuri izveidoti sugu dzīvotņu aizsardzībai; - Organizācijas noteiktas teritorijas sugu dzīvotņu aizsardzībai.
Best Available Information for identifying HCV1	Labākā pieejamā informācija ĪSV1 noteikšanai - http://ozols.daba.gov.lv - Meža valsts reģistrs - organizācijas inventarizācijas dati
Description of interested and affected stakeholders <i>Standard Development Group could not reach consensus. Therefore, there are two versions for public consultation. One is as follows:</i> The other one:	Ietekmēto un ieinteresēto pušu apraksts <i>Darba grupa nevarēja vienoties. Tālāk tiek virzītas divas versijas - viena:</i> Primārais konsultāciju kanāls ĪSV1 identifikācijā ir valsts kompetentās iestādes - VMD, DAP, VARAM, ZM. Citām interešu grupām, piemēram, vides NVO, var būt profesionāla vai personīga interese sugu daudzveidības jautājumos, tādēļ viedokļi var būt atšķirīgi par nacionālā, reģionālā vai globālā līmenī noteiktajām aizsargājamām teritorijām. Domstarpību gadījumā par pamatu jāņem atbilstošo kompetento institūciju viedokļi. <i>Otra versija:</i> VMD, DAP, VARAM, vides NVO, vietējās pašvaldības. Domstarpību gadījumos par pamatu var ņemt atbilstošo kompetento valsts institūciju viedokļus.
Description of engagement of stakeholders for identifying HCV1	Ieinteresēto pušu iesaistīšanas apraksts, lai noteiktu ĪSV1 <i>Darba grupa nevarēja vienoties. Tālāk tiek virzītas divas versijas - viena:</i> Iesaistīšanai jābūt nodrošinātai caur atbildīgo institūciju - VMD, DAP, VARAM, ZM - formāliem procesiem. ĪSV1 identifikācijā nav nepieciešams iesaistīt citas interešu grupas, tomēr gadījumos, ja iesaistīšanas procesi tiek nodrošināti īpašniekam/apsaimniekotājam jābūt informētam un jāizvērtē priekšlikumi, kas saņemti par ĪSV potenciālām vērtībām ārpus noteiktajām vietām. <i>Otra versija:</i> Aicinājums iedzīvotājiem ziņot par zināmām sugu atradnēm. Informācijas apmaiņa ar datu turētājiem (DAP, VMD, NVO).
Geographic areas where HCV1 is likely present	Teritorijas ar iespējamu ĪSV1 klātbūtni Visā Latvijā (bet katrai sugai var būt atšķirīgs izplatības raksturs)
Maps of HCV1 areas in Latvia - http://ozols.daba.gov.lv - http://natura2000.eea.europa.eu/	ĪSV1 teritoriju kartes Latvijā - http://ozols.daba.gov.lv - http://natura2000.eea.europa.eu/
Threats to HCV1 areas in Latvia	Apdraudējums ĪSV1 teritorijām Latvijā <i>Darba grupa nevarēja vienoties. Tālāk tiek virzītas divas versijas - viena:</i> Likumā noteikto ierobežojumu neievērošana attiecībā uz Natura2000 teritoriju un mikroliegumu apsaimniekošanu (https://likumi.lv/doc.php?id=253746). Organizācijas brīvprātīgo apņemšanos neievērošana. <i>Otra:</i> Neapzinātas sugu atradnes; ĪADT vai sugu aizsardzības plānu integrācijas trūkums meža apsaimniekošanā; Sugas aizsardzībai nepiemērotas meža apsaimniekošanas prakses īstenošana.
Strategies for maintaining HCV1	ĪSV1 saglabāšanas stratēģijas <i>Darba grupa nevarēja vienoties. Tālāk tiek virzītas divas versijas - viena:</i> Sugu aizsardzības plānu izstrāde un/vai ieviešana. ĪADT un mikroliegumu ierosināšana un apsaimniekošana. Mežu fragmentācijas mazināšana. Jaunāko inventarizācijas datu izmantošana par sugu atradnēm. <i>Otra:</i> Sugu un dabas aizsardzības plānu elementu integrēšana meža apsaimniekošanā.
Monitoring HCV1	ĪSV1 monitoringi Valstī un/vai organizācijas īstenošanās monitoringa programmas. Piemēram, https://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/valsts_monitoringa_dati/
HCV 2 – Landscape*-level ecosystems* and mosaics. Intact forest landscapes and large landscape*-level ecosystems* and ecosystem* mosaics that are significant* at global, regional or national levels, and that contain viable populations of the great majority of the naturally occurring species in natural patterns of distribution and abundance.	ĪSV2 – ainavas līmeņa ekosistēmas un mozaikas. Neskartas mežu ainavas, lielas ainaviski vērtīgas ekosistēmas* un ekosistēmu mozaikas, kuras ir nozīmīgas vispasaules, reģionālā vai konkrētās valsts mērogā, un kur sastopama lielākā daļa šiem apstākļiem raksturīgo sugu dzīvotspējīgo populāciju to dabiskā izplatībā un koncentrācijā.

Formulējums angliiski	Formulējums latviski
Description	Apraksts Latvija nav uzskaitīto valstu sarakstā, kur sastopamas neskartās meža ainavas. Tādēļ Latvijā ĪSV2 nav piemērojams. Pazīmes iekļautas ĪSV3.
Best Available Information for identifying HCV2 N/A	Labākā pieejamā informācija ĪSV2 noteikšanai N/A
Description of interested and affected stakeholders N/A	Ietekmēto un ieinteresēto pušu apraksts N/A
Description of engagement of stakeholders for identifying HCV2 N/A	Ieinteresēto pušu iesaistīšanas apraksts, lai noteiktu ĪSV2 N/A
Geographic areas where HCV2 is likely present N/A	Teritorijas ar iespējamu ĪSV2 klātbūtni N/A
Maps of HCV2 areas in Latvia N/A	ĪSV2 teritoriju kartes Latvijā N/A
Threats to HCV2 areas in Latvia N/A	Apdraudējums ĪSV2 teritorijām Latvijā N/A
Strategies for maintaining HCV2 N/A	ĪSV2 saglabāšanas stratēģijas N/A
Monitoring HCV2 N/A	ĪSV2 monitorings N/A
HCV3 – Ecosystems* and habitats*. Rare*, threatened*, or endangered ecosystems*, habitats* or refugia*.	ĪSV3 – ekosistēmas un dzīvotnes. Retas, apdraudētas vai izmirstošas ekosistēmas, dzīvotnes* vai refūģijas*.
Description	Apraksts <i>Darba grupa nevarēja vienoties. Tālāk tiek virzītas divas versijas - viena:</i> Aizsargājamo biotopu atradnes: - Natura 2000 teritorijas vai to daļas, kuras veidotas biotopu aizsardzībai; - Mikroliegumi, kuri izveidoti biotopu atradņu aizsardzībai; - Organizācijas noteiktas biotopu atradņu koncentrācijas teritorijas apsaimniekojamajā teritorijā; - Ārpus šī standarta apsaimniekotajām teritorijām (Teritorijās, kuru apsaimniekotājs nav saņēmis sertifikātu atbilstoši FSC Nacionālam meža uzraudzības standartam Latvijai,) par tādām uztveramas teritorijas, kuras atbilst 20.06.2017. MK noteikumiem Nr.350 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu". Otra: Aizsargājamo biotopu atradnes: - Natura 2000 teritorijas vai to daļas, kuras veidotas biotopu aizsardzībai; - Mikroliegumi, kuri izveidoti biotopu atradņu aizsardzībai; - Organizācijas noteiktas biotopu atradņu koncentrācijas teritorijas apsaimniekojamajā teritorijā.
Best Available Information for identifying HCV3	Labākā pieejamā informācija ĪSV3 noteikšanai - http://ozols.daba.gov.lv - Meža valsts reģistrs - organizācijas inventarizācijas dati
Description of interested and affected stakeholders and their engagement in identification of HCV3	Ietekmēto un ieinteresēto pušu apraksts un to iesaistīšana ĪSV3 noteikšanā <i>Darba grupa nevarēja vienoties. Tālāk tiek virzītas divas versijas - viena:</i> Primārais konsultāciju kanāls ĪSV3 identifikācijā ir valsts kompetentās iestādes - VMD, DAP, VARAM, ZM. Citām interešu grupām, piemēram, vides NVO, var būt profesionāla vai personīga interese sugu daudzveidības jautājumos, tādēļ viedokļi var būt atšķirīgi par nacionālā, reģionālā vai globālā līmenī noteiktajām aizsargājamām teritorijām. Domstarpību gadījumā par pamatu jāņem atbilstošo kompetento institūciju viedokļi. Otra: VMD, DAP, VARAM, vides NVO, vietējās pašvaldības. Domstarpību gadījumos par pamatu var ņemt atbilstošo kompetento valsts institūciju viedokļus. Iesaiste: 1) informācijas apmaiņa ar kompetentām valsts institūcijām; 2) ieinteresēto pušu iesniegto priekšlikumu, informācijas apkopojumu, datu izvērtēšana
Examples of HCV3 ecosystems and habitats in Latvia https://likumi.lv/ta/id/291790-noteikumi-par-ipasi-aizsargajamo-biotopu-veidu-sarakstu	ĪSV3 ekosistēmu un dzīvotņu piemēri Latvijā https://likumi.lv/ta/id/291790-noteikumi-par-ipasi-aizsargajamo-biotopu-veidu-sarakstu
Geographic areas where HCV3 is likely present	Teritorijas ar iespējamu ĪSV3 klātbūtni Visa Latvija

Formulējums angliiski	Formulējums latviski
Maps of HCV3 areas in Latvia	ĪSV3 teritoriju kartes Latvijā - http://ozols.daba.gov.lv - http://natura2000.eea.europa.eu/un/vai - organizācijas sagatavotais kartogrāfiskais materiāls
Threats to HCV3 areas in Latvia	Apdraudējums ĪSV3 teritorijām Latvijā <i>Darba grupa nevarēja vienoties. Tālāk tiek virzītas divas versijas - viena:</i> Neapzinātas biotopu atradnes, to koncentrāciju vietas; ĪADT aizsardzības plāna un biotopu apsaimniekošanas vadlīniju integrācijas trūkums meža apsaimniekošanā; biotopu vai to koncentrācijas vietu aizsardzībai nepiemērotas meža apsaimniekošanas prakses īstenošana. <i>Otra:</i> Normatīvajos aktos noteikto ierobežojumu attiecībā uz Natura2000 teritoriju un mikroliegumu apsaimniekošanu neievērošana.
Strategies for maintaining HCV3	ĪSV3 saglabāšanas stratēģijas Darba grupa nevarēja vienoties. Tālāk tiek virzītas divas versijas - viena: NATURA2000 AIZSARDZĪBAS UN APSAIMNIEKOŠANAS PROGRAMMA http://nat-programme.daba.gov.lv/public/lat/publikācijas_un_dokumenti/#programma <i>Otra:</i> ĪADT dabas aizsardzības plānu izstrāde un/vai īstenošana. ĪADT un mikroliegumu izveides ierosināšana. Biotopu apsaimniekošanas vadlīniju izmantošana. Ainavu ekoloģijas principu īstenošana. Jaunāko inventarizācijas datu izmantošana par biotopu atradnēm un to koncentrācijas vietām.
Monitoring HCV3	ĪSV3 monitorings Valstī un/vai organizācijas īstentās monitoringa programmas. Piemēram, https://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/valsts_monitoringa_dati/
HCV4 – Critical* ecosystem services*. Basic ecosystem services* in critical* situations, including protection* of water catchments and control of erosion of vulnerable soils and slopes.	ĪSV4 – ekosistēmu pakalpojumi kritiskās situācijās. Ekosistēmu pamatpakalpojumi* kritiskās situācijās, tostarp ūdens sateces baseinu, augsnes un nogāžu aizsardzība, erozijas kontrole.
Description	Apraksts Meža teritorijas, kas nozīmīgas būtisku ekosistēmu pakalpojumu nodrošināšanai: - aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām; - Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjosla; - upju un ezeru aizsargjoslas/ierobežojuma zonas; - aizsargjoslas ap purviem, kuri atbilst HCV1 vai HCV3 kategorijai.
Best Available Information for identifying HCV4	Labākā pieejamā informācija ĪSV4 noteikšanai - Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmas (ATIS) - Pašvaldību teritoriālie plāni - MVR; un/vai - organizācijas inventarizācija
Description of interested and affected stakeholders	Ietekmēto un ieinteresēto pušu apraksts - Kompetentās valsts institūcijas - Vietējās pašvaldības
Geographic areas where HCV4 is likely present	Teritorijas ar iespējamu ĪSV4 klātbūtni Visa Latvija
Maps of HCV4 areas in Latvia	ĪSV4 teritoriju kartes Latvijā - Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmas (ATIS) - Pašvaldību teritoriju plānu kartogrāfiskais materiāls - Organizācijas sagatavotais kartogrāfiskais materiāls
Threats to HCV4 areas in Latvia	Apdraudējums ĪSV4 teritorijām Latvijā <i>Darba grupa nevarēja vienoties. Tālāk tiek virzītas divas versijas - viena:</i> Aizsargjoslu likumā noteikto ierobežojumu neievērošana. <i>Otra:</i> Nepiemērotas meža apsaimniekošanas modeļu pielietojums.
Strategies for maintaining HCV4	ĪSV4 saglabāšanas stratēģijas <i>Darba grupa nevarēja vienoties. Tālāk tiek virzītas divas versijas - viena:</i> Vietas funkcionalitātei piemērotas meža apsaimniekošanas modeļa pielietojums. Ķīmisko augu aizsardzības līdzekļu, minerālmēslojuma aizliegums. <i>Otra:</i> Aizsargjoslu apsaimniekošanas noteikumu ievērošana.

Formulējums angliiski	Formulējums latviski
Monitoring HCV4	ĪSV4 monitorings - Nacionālais ziņojums par vides stāvokli http://www.varam.gov.lv/lat/publ/publikacijas/vides_aizsardzibas_joma/un/vai - Organizācijas īstenotās monitoringa programmas, sagatavotie ziņojumi
HCV5 – Community needs. Sites and resources fundamental for satisfying the basic necessities of local communities* or Indigenous Peoples* (for livelihoods, health, nutrition, water, etc.), identified through engagement* with these communities or Indigenous Peoples.	ĪSV5 – vietējās sabiedrības vajadzības. Vietas un resursi, kas nozīmīgi vietējo kopienu vai pamatiedzīvotāju* pamatvajadzību apmierināšanai (piemēram, iztika, veselība, pārtika, ūdens), kuri noteikti, iesaistot vietējās kopienas vai pamatiedzīvotājus*.
Description The main activities of local communities in the forest are related to recreation, and mushroom and berry picking. These activities are important for many people for leisure or perquisite income. The right to get free access to the forests is guaranteed in the Constitution of the Republic of Latvia, Forests Act and other legal acts. With a few exceptions, all forests are available for berries and mushroom picking. Exceptions include only the nature reserves and restrictions during the time when there is a high risk of forest fires. Forest management does not play a significant role in relation to community activities, because the Latvian forest cover is more than 50% and various succession stage forests are available in the landscape. The mentioned activities are not fundamental for satisfying the basic necessities of local communities. There are no communities in Latvia that obtain resources from the forest on which they are critically dependent. Therefore, HCV5 is not considered to be present in Latvia.	Apraksts Vietējo kopienu aktivitātes mežā lielākoties ir saistītas ar rekreāciju, sēņošanu un ogošanu. Šīs aktivitātes ir svarīgas daudziem cilvēkiem atpūtas nolūkos vai papildu ieņēmumu gūšanai. Tiesības uz brīvu piekļuvi mežam ir garantētas Latvijas Republikas Satversmē, Meža likumā un citos tiesību aktos. Ar dažiem izņēmumiem, visi meži ir pieejami ogošanai un sēņošanai. Izņēmumi ietver tikai dabas rezervātus un ierobežojumus laikā, kad pastāv liels meža ugunsgrēku risks. Meža apsaimniekošanai nav nozīmīgas lomas saistībā ar iedzīvotāju aktivitātēm, jo Latvijā meža platības īpatsvars pārsniedz 50% un ainavā ir atrodams mežs dažādās sukcesijas stadijās. Vietējo kopienu pamatvajadzību apmierināšanai minētās aktivitātes nav būtiskas. Latvijā nav tādu kopienu, kuras iegūtu meža resursus, no kuriem tās būtu kritiski atkarīgas. Tādēļ tiek uzskatīts, ka Latvijā nav ĪSV5.
Best Available Information for identifying HCV5 N/A	Labākā pieejamā informācija ĪSV5 noteikšanai N/A
Description of interested and affected stakeholders N/A	Ietekmēto un ieinteresēto pušu apraksts N/A
Description of engagement of stakeholders for identifying HCV5 N/A	Ieinteresēto pušu iesaistīšanas apraksts, lai noteiktu ĪSV5 N/A
Geographic areas where HCV5 is likely present N/A	Teritorijas ar iespējamu ĪSV5 klātbūtni N/A
Maps of HCV5 areas in Latvia N/A	ĪSV5 teritoriju kartes Latvijā N/A
Threats to HCV5 areas in Latvia N/A	Apdraudējums ĪSV5 teritorijām Latvijā N/A
Strategies for maintaining HCV5 N/A	ĪSV5 saglabāšanas stratēģijas N/A
Monitoring HCV5 N/A	ĪSV5 monitorings N/A
HCV 6 – Cultural values. Sites, resources, habitats* and landscapes* of global or national cultural, archaeological or historical significance, and/or of critical* cultural, ecological, economic or religious/sacred importance for the traditional cultures of local communities* or Indigenous Peoples, identified through engagement* with these local communities* or Indigenous Peoples.	ĪSV6 – kultūrvēsturiskas vērtības. Vietas, resursi, dzīvotnes un ainavas*, kuras ir arheoloģiski vai vēsturiski nozīmīgas vispasaules vai konkrētas valsts mērogā, un/vai kuras ir nozīmīgas vai svētas vietējām kopienām vai pamatiedzīvotājiem* to kultūrvēsturiskās, ekoloģiskās, ekonomiskās vai reliģiskās nozīmes dēļ viņu tradicionālajā kultūrā, un kuras noteiktas, iesaistot šīs vietējās kopienas vai pamatiedzīvotājus*.
Description	Apraksts Valsts mērogā vai vietējai sabiedrībai nozīmīgas, t.sk., kultūrvēsturiskas un arheoloģiskas, vietas, kuras tiek noteiktas, pamatojoties uz: - Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas reģistru; - teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem; - organizācijas iniciatīvu, kas atspoguļota apsaimniekošanas plānā.
Best Available Information for identifying HCV6	Labākā pieejamā informācija ĪSV6 noteikšanai - Meža valsts reģistrs; - VKPAI (http://mantojums.lv/lv/piemineklu-saraksts/); - teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem; - organizācijas inventarizācija

Formulējums angliiski	Formulējums latviski
Description of interested and affected stakeholders and their engagement in identification of HCV6	<p>Ietekmēto un ieinteresēto pušu apraksts un to iesaistīšana ĪSV6 noteikšanā</p> <p><i>Darba grupa nevarēja vienoties. Tālāk tiek virzītas divas versijas - vienai 2. punktā izmantots jēdziens "vietējo iedzīvotāju grupas":</i></p> <p>1) informācijas apmaiņa ar: - VKPAI; - VMD; - vietējām pašvaldībām; 2) Vietējo iedzīvotāju grupu iesniegto priekšlikumu, informācijas apkopojumu, datu izvērtēšana.</p> <p><i>Otrai versijai 2. punktā izmantots jēdziens "vietējā kopiena":</i></p> <p>1) informācijas apmaiņa ar: - VKPAI; - VMD; - vietējām pašvaldībām; 2) Vietējo kopienu iesniegto priekšlikumu, informācijas apkopojumu, datu izvērtēšana.</p> <p><i>Lūgums pievērst uzmanību Terminu vārdnīcā iekļautajām definīcijām: Vietējās kopienas Vietējo iedzīvotāju grupas</i></p>
Examples of HCV6 significant cultural values in Latvia	<p>ĪSV6 nozīmīgu kultūrvēsturisku vērtību piemēri Latvijā</p> <p>VKPAI (http://mantojums.lv/lv/piemineklu-saraksts/)</p>
Geographic areas where HCV6 is likely present	<p>Teritorijas ar iespējamu ĪSV6 klātbūtni</p> <p>Visa Latvija</p>
Maps of HCV6 areas in Latvia	<p>ĪSV6 teritoriju kartes Latvijā</p> <p>- Pašvaldību teritoriju plāni; - Organizācijas sagatavotais kartogrāfiskais materiāls</p>
Threats to HCV6 areas in Latvia	<p>Apdraudējums ĪSV6 teritorijām Latvijā</p> <p>- Ar kompetento iestādi nesaskaņoti apsaimniekošanas pasākumi - organizācijas brīvprātīgi noteiktu ĪSV6 iznīcināšana</p>
Strategies for maintaining HCV6	<p>ĪSV6 saglabāšanas stratēģijas</p> <p>ĪSV6 saglabāšanai labvēlīgs: - apsaimniekošanas režīms meža apsaimniekošanas plānā vai - meža apsaimniekošanas pasākumi</p>
Monitoring HCV6	<p>ĪSV6 monitorings</p> <p>Atbildīgo institūciju un organizācijas īstenotais monitorings (uzraudzība).</p>

Terminu vārdnīca

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Adaptive management:	A systematic process of continually improving management policies and practices by learning from the outcomes of existing measures. (Source: Based on World Conservation Union (IUCN). Glossary definitions as provided on IUCN website).	Adaptīva apsaimniekošana	sistemātiska apsaimniekošanas politikas un prakses pastāvīga uzlabošana, mācoties no jau īstenoto pasākumu rezultātiem (Avots: definīcija balstīta uz Starptautiskās dabas un dabas resursu aizsardzības savienības (IUCN) formulējumu. Terminu definīcijas pieejamas IUCN vietnē).
Affected stakeholder:	Any person, group of persons or entity that is or is likely to be subject to the effects of the activities of a Management Unit. Examples include, but are not restricted to (for example in the case of downstream landowners), persons, groups of persons or entities located in the neighborhood of the Management Unit. The following are examples of affected stakeholders: - Local communities - Indigenous Peoples - Workers - Forest dwellers - Neighbors - Downstream landowners - Local processors - Local businesses - Tenure and use rights holders, including landowners - Organizations authorized or known to act on behalf of affected stakeholders, for example social and environmental NGOs, labor unions, etc. (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Ietekmētā puse	jebkura persona, personu grupa vai organizācija, kas ir pakļauta vai varētu tikt pakļauta apsaimniekojamā teritorijā īstenoto darbību ietekmei. Tādas, piemēram, ir personas, personu grupas vai organizācijas, kas atrodas apsaimniekojamās teritorijas kaimiņos, bet ne tikai, jo tie var būt arī zemes īpašnieki, kas atrodas upes lejtecē. Turpmāk ir minēti ietekmēto ieinteresēto pušu piemēri: - vietējā kopiena; - pamatiedzīvotāji; - nodarbinātie; - meža iemītnieki; - kaimiņi; - straumes lejtecē esošie zemes īpašnieki; - vietējie pārstrādātāji; - vietējie uzņēmumi; - īpašumtiesību un izmantošanas tiesību īpašnieki, tostarp zemes īpašnieki; - organizācijas, kas ir pilnvarotas vai kuras rīkojas ietekmēto ieinteresēto pušu vārdā, piemēram, sociālās un vides aizsardzības NVO, arodbiedrības u.c. (Avots: FSC-STD-01-001 V5-0). Definīcijas interpretācija Latvijā <i>SDG nespēja vienoties par vienu formulējumu. Tādēļ tālāk tiek virzīti divi atšķirīgi formulējumi. Viens:</i> Ietekmētā puse - jebkura persona, personu grupa vai organizācija, kas ir pakļauta vai varētu tikt pakļauta apsaimniekojamā teritorijā īstenoto darbību ietekmei. Turpmāk ir minēti ietekmēto ieinteresēto personu piemēri: - vietējo iedzīvotāju grupas; - tieši ietekmētās personas (kaimiņi); - nodarbinātie, - vietējie pakalpojuma sniedzēji un piegādātāji; - vietējie pārstrādes uzņēmumi; - mednieku kolektīvi, sporta organizācijas u.c. - organizācijas, kas deleģētas pārstāvēt ietekmētās puses. <i>Un otrs:</i> Ietekmētā puse - jebkura persona, personu grupa vai organizācija, kas ir pakļauta vai varētu tikt pakļauta apsaimniekojamā teritorijā īstenoto darbību ietekmei. Turpmāk ir minēti ietekmēto ieinteresēto pušu piemēri: - vietējā kopiena; - tieši ietekmētās personas (kaimiņi); - nodarbinātie, - vietējie pakalpojuma sniedzēji un piegādātāji; - vietējie pārstrādes uzņēmumi; - mednieku kolektīvi, sporta organizācijas u.c. - organizācijas, kas deleģētas pārstāvēt ietekmētās puses.
Alien species:	A species, subspecies or lower taxon, introduced outside its natural past or present distribution; includes any part, gametes, seeds, eggs, or propagules of such species that might survive and subsequently reproduce (Source: Convention on Biological Diversity (CBD), Invasive Alien Species Programme. Glossary of Terms as provided on CBD website).	Citizemju sugas jeb introducētās sugas	sugas, apakšsugas vai zemāki taksoni, kas ir ieviesti ārpus to kādreizējā vai esošā dabiskā izplatības areāla; ietver tādu sugu daļas, gametas, sēklas, olas vai citus reproduktīvos elementus, kuri spēj izdzīvot un vēlāk vairoties (avots: Konvencija par bioloģisko daudzveidību (CBD), Invazīvo citizemju sugu programma. Terminu vārdnīca pieejama CBD vietnē).
Applicable law:	Means applicable to The Organization* as a legal* person or business enterprise in or for the benefit of the Management Unit and those laws which affect the implementation of the FSC Principles and Criteria. This includes any combination of statutory law (Parliamentary-approved) and case law (court interpretations), subsidiary regulations, associated administrative procedures, and the national constitution (if present) which invariably takes legal* precedence over all other legal* instruments (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Piemērojamie tiesību akti	tiesību akti, kas organizācijai* kā juridiskai personai vai uzņēmumam ir jāievēro apsaimniekojamajā teritorijā un tās labā, kā arī tie tiesību akti, kuri ietekmē FSC principu un kritēriju īstenošanu. Tie ir gan (Saeimas apstiprinātie) likumi, gan Ministru Kabineta noteikumi, gan tiesas spriedumi, papildu noteikumi, saistītās administratīvās procedūras un valsts Konstitūcija (ja tāda ir), kas vienmēr prevalē pār citiem tiesiskiem instrumentiem. (Avots: FSC-STD-01-001 V5-0). Definīcijas interpretācija Latvijā Piemērojamie tiesību akti - tie ir gan likumi, gan Ministru Kabineta noteikumi, gan tiesas spriedumi un valsts Satversme, kas vienmēr prevalē pār citiem tiesiskiem instrumentiem
Aquifer:	A formation, group of formations, or part of a formation that contains sufficient saturated permeable material to yield significant quantities of water to wells and springs for that unit to have economic value as a source of water in that region. (Source: Gratzfeld, J. 2003. Extractive Industries in Arid and Semi-Arid Zones. World Conservation Union (IUCN)).	Ūdens nesējslānis	veidojums, veidojumu grupa vai daļa no veidojuma, kas satur pietiekamu piesātinātu ūdeni caurlaidīgu materiālu, lai apgādātu akas un avotus ar nozīmīgu daudzumu ūdens, tādējādi ļaujot šai vienībai iegūt ekonomisku vērtību kā ūdens ieguves avotam konkrētajā reģionā. (Avots: Gratzfeld, J. 2003. Extractive Industries in Arid and Semi-Arid Zones („Ieguves rūpniecības neauglīgās un daļēji neauglīgās teritorijās”), IUCN).

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Best Available Information:	Data, facts, documents, expert opinions, and results of field surveys or consultations with stakeholders that are most credible, accurate, complete, and/or pertinent and that can be obtained through reasonable* effort and cost, subject to the scale* and intensity* of the management activities and the Precautionary Approach*.	Labākā pieejamā informācija	dati, fakti, dokumenti, ekspertu slēdzieni un dabā veikto apsekojumu rezultāti vai konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm, kas ir visuzticamākā, precīzākā, pilnīgākā un/vai atbilstošākā informācija, ko var iegūt ar saprātīgām* pūlēm un izmaksām atbilstoši apsaimniekošanas darbību mērogam* un intensitātei* un izmantojot uz piesardzības principu* balstītu pieeju. Definīcijas interpretācija Latvijā Labākā pieejamā informācija - dati, fakti, dokumenti, ekspertu slēdzieni un dabā veikto apsekojumu rezultāti vai konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm, kas ir visuzticamākā, precīzākā, pilnīgākā un/vai atbilstošākā informācija, ko var iegūt ar saprātīgām* pūlēm un izmaksām.
Binding Agreement:	A deal or pact, written or not, which is compulsory to its signatories and enforceable by law. Parties involved in the agreement do so freely and accept it voluntarily.	Saistošs līgums	rakstisks vai mutisks darījums vai līgums, kas līgumslēdzējām pusēm ir obligāti izpildāms un kura izpildi nosaka likums. Līgumslēdzējas puses dara to pēc savas brīvas gribas un brīvprātīgi to pieņem.
Biological diversity	The variability among living organisms from all sources including, inter alia, terrestrial, marine and other aquatic ecosystems and the ecological complexes of which they are a part; this includes diversity within species, between species and of ecosystems (Source: Convention on Biological Diversity 1992, Article 2).	Bioloģiskā daudzveidība	dzīvo organismu formu dažādība visās vidēs, tostarp sauszemes, jūras un citās ūdens ekosistēmās un ekoloģiskajos kompleksos, kuru sastāvdaļas tie ir. Bioloģisko daudzveidību aplūko ģenētiskajā, sugu un ekosistēmu līmenī. (Avots: Bioloģiskās daudzveidības konvencija, 2. pants, 1992. g.)
Biological control agents:	Organisms used to eliminate or regulate the population of other organisms (Source: Based on FSC-STD-01-001 V4-0 and World Conservation Union (IUCN). Glossary definitions as provided on IUCN website).	Bioloģiskie kontroles aģenti	organismi, kurus izmanto, lai iznīcinātu vai regulētu citu dzīvo organismu populācijas. (Avots: definīcija balstīta uz FSC-STD-01-001 V4-0 un IUCN formulējumiem. Terminu definīcijas pieejamas IUCN vietnē)
Confidential information:	Private facts, data and content that, if made publicly available, might put at risk The Organization*, its business interests or its relationships with stakeholders, clients and competitors.	Konfidenciāla informācija	privātas dabas fakti, dati un saturs, kas, kļūstot publiski pieejama, var pakļaut riskam organizāciju*, tās uzņēmējdarbības intereses vai attiecības ar ieinteresētajām pusēm, klientiem un konkurentiem.
Conflicts between the Principles and Criteria and laws:	Situations where it is not possible to comply with the Principles and Criteria and a law at the same time (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Pretruna starp principiem un kritērijiem un normatīvajiem aktiem	situācijas, kad vienlaikus nav iespējams ievērot gan principu un kritēriju prasības, gan likumā noteiktās prasības (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Connectivity:	A measure of how connected or spatially continuous a corridor, network, or matrix is. The fewer gaps, the higher the connectivity. Related to the structural connectivity concept; functional or behavioral connectivity refers to how connected an area is for a process, such as an animal moving through different types of landscape elements. Aquatic connectivity deals with the accessibility and transport of materials and organisms, through groundwater and surface water, between different patches of aquatic ecosystems of all kinds. (Source: Based on R.T.T. Forman. 1995. Land Mosaics. The Ecology of Landscapes and Regions. Cambridge University Press, 632pp).	Savienojamība	norāda koridora, tīkla vai veidojuma savienojamības vai telpiskās nepārtrauktības pakāpi. Jo mazāk pārrāvumu, jo lielāka savienojamība. Ievēro strukturālas savienojamības jēdzienu; funkcionāla vai uzvedības nepārtrauktība norāda uz to, cik savienota ir kāda teritorija kāda procesa vajadzībām, piemēram, kā sugu pārvietošanās koridors cauri dažāda veida ainavas elementiem. Ūdens vides savienojamība nodrošina vielu un organismu piekļuvi un pārvietošanos gruntsūdenī un virszemes ūdeņos starp dažāda veida ūdens ekosistēmu fragmentiem. (Avots: definīcija balstīta uz R.T.T. Forman. 1995. Land Mosaics. The Ecology of Landscapes and Regions („Zemes mozaikas. Ainavu un reģionu ekoloģija”) Cambridge University Press, 632. lpp.).
Conservation/ Protection:	These words are used interchangeably when referring to management activities designed to maintain the identified environmental or cultural values in existence long-term. Management activities may range from zero or minimal interventions to a specified range of appropriate interventions and activities designed to maintain, or compatible with maintaining, these identified values (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Saglabāšana / aizsardzība	abus šos terminus lieto kā sinonīmus attiecībā uz apsaimniekošanas darbībām, kuru mērķis ir ilgtermiņā saglabāt konstatētās vides vai kultūrvēsturiskās vērtības. Apsaimniekošanas darbības var būt dažādas, sākot ar nekādu vai minimālu iejaukšanos un beidzot ar konkrētiem pasākumiem un darbībām, kuru mērķis ir saglabāt šīs konstatētās vērtības vai nepieļaut traucējumus šajās vietās. (Avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Conservation Areas Network: (interpretation added)	Those portions of the Management Unit* for which conservation is the primary and, in some circumstances, exclusive objective; such areas include representative sample areas*, conservation zones*, protection areas*, connectivity* areas and High Conservation Value Areas*. Interpretation: Those portions of the Management Unit* for which conservation is the primary and, in some circumstances, exclusive objective; such areas may include representative sample areas*, conservation zones*, protection areas*, connectivity* areas and High Conservation Value Areas*.	Aizsargājamo teritoriju tīkls (pievienota definīcijas interpretācija)	tās apsaimniekojamās teritorijas* daļas, kurās saglabāšana un aizsardzība ir primārais un dažkārt arī vienīgais mērķis; šādas teritorijas ietver reprezentatīvus parauglaukumus*, aizsargājamas zonas*, aizsargājamas teritorijas*, savienotus* sugu pārvietošanās koridorus un īpaši saglabājamo vērtību teritorijas*. Interpretācija: tās apsaimniekojamās teritorijas* daļas, kurās saglabāšana un aizsardzība ir primārais un dažkārt arī vienīgais mērķis; šādas teritorijas varētu būt reprezentatīvi parauglaukumi*, aizsargājamas zonas*, aizsargājamas teritorijas*, savienoti* sugu pārvietošanās koridori un īpaši saglabājamo vērtību teritorijas*.

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Conservation zones and protection areas:	Defined areas that are designated and managed primarily to safeguard species, habitats, ecosystems, natural features or other site-specific values because of their natural environmental or cultural values, or for purposes of monitoring, evaluation or research, not necessarily excluding other management activities. For the purposes of the Principles and Criteria, these terms are used interchangeably, without implying that one always has a higher degree of conservation or protection than the other. The term 'protected area' is not used for these areas, because this term implies legal* or official status, covered by national regulations in many countries. In the context of the Principles and Criteria, management of these areas should involve active conservation, not passive protection (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Aizsargājamas zonas un aizsargājamas teritorijas	noteiktas teritorijas, kas izveidotas un tiek apsaimniekotas galvenokārt tādēļ, lai aizsargātu sugas, dzīvotnes, ekosistēmas, ainaviskas vērtības vai citus konkrētajai vietai raksturīgus elementus to vides vai kultūrvēsturiskās vērtības dēļ, vai monitoringa, novērtēšanas vai izpētes nolūkos, kuros ne vienmēr ir aizliegtas citas apsaimniekošanas darbības. Šajos principos un kritērijos abus terminus lieto kā sinonīmus, taču tas nenozīmē, ka viens no terminiem vienmēr norāda striktākus saglabāšanas vai aizsardzības pasākumus nekā otrs. Terminu „īpaši aizsargājama dabas teritorija” nelieto attiecībā uz šīm vietām, jo šis termins apzīmē likumā* noteiktu vai oficiālu statusu, ko daudzās valstīs nosaka tiesību akti. Šo principu un kritēriju kontekstā, apsaimniekojot šīs teritorijas, būtu vairāk jātiecas uz aktīvu saglabāšanu, nevis pasīvu aizsardzību. (Avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Critical:	The concept of criticality or fundamentality in Principal 9 and HCVs relates to irreplaceability and to cases where loss or major damage to this HCV would cause serious prejudice or suffering to affected stakeholders. An ecosystem service is considered to be critical (HCV 4) where a disruption of that service is likely to cause, or poses a threat of, severe negative impacts on the welfare, health or survival of local communities, on the environment, on HCVs, or on the functioning of significant infrastructure (roads, dams, buildings etc.). The notion of criticality here refers to the importance and risk for natural resources and environmental and socio-economic values (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Kritisks	kritisks vai fundamentāls 9. principa un īpaši saglabājamo vērtību* (ĪSV) kontekstā apzīmē kaut ko neaizstājamu un attiecas uz gadījumiem, kad šīs īpaši saglabājamās vērtības zudums vai tās būtisks bojājums radītu nopietnu kaitējumu vai zaudējumus ietekmētajām ieinteresētajām pusēm. Ekosistēmu pakalpojumu uzskata par kritisku (ĪSV4), ja tā zudums varētu ļoti negatīvi ietekmēt vietējo kopienu labklājību, veselību vai izdzīvošanu, vidi, īpaši saglabājamās vērtības (ĪSV) vai svarīgu infrastruktūras objektu (ceļu, aizsprostu, ēku, utt.) darbību. Kritiskums šajā kontekstā attiecas uz dabas resursu, vides, sociālo un ekonomisko vērtību svarīgumu un risku, kādam tie pakļauti. (Avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Criterion (pl. Criteria):	A means of judging whether or not a Principle (of forest stewardship) has been fulfilled (Source: FSC-STD-01-001 V4-0).	Kritērijs	pārbaudes līdzeklis, lai noteiktu, vai (meža apsaimniekošanas) principa prasības ir izpildītas vai ne (Avots: FSC-STD-01-001 V4-0).
Culturally appropriate [mechanisms]:	Means/approaches for outreach to target groups that are in harmony with the customs, values, sensitivities, and ways of life of the target audience.	Kultūras videi atbilstoši [mehānismi]	ir līdzekļi/pieejas mērķa grupu sasniegšanai, kuri atbilst mērķauditorijas tradīcijām, vērtībām, pasaules uztverei un dzīvesveidam.
Customary law:	Interrelated sets of customary rights may be recognized as customary law. In some jurisdictions, customary law is equivalent to statutory law, within its defined area of competence and may replace the statutory law for defined ethnic or other social groups. In some jurisdictions customary law complements statutory law and is applied in specified circumstances (Source: Based on N.L. Peluso and P. Vandergeest. 2001. Genealogies of the political forest and customary rights in Indonesia, Malaysia and Thailand, Journal of Asian Studies 60(3):761-812).	Paražu tiesību normas	savstarpēji saistītas paražu tiesības var uzskatīt par paražu tiesību normām. Dažās jurisdikcijās paražu tiesības ir līdzvērtīgas normatīviem aktiem konkrētā kompetences jomā, bet noteiktām etniskām vai sociālām grupām tās var pat aizstāt normatīvos aktus. Dažās jurisdikcijās paražu tiesību normas papildina spēkā esošos likumus un tās piemēro īpašos gadījumos (avots: definīcija balstīta uz N.L. Peluso and P. Vandergeest. 2001. Genealogies of the political forest and customary rights in Indonesia, Malaysia and Thailand, Journal of Asian Studies („Politisko meža un paražu tiesību izcelsme Indonēzijā, Malaizijā un Taizemē, Āzijas studiju žurnāls”) 60(3):761-812)
Customary rights:	Rights which result from a long series of habitual or customary actions, constantly repeated, which have, by such repetition and by uninterrupted acquiescence, acquired the force of a law within a geographical or sociological unit (Source: FSC-STD-01-001 V4-0).	Paražu tiesības	tiesības, kas veidojušās ilgā laika periodā vienmēr atkārtotošos ieradumu vai paradumu rezultātā, un tādēļ ieguvušas likuma spēku noteiktā ģeogrāfiskā vai sociālā vidē. (Avots: FSC-STD-01-001 V4-0).
Dispute:	for the purpose of the IGI, this is an expression of dissatisfaction by any person or organization presented as a complaint to The Organization*, relating to its management activities or its conformity with the FSC Principles and Criteria, where a response is expected (Source: based on FSC-PRO-01-005 V3-0 Processing Appeals).	Strīds	starptautiskajos vispārējos indikatoros par strīdu uzskata jebkuras personas vai organizācijas paustu neapmierinātību, kas iesniegta organizācijai* kā sūdzība par tās īstenotajām apsaimniekošanas darbībām vai tās atbilstību FSC principiem un kritērijiem, uz kuru ir jāatbild (avots: definīcija balstīta uz FSC-PRO-01-005 V3-0 „Pārsūdzību izskatīšana”).
Dispute of substantial duration:	Dispute* that continues for more than twice as long as the predefined timelines in the FSC System (this is, for more than 6 months after receiving the complaint, based on FSC-STD-20-001).	Būtiski ieildzis strīds	strīds*, kura izskatīšana vairāk nekā divas reizes pārsniedz FSC sistēmā noteikto strīdu izskatīšanas periodu (t.i., ilgāk nekā 6 mēnešus pēc sūdzības saņemšanas; definīcija balstīta uz FSC-STD-20-001).
Dispute of substantial magnitude	For the purpose of the International Generic Indicators, a dispute* of substantial magnitude is a dispute* that involves one or more of the following: - Affects the legal* or customary rights* of Indigenous Peoples* and local communities*; - Where the negative impact of management activities is of such a scale that it cannot be reversed or mitigated; - Physical violence; - Destruction of property; - Presence of military bodies; - Acts of intimidation against forest* workers* and stakeholders*. This list should be adapted or expanded by Standard Developers.	Nozīmīgs strīds	starptautiskajos vispārējos indikatoros par nozīmīgu strīdu* uzskata strīdu*, kas atbilst vienam vai vairākiem no šiem nosacījumiem: - tas ietekmē pamatiedzīvotāju* un vietējās kopienas* likumīgās* vai paražu tiesības*; - apsaimniekošanas darbību negatīvā ietekme ir tik liela, ka to nevar novērst vai mazināt; - notiek fiziska vardarbība; vai - īpašuma iznīcināšana; - ir militāru spēku klātbūtne; - notiek meža* nozarē nodarbināto* un ieinteresēto pušu* iebiedēšana. Standartā izstrādātājiem šis saraksts ir jāpielāgo vai jāpaplašina.
Economic viability:	The capability of developing and surviving as a relatively independent social, economic or political unit. Economic viability may require but is not synonymous with profitability (Source: Based on the definition provided on the website of the European Environment Agency).	Ekonomiskā dzīvotspēja	spēja attīstīties un izdzīvot kā relatīvi neatkarīgai sociālai, ekonomiskai vai politiskai vienībai. Ekonomiskā dzīvotspēja nav sinonīms vārdam rentabilitāte, bet rentabilitāte tai var būt nepieciešama (avots: definīcija balstīta uz Eiropas Vides aģentūras vietnē sniegto aprakstu).
Ecosystem	A dynamic complex of plant, animal and micro-organism communities and their non-living environment interacting as a functional unit (Source: Convention on Biological Diversity 1992, Article 2).	Ekosistēma	augu, dzīvnieku un mikroorganismu funkcionāli saistīta kopa un to nedzīvā vide, kura savstarpēji mijiedarbojas (avots: 1992. gada Konvencija par bioloģisko daudzveidību, 2. pants).

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Ecosystem function:	An intrinsic ecosystem characteristic related to the set of conditions and processes whereby an ecosystem maintains its integrity (such as primary productivity, food chain, biogeochemical cycles). Ecosystem functions include such processes as decomposition, production, nutrient cycling, and fluxes of nutrients and energy. For FSC purposes, this definition includes ecological and evolutionary processes such as gene flow and disturbance regimes, regeneration cycles and ecological seral development (succession) stages. (Source: Based on R. Hassan, R. Scholes and N. Ash. 2005. Ecosystems and Human Well-being: Synthesis. The Millennium Ecosystem Assessment Series. Island Press, Washington DC; and R.F. Noss. 1990. Indicators for monitoring biodiversity: a hierarchical approach. Conservation Biology 4(4):355-364).	Ekosistēmas funkcija	raksturīga ekosistēmas īpašība, kas saistīta ar nosacījumu un procesu kopumu (piemēram, primārā produktivitāte, pārtikas ķēdes, bioloģisko ciklu regulācija), kurš ļauj ekosistēmai saglabāt viengabalainību. Ekosistēmas funkcijas ietver tādus procesus kā sairšana, ražošana, barības vielu aprīte, kā arī uzturvielu un enerģijas plūsmas. FSC kontekstā šī definīcija ietver ekoloģiskus un evolucionārus procesus, piemēram, gēnu plūsmu un traucējumu režīmus, atjaunošanās ciklus un ekoloģiskās sucekcijas stadijas. (Avots: definīcija balstīta uz R. Hassan, R. Scholes and N. Ash 2005. Ecosystems and Human Well-being: Synthesis. The Millennium Ecosystem Assessment Series („Ekosistēmas un cilvēku labklājība: sintēze. Tūkstošgades ekosistēmu novērtējuma sērija” Island Press, Washington DC; un R.F. Noss. 1990. Indicators for monitoring biodiversity: a hierarchical approach. Conservation Biology („Bioloģiskās daudzveidības indikatori: hierarhiska pieeja. Bioloģiskās daudzveidības aizsardzība”) 4(4):355-364)
Ecosystem services:	The benefits people obtain from ecosystems. These include: - provisioning services such as food, forest products and water; - regulating services such as regulation of floods, drought, land degradation, air quality, climate and disease; - supporting services such as soil formation and nutrient cycling; and - cultural services and cultural values such as recreational, spiritual, religious and other non-material benefits. (Source: Based on R. Hassan, R. Scholes and N. Ash. 2005. Ecosystems and Human Well-being: Synthesis. The Millennium Ecosystem Assessment Series. Island Press, Washington DC).	Ekosistēmu pakalpojumi	labumi, ko cilvēki gūst no ekosistēmām, piemēram: - pārtika, meža produkti un ūdens; - klimata regulācija, piemēram, plūdu, sausuma, gaisa kvalitātes, slimību izplatības regulācija; - atbalsta pakalpojumi, piemēram, augsnes veidošanās un barības vielu aprīte; un - kultūras pakalpojumi un kultūras vērtības, piemēram, rekreācijas, garīgie, reliģiskie un citi nemateriālie labumi. (Avots: definīcija balstīta uz R. Hassan, R. Scholes and N. Ash 2005. Ecosystems and Human Well-being: Synthesis. The Millennium Ecosystem Assessment Series („Ekosistēmas un cilvēku labklājība: sintēze. Tūkstošgades ekosistēmu novērtējuma sērija” Island Press, Washington DC)
Engaging / engagement:	The process by which The Organization communicates, consults and/or provides for the participation of interested and/or affected stakeholders ensuring that their concerns, desires, expectations, needs, rights and opportunities are considered in the establishment, implementation and updating of the management plan* (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Iesaistīšana / iesaistīšanās	process, ar kura starpniecību organizācija sazinās, konsultējas un/vai sniedz atbalstu ieinteresētajām un/vai ietekmētajām ieinteresētajām pusēm, gādājot par to, lai izstrādājot, īstenojot un atjauninot apsaimniekošanas plānu, būtu ņemtas vērā viņu intereses, vēlmes, vajadzības, tiesības un iespējas (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Environmental Impact Assessment (EIA):	Systematic process used to identify potential environmental and social impacts of proposed projects, to evaluate alternative approaches, and to design and incorporate appropriate prevention, mitigation, management and monitoring measures (Source: based on Environmental impact assessment, guidelines for FAO field projects. Food and agriculture organization of the United Nations (FAO). Rome,-STD-01-001 V5-0).	Ietekmes vērtējums uz vidi	sistemātisks process, ko izmanto, lai noteiktu ierosināto projektu iespējamo ietekmi uz vidi un sociālo jomu, lai izvērtētu alternatīvas iespējas un lai izstrādātu un iekļautu projektā atbilstošus ietekmes novēršanas un mazināšanas, kā arī apsaimniekošanas un monitoringa pasākumus (avots: definīcija balstīta uz vadlīnijām FAO projektiem par ietekmes uz vidi novērtējumiem. ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (FAO). Roma, FSC-STD-01-001 V5-0) Definīcijas interpretācija Latvijā Ietekmes vērtējums uz vidi - sistemātisks process, ko izmanto, lai noteiktu ierosināto projektu iespējamo ietekmi uz vidi un sociālo jomu, lai izvērtētu alternatīvas iespējas un lai izstrādātu un iekļautu projektā atbilstošus ietekmes novēršanas un/vai mazināšanas pasākumus.
Environmental values:	The following set of elements of the biophysical and human environment: - ecosystem functions (including carbon sequestration and storage); - biological diversity; - water resources; - soils; - atmosphere; - landscape values (including cultural and spiritual values). The actual worth attributed to these elements depends on human and societal perceptions (Source: FSC-STD-01-001 V5-0). National interpretation The following set of elements of the biophysical and human environment: - ecosystem functions; - including carbon sequestration and storage; - biological diversity; - water resources; - soils; - landscape values (cultural values).	Vides vērtības	šādi biofizikālās un cilvēka vides elementi: - ekosistēmu funkcijas (tostarp oglekļa piesaiste un uzglabāšana); - bioloģiskā daudzveidība; - ūdens resursi; - augsne; - atmosfēra; - ainaviskās vērtības (tostarp kultūras un garīgās vērtības) Faktiskā šo elementu vērtība ir atkarīga no cilvēku un sabiedrības uztveres (avots: FSC-STD-01-001 V5-0). Definīcijas interpretācija Latvijā Vides vērtības - šādi biofizikālās un cilvēka vides elementi: - ekosistēmu funkcijas; - oglekļa piesaiste un uzglabāšana; - bioloģiskā daudzveidība; - ūdens resursi; - augsne; - ainaviskās vērtības (kultūrvēsturiskās).
Externalities:	The positive and negative impacts of activities on stakeholders that are not directly involved in those activities, or on a natural resource or the environment, which do not usually enter standard cost accounting systems, such that the market prices of the products of those activities do not reflect the full costs or benefits (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Ārējie faktori	darbību pozitīvā un negatīvā ietekme uz ieinteresētajām pusēm, kuras nav tieši iesaistītas šajās darbībās, vai arī uz dabas resursiem vai vidi, un kuru parasti neiekļauj standarta izmaksu uzskaites sistēmās, tādējādi šo darbību rezultātā iegūto produktu tirgus cenas neatpoguļo visas izmaksas vai ieguvumus (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Fair compensation:	Remuneration that is proportionate to the magnitude and type of services rendered by another party or of the harm that is attributable to the first party.	Taisnīga kompensācija	atlīdzība, kas ir proporcionāla citas puses sniegto pakalpojumu apjomam un veidam, vai arī pirmajai pusei nodarītajam kaitējumam.

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Fertilizer:	Mineral or organic substances, most commonly N, P2O5 and K2O, which are applied to soil for the purpose of enhancing plant growth.	Mēslojums (jeb mēslošanas līdzeklis)	minerālas vai organiskas vielas (visbiežāk N, P2O5 un K2O), ko pievieno augsnei, lai uzlabotu augu augšanu. Definīcijas interpretācija Latvijā Mēslošanas līdzeklis - jebkura viela, kas satur vienu vai vairākus tādu ķīmiskus elementus, kuri tiek atzīti par augiem nepieciešamiem, ja šo vielu lieto tās elementu satūra dēļ un tā ir paredzēta vai tiek piedāvāta augu augšanas veicināšanai, vai dzīvus mikroorganismus saturošs mikrobioloģisks preparāts, kas veicina augu augšanu un attīstību vai ko lieto mikrobioloģisko procesu atjaunošanai, aktivizēšanai un regulēšanai augsnē vai citā substrātā, lai uzlabotu tā bioloģiskās, fizikālās vai ķīmiskās īpašības.
Focal species:	Species whose requirements for persistence define the attributes that must be present if that landscape is to meet the requirements of the species that occur there (Source: Lambeck, R., J. 1997. Focal Species: A multi-species Umbrella for Nature Conservation. Conservation Biology vol 11 (4): 849-856.).	Centrālās sugas	sugas, kuru prasības izdzīvošanai nosaka īpašības, kurām ir jābūt, lai ainava atbilstu to sugu prasībām, kuras tajā ir sastopamas (avots: Lambeck, R., J. 1997. Focal Species: A multi-species Umbrella for Nature Conservation („Centrālās sugas – piesegsugu daudzveidība dabas aizsardzībai). Conservation Biology vol 11 (4): 849-856.).
Forest:	A tract of land dominated by trees (Source: FSC-STD-01-001 V5-0. Derived from FSC Guidelines for Certification Bodies, Scope of Forest Certification, Section 2.1 first published in 1998, and revised as FSC-GUI-20-200 in 2005, and revised again in 2010 as FSC-DIR-20-007 FSC Directive on Forest Management Evaluations, ADVICE-20-007-01).	Mežs	teritorija, kur pārsvarā aug koki (avots: FSC-STD-01-001 V5-0, kas sagatavots, balstoties uz FSC pamatnostādņu sertifikācijas iestādēm 2.1. sadaļu „Meža sertifikācijas apjoms”, kas pirmo reizi publicēta 1998. gadā un pārskatīta 2005. gadā kā FSC-GUI-20-200 un atkal pārskatīta 2010. gadā kā FSC-DIR-20-007 FSC norādījumi par meža apsaimniekošanas novērtējumiem ADVICE-20-007-01). Definīcijas interpretācija Latvijā Mežs - ekosistēma visās tās attīstības stadijās, kur galvenais organiskās masas ražotājs ir koki, kuru augstums konkrētajā vietā var sasniegt vismaz piecus metrus un kuru pašreizējā vai potenciālā vainaga projekcija ir vismaz 20 procentu no mežaudzes aizņemtās platības. (avots: Meža likums) Par mežu neuzskata: - atsevišķi no mežiem esošas platības, kuras apaugušas ar kokiem un kuru lielums nepārsniedz 0,1 ha; - mākslīgas vai dabiskas izcelsmes koku rindas, kuru platums ir mazāks par 20 m; - augļu dārzus, parkus, kapsētas un meža koku sēklu ieguves plantācijas.
Formal and informal workers organization:	association or union of workers*, whether recognized by law or by The Organization* or neither, which have the aim of promoting workers* rights and to represent workers* in dealings with The Organization* particularly regarding working conditions and compensation	Formāla un neformāla strādnieku organizācija	strādnieku* asociācija vai savienība, kas var būt vai nebūt likumīga vai organizācijas* atzīta, kuras mērķis ir atbalstīt strādnieku* tiesības un pārstāvēt strādniekus* attiecībās ar organizāciju*, jo īpaši saistībā ar darba apstākļiem un kompensāciju.
Free, Prior, and Informed Consent (FPIC):	A legal* condition whereby a person or community can be said to have given consent to an action prior to its commencement, based upon a clear appreciation and understanding of the facts, implications and future consequences of that action, and the possession of all relevant facts at the time when consent is given. Free, prior and informed consent includes the right to grant, modify, withhold or withdraw approval (Source: Based on the Preliminary working paper on the principle of Free, Prior and Informed Consent of Indigenous Peoples (...) (E/CN.4/Sub.2/AC.4/2004/4 8 July 2004) of the 22nd Session of the United Nations Commission on Human Rights, Sub-commission on the Promotion and Protection of Human Rights, Working Group on Indigenous Populations, 19-23 July 2004).	Informētas personas brīva, iepriekšēja piekrišana	juridisks nosacījums, atbilstoši kuram var teikt, ka persona vai kopiena ir devusi savu piekrišanu kādai darbībai pirms tās īstenošanas, skaidri saprotot situāciju, zinot faktus un apzinoties paredzamās sekas nākotnē, ko šāda darbība varētu izraisīt, un piekrišanas došanas brīdi personas vai kopienas rīcībā ir bijusi visa attiecīgā informācija. Informētas personas brīva, iepriekšēja piekrišana paredz tiesības piešķirt, mainīt, apturēt vai anulēt apstiprinājumu (avots: definīcija balstīta uz darba dokumentu par informētas personas brīvas, iepriekšējas piekrišanas principu, ko var izmantot pamatiedzīvotāji (...) (E/CN.4/Sub.2/AC.4/2004/4 2004. gada 8. jūlijs), ANO Cilvēktiesību komisijas 22. sesija, Cilvēktiesību veicināšanas un aizsardzības apakškomisija, darba grupa pamatiedzīvotāju tiesību jautājumos, 2004. gada 19. - 23. jūlijs).
Gender equality:	Gender equality or gender equity means that women and men have equal conditions for realizing their full human rights and for contributing to, and benefiting from, economic, social, cultural and political development (Source: Adapted from FAO, IFAD and ILO workshop on 'Gaps, trends and current research in gender dimensions of agricultural and rural employment: differentiated pathways out of poverty', Rome, 31 March to 2 April 2009.).	Dzimumu līdztiesība	dzimumu līdztiesība nozīmē, ka sievietēm un vīriešiem ir tādas pašas cilvēktiesības un tiek nodrošinātas vienādas iespējas gūt labumu no ekonomiskās, sociālās, kultūras un politiskās attīstības (avots: definīcija aizgūta no FAO, IFAD un ILO semināra „Nepilnības, tendences un pašreizējie dati par dzimumu līdztiesību starp nodarbinātajiem lauksaimniecībā un lauku darbos: veidi, kā izklūst no nabadzības”, Roma, 2009. gada 31. marts - 2. aprīlis).
Genetically modified organism:	An organism in which the genetic material has been altered in a way that does not occur naturally by mating and/or natural recombination. (Source: Based on FSC-POL-30-602 FSC Interpretation on GMO (Genetically Modified Organisms)).	Ģenētiski modificēti organismi	organismi, kuros ar dažādām metodēm panāktas ģenētiski strukturālas izmaiņas, kuru dēļ tie vairs nav dabiski sastopami un/vai neairojas dabiskā ceļā. (Avots: definīcija balstīta uz FSC-POL-30-602 FSC ĢMO (ģenētiski modificētu organismu) interpretācija).
Genotype:	The genetic constitution of an organism (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Genotips	organisma ģenētiskā uzbūve (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Grassland	Land covered with herbaceous plants with less than 10% tree and shrub cover (Source: UNEP, cited in FAO. 2002. Second Expert Meeting on Harmonizing Forest-Related Definitions for use by various stakeholders).	Pļava	teritorija, ko klāj zālaugi un kur koki un krūmi aizņem mazāk par 10% no platības (avots: UNEP, citēts FAO 2002. gada otrajā ekspertu sanāsmē par ar mežu saistītu definīciju saskaņošanu, lai tās varētu izmantot dažādas ieinteresētās puses).
Habitat:	The place or type of site where an organism or population occurs (Source: Based on the Convention on Biological Diversity, Article 2).	Dzīvotne	vieta, kurā sastopams organisms vai populācija (avots: definīcija balstīta uz Konvencijas par bioloģisko daudzveidību 2. pantu).

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Habitat features:	Forest* stand attributes and structures, including but not limited to: <ul style="list-style-type: none"> - Old commercial and non-commercial trees whose age noticeably exceeds the average age of the main canopy; - Trees with special ecological value; - Vertical and horizontal complexity; - Standing dead trees; - Dead fallen wood; - Forest openings attributable to natural disturbances; - Nesting sites; - Small wetlands, bogs, fens; - Ponds; - Areas for procreation; - Areas for feeding and shelter, including seasonal cycles of breeding; - Areas for migration; - Areas for hibernation. 	Dzīvotni raksturojošās īpašības	mežaudzes īpašības un struktūra, tostarp, bet ne tikai: <ul style="list-style-type: none"> - veci komerciālo un nekomerciālo sugu koki, kuru vecums ievērojami pārsniedz mežaudzes vidējo vecumu; - koki ar īpašu ekoloģisko vērtību; - vertikālā un horizontālā sarežģītība; - sausokņi; - kritālas; - atvērumi, kas radušies dabisko traucējumu rezultātā; - ligzdošanas vietas; - nelielas mitras ieplakas, purvi, dumbrāji; - dīķi; - vairošanās vietas; - barošanās un apmešanās vietas, ieskaitot sezonālās vairošanās vietas; - migrācijas ceļi; - pārziemošanas vietas.

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
High Conservation Value (HCV):	<p>Any of the following values:</p> <ul style="list-style-type: none"> - HCV1 - Species Diversity. Concentrations of biological diversity* including endemic species, and rare, threatened or endangered* species, that are significant at global, regional or national levels. - HCV 2 - Landscape-level ecosystems and mosaics. Intact Forest Landscapes, large landscape-level ecosystems* and ecosystem mosaics that are significant at global, regional or national levels, and that contain viable populations of the great majority of the naturally occurring species in natural patterns of distribution and abundance. - HCV 3 - Ecosystems and habitats. Rare, threatened, or endangered ecosystems, habitats* or refugia*. - HCV 4 - Critical ecosystem services. Basic ecosystem services* in critical situations, including protection of water catchments and control of erosion of vulnerable soils and slopes. - HCV 5 - Community needs. Sites and resources fundamental for satisfying the basic necessities of local communities or Indigenous Peoples* (for example for livelihoods, health, nutrition, water), identified through engagement with these communities or Indigenous Peoples*. - HCV 6 - Cultural values. Sites, resources, habitats and landscapes* of global or national cultural, archaeological or historical significance, and/or of critical cultural, ecological, economic or religious/sacred importance for the traditional cultures of local communities or Indigenous Peoples*, identified through engagement with these local communities or Indigenous Peoples*. <p>(Source: based on FSC-STD-01-001 V5-0).</p> <p>National interpretation</p> <p>HCV1: Concentration sites of protected species: Natura 2000 sites or parts thereof that are established for the protection of species' habitats; micro-reserves established for the protection of species' habitats; areas designated by the organization* for the protection of species' habitats.</p> <p>HCV2: Not Applicable in Latvia.</p> <p>HCV3: <i>SDG could not reach consensus on wording. Therefore, two different formulations were prepared. One is as follows:</i></p> <p>Deposits of protected habitats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Natura 2000 sites or parts thereof established for the protection of habitats; - Microreserves established for the protection of habitats or areas of habitats where based on habitat qualities microreserves may be established according to Indicator 1.3.1; - Concentration areas of habitat deposits designated by the organization* within the management unit. <p><i>Second one is as follows:</i></p> <p>Deposits of protected habitats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Natura 2000 sites or parts thereof established for the protection of habitats; - Microreserves established for the protection of habitats; - Concentration areas of habitat deposits designated by the organization* within the management unit. <p>HCV4: Forest areas important for the provision of essential ecosystem services: protection zones around water intakes; The Baltic Sea and the Gulf of Riga Gulf Coast Guard; riparian and lake protection zones / restriction zones; protection bands around the bogs that correspond to the category SHV1 or SHV3.</p> <p>HCV5: Not Applicable in Latvia.</p> <p>HCV6: Major, including cultural and archaeological sites, which are determined at national level or at the local level, are determined on the basis of: the National Heritage Inspection Register; local government spatial plan; the organization's initiative as reflected in the management plan.</p> <p>Note: High conservation values include values themselves (for example, a cultural monument) as well as territories for their preserve it.</p>	Īpaši saglabājamā vērtība (ĪSV)	<p>jebkura no šīm vērtībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ĪSV1 – sugu daudzveidība. Bioloģiskā daudzveidība*, tostarp endēmiskās sugas un retas, apdraudētas vai izmirstošas* sugas, kuras ir nozīmīgas vispasaules, reģionālā vai konkrētās valsts mērogā. - ĪSV2 – ainavas līmeņa ekosistēmas un mozaīkas. Neskartas mežu ainavas, lielas ainaviski vērtīgas ekosistēmas* un ekosistēmu mozaīkas, kuras ir nozīmīgas vispasaules, reģionālā vai konkrētās valsts mērogā, un kur sastopama lielākā daļa šiem apstākļiem raksturīgo sugu dzīvotspējīgo populāciju to dabiskā izplatībā un koncentrācijā. - ĪSV3 – ekosistēmas un dzīvotnes. Retas, apdraudētas vai izmirstošas ekosistēmas, dzīvotnes* vai refūģijas*. - ĪSV4 – ekosistēmu pakalpojumi kritiskās situācijās. Ekosistēmu pamatpakalpojumi* kritiskās situācijās, tostarp ūdens sateces baseinu, augsnes un nogāžu aizsardzība, erozijas kontrole. - ĪSV5 – vietējās sabiedrības vajadzības. Vietas un resursi, kas nozīmīgi vietējo kopienu vai pamatiedzīvotāju* pamatvajadzību apmierināšanai (piemēram, iztika, veselība, pārtika, ūdens), kuri noteikti, iesaistot vietējās kopienas vai pamatiedzīvotājus*. - ĪSV6 – kultūrvēsturiskas vērtības. Vietas, resursi, dzīvotnes un ainavas*, kuras ir arheoloģiski vai vēsturiski nozīmīgas vispasaules vai konkrētās valsts mērogā, un/vai kuras ir nozīmīgas vai svētas vietējām kopienām vai pamatiedzīvotājiem* to kultūrvēsturiskās, ekoloģiskās, ekonomiskās vai reliģiskās nozīmes dēļ viņu tradicionālajā kultūrā, un kuras noteiktas, iesaistot šīs vietējās kopienas vai pamatiedzīvotājus*. <p>(Avots: definīcija balstīta uz FSC-STD-01-001 V5-0).</p> <p>Definīcijas interpretācija Latvijā</p> <p>ĪSV1: Aizsargājamo sugu koncentrācijas vietas: Natura 2000 teritorijas vai to daļas, kuras veidotas sugu dzīvotņu aizsardzībai; mikrolieģumi, kuri izveidoti sugu dzīvotņu aizsardzībai; organizācijas noteiktas teritorijas sugu dzīvotņu aizsardzībai.</p> <p>ĪSV2: Latvijā nav piemērojams.</p> <p>ĪSV3: <i>SDG nevarēja vienoties par vienu formulējumu. Tādēļ tālāk tiek virzīti divi atšķirīgi formulējumi. Viens:</i></p> <p>Aizsargājamo biotopu atradnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Natura 2000 teritorijas vai to daļas, kuras veidotas biotopu aizsardzībai; - Mikrolieģumi, kuri izveidoti biotopu atradņu aizsardzībai vai biotopu teritorijas, kur pēc biotopa kvalitātes pazīmēm varētu veidot mikrolieģumus atbilstoši 1.3.1 indikatora prasībām; - Organizācijas noteiktas biotopu atradņu koncentrācijas teritorijas apsaimniekojamajā teritorijā; <p>Otrs:</p> <p>Aizsargājamo biotopu atradnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Natura 2000 teritorijas vai to daļas, kuras veidotas biotopu aizsardzībai; - Mikrolieģumi, kuri izveidoti biotopu atradņu aizsardzībai; - Organizācijas noteiktas biotopu atradņu koncentrācijas teritorijas apsaimniekojamajā teritorijā. <p>ĪSV4: Meža teritorijas, kas nozīmīgas būtisku ekosistēmu pakalpojumu nodrošināšanai: aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām; Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjosla; upju un ezeru aizsargjoslas/ierobežojuma zonas; aizsargjoslas ap purviem, kuri atbilst ĪSV1 vai ĪSV3 kategorijai.</p> <p>ĪSV5: Latvijā nav piemērojams.</p> <p>ĪSV6: Valsts mērogā vai vietējai sabiedrībai nozīmīgas, t.sk., kultūrvēsturiskas un arheoloģiskas, vietas, kuras tiek noteiktas, pamatojoties uz: Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas reģistru; pašvaldības teritorijas plānojumu; organizācijas iniciatīvu, kas atspoguļota apsaimniekošanas plānā.</p> <p>Piezīme: Īpaši saglabājamās vērtības ietver gan pašu vērtību (piemēram, kultūras piemineklis), gan teritoriju tā saglabāšanai.</p>
High Conservation Value Areas	Zones and physical spaces which possess and/or are needed for the existence and maintenance of identified High Conservation Values*.	Īpaši saglabājamo vērtību teritorijas	zonas un teritorijas, kurās sastopamas īpaši saglabājamās vērtības* un/vai kuras nepieciešamas šādu vērtību saglabāšanai un pastāvēšanai.

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
High grading	High grading is a tree removal practice in which only the best quality, most valuable timber trees are removed, often without regenerating new tree seedlings or removing the remaining poor quality and suppressed understory trees and, in doing so, degrading the ecological health and commercial value of the forest. High grading stands as a counterpoint to sustainable resource management (Source: based on Glossary of Forest Management Terms. North Carolina Division of Forest Resources. March 2009).	Meža komerciālās vērtības degradēšana jeb augstvērtīgāko koku izciršana	ir mežizstrādes metode, kad tiek izcirsti tikai kvalitatīvākie un vērtīgākie koki, bieži vien neveicot meža atjaunošanu un neizcērtot palikušos nekvalitatīvos otrā stāva audzes kokus, tādējādi veicinot meža veselības degradāciju un komerciālās vērtības pazemināšanos. Augstvērtīgāko koku izciršana ir pretrunā ilgspējīgai resursu apsaimniekošanai (avots: definīcija balstīta uz meža apsaimniekošanas terminu vārdnīcu. Ziemeļkarolīnas Mežu dienests. 2009. gada marts).
Indicator:	A quantitative or qualitative variable which can be measured or described, and which provides a means of judging whether a Management Unit* complies with the requirements of an FSC Criterion. Indicators and the associated thresholds thereby define the requirements for responsible forest management at the level of the Management Unit* and are the primary basis of forest evaluation (Source: FSC- STD-01-002 V1-0 FSC Glossary of Terms (2009)).	Indikators	kvantitatīvs vai kvalitatīvs mainīgais lielums, ko var izmērīt vai aprakstīt un kas nodrošina veidu, kā novērtēt, vai apsaimniekojamā teritorijā* tiek ievērotas kāda FSC kritērija prasības. Tādējādi indikatori un ar tiem saistītās robežvērtības nosaka prasības atbildīgai meža apsaimniekošanai apsaimniekojamās teritorijas* līmenī, un tie veido meža vērtēšanas primāro bāzi (avots FSC-STD-01-002 V1-0, FSC terminu vārdnīca (2009. g.)).
Indigenous Peoples:	People and groups of people that can be identified or characterized as follows: - The key characteristic or Criterion is self-identification as Indigenous Peoples at the individual level and acceptance by the community as their member - Historical continuity with pre-colonial and/or pre-settler societies - Strong link to territories and surrounding natural resources - Distinct social, economic or political systems - Distinct language, culture and beliefs - Form non-dominant groups of society - Resolve to maintain and reproduce their ancestral environments and systems as distinctive peoples and communities. (Source: Adapted from United Nations Permanent Forum on Indigenous, Factsheet 'Who are Indigenous Peoples' October 2007; United Nations Development Group, Guidelines on Indigenous Peoples' Issues' United Nations 2009, United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, 13 September 2007).	Pamatiedzīvotāji	tautas vai tautu grupas, ko var noteikt vai raksturot šādi: - galvenā īpašība vai kritērijs ir sevis uzskatīšana par pamatiedzīvotāju, kad to atzīst gan pats indivīds, gan kopiena, atzīstot indivīdu par savas tautas pārstāvi; - vēsturiska nepārtrauktība, sākot no pirmskoloniālām un/vai pirmskolonistu sabiedrībām; - spēcīga saikne ar teritorijām un apkārtnējiem resursiem; - atšķirīgas sociālās, ekonomiskās vai politiskās sistēmas; - atšķirīga valoda, kultūra un pasaules uzskats; - veido grupas, kas nav dominējošās sabiedrībā; - tiecas saglabāt un atveidot savu vēsturisko vidi un sistēmas kā atšķirīgas tautas un kopienas. (avots: definīcija aizgūta no ANO pastāvīgā foruma par pamatiedzīvotājiem faktu lapas „Kas ir pamatiedzīvotāji”, 2007. gada oktobris; ANO attīstības grupas „Pamatnostādnēm par pamatiedzīvotāju jautājumiem”, 2009. gads; ANO Deklarācijas par pamatiedzīvotāju tiesībām, 2007. gada 13. septembris).
Infrastructure:	In the context of forest management, roads, bridges, culverts, log landings, quarries, impoundments, buildings and other structures required in the course of implementing the management plan*.	Infrastruktūra	meža apsaimniekošanas kontekstā tie ir ceļi, tilti, caurtekas, krautuves, karjeri, dīķi un baseini, ēkas un citas būves, kas nepieciešamas apsaimniekošanas plāna* īstenošanai. Definīcijas interpretācija Latvijā Infrastruktūra - mežā būvēti vai ierīkoti objekti (ceļi, tilti, meliorācijas sistēma) meža apsaimniekošanas un aizsardzības vajadzībām, kā arī rekreācijai.
Intact Forest Landscape:	a territory within today's global extent of forest cover which contains forest and non-forest ecosystems minimally influenced by human economic activity, with an area of at least 500 km ² (50,000 ha) and a minimal width of 10 km (measured as the diameter of a circle that is entirely inscribed within the boundaries of the territory) (Source: Intact Forests / Global Forest Watch. Glossary definition as provided on Intact Forest website. 2006-2014).	Neskarta meža ainava	teritorija, kas ir daļa no šodienas vispasaules mežu platības, kurā ir meža un nemeža ekosistēmas, ko minimāli ietekmējusi cilvēka saimnieciskā darbība, un kuru platība ir vismaz 500 km ² (50 000 ha) un minimālais platums 10 km (mērot kā apļa diametru, kas pilnībā iekļaujas teritorijas robežās) (avots: Neskartie meži/Pasaules mežu uzraudzība. Terminu vārdnīcas definīcijas atrodama Intact Forest tīmekļa vietnē. 2006.–2014. g.).
Intellectual property:	Practices as well as knowledge, innovations and other creations of the mind (Source: Based on the Convention on Biological Diversity, Article 8(j); and World Intellectual Property Organization. What is Intellectual Property? WIPO Publication No. 450(E)).	Intelektuālais īpašums	metodes, zināšanas, inovācijas un citi ar prātu radīti izgudrojumi (avots: definīcija balstīta uz Konvencijas par bioloģisko daudzveidību 8. panta j) apakšpunkta un Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas izdevuma „Kas ir intelektuālais īpašums?” PIIO publikācija Nr. 450 (E)).
Intensity:	A measure of the force, severity or strength of a management activity or other occurrence affecting the nature of the activity's impacts (Source: FSC-STD-01- 001 V5-0).	Intensitāte	parametrs, ar ko nosaka apsaimniekošanas darbības vai cita notikuma (kas ietekmē apsaimniekošanas darbības ietekmes raksturu) stiprumu, nozīmīgumu vai iedarbību. (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Interested stakeholder:	Any person, group of persons, or entity that has shown an interest, or is known to have an interest, in the activities of a Management Unit. The following are examples of interested stakeholders. - Conservation organizations, for example environmental NGOs; - Labor (rights) organizations, for example labor unions; - Human rights organizations, for example social NGOs; - Local development projects; - Local governments; - National government departments functioning in the region; - FSC National Offices; - Experts on particular issues, for example High Conservation Values. (Source: FSC-STD-01-001 V5-0)	Ieinteresētā puse	jebkura persona, personu grupa, vai uzņēmums, kas ir izrādījis interesi, vai ir zināms, ka to interesē apsaimniekojamā teritorijā notiekošās darbības. Turpmāk minēti ieinteresēto interešu grupu piemēri. - vides aizsardzības organizācijas, piemēram, vides NVO; - darba (tiesību) aizsardzības organizācijas, piemēram, arodbiedrības; - cilvēktiesību organizācijas, piemēram, sociālās NVO; - vietējo attīstības projektu izstrādātāji; - pašvaldības; - valsts valdības departamenti, kas darbojas šajā reģionā; - FSC nacionālie biroji; - eksperti, kas specializējas konkrētās jomās, piemēram, nosaka īpaši saglabājamās vērtības*. (Avots: FSC-STD-01-001 V5-0)
Internationally accepted scientific protocol:	A predefined science-based procedure which is either published by an international scientific network or union, or referenced frequently in the international scientific literature (Source: FSC-STD-01- 001 V5-0).	Starptautiski pieņemts zinātniskais protokols	iepriekš noteikta zinātnē balstīta kārtība, ko publicējis starptautisks zinātnisks tīkls vai biedrība, vai uz kuru bieži atsaucas starptautiskajā zinātniskajā literatūrā (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Introduced species	See definition of Alien species.	Introducētās sugas	Skatīt “citzemju sugas” definīciju.

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Invasive species:	Species that are rapidly expanding outside of their native range. Invasive species can alter ecological relationships among native species and can affect ecosystem function and human health (Source: Based on World Conservation Union (IUCN). Glossary definitions as provided on IUCN website).	Invazīvas sugas	sugas, kuras strauji izplatās ārpus to dabiskā areāla. Invazīvas sugas var izmainīt attiecības starp vietējām sugām un var ietekmēt ekosistēmu funkcijas un cilvēku veselību (avots: definīcija balstīta uz IUCN formulējumiem. Terminu definīcijas pieejamas IUCN vietnē).
Lands and territories:	For the purposes of the Principles and Criteria these are lands or territories that Indigenous Peoples or local communities have traditionally owned, or customarily used or occupied, and where access to natural resources is vital to the sustainability of their cultures and livelihoods (Source: Based on World Bank safeguard OP 4.10 Indigenous Peoples, section 16 (a). July 2005.)	Zemes un teritorijas	principos un kritērijos zemes un teritorijas ir tās zemes un teritorijas, kuras tradicionāli piederējušas pamatiedzīvotājiem vai vietējām kopienām vai kurās viņas vēsturiski dzīvojušas, vai kuras izmantojušas, un kurās piekļuve dabas resursiem ir ārkārtīgi svarīga to kultūras un iztikas līdzekļu ilgtspējības nodrošināšanai (avots: definīcija balstīta uz Pasaules Bankas dokumenta „OP 4.10 Pamatiedzīvotāji”, 16. sadaļas a) apakšpunktu. 2005. gada jūlijs).
Landscape:	A geographical mosaic composed of interacting ecosystems resulting from the influence of geological, topographical, soil, climatic, biotic and human interactions in a given area (Source: Based on World Conservation Union (IUCN). Glossary definitions as provided on IUCN website).	Ainava	salikta ģeogrāfiskā struktūra, ko veido mijiedarbībā esošas ekosistēmas, kas radušās ģeoloģisku, topogrāfisku, augsnes, klimatisku, biotisku un cilvēka darbības ietekmju rezultātā (avots: definīcija balstīta uz IUCN formulējumiem. Terminu definīcijas pieejamas IUCN vietnē).
Landscape values	Landscape values can be visualized as layers of human perceptions overlaid on the physical landscape. Some landscape values, like economic, recreation, subsistence value or visual quality are closely related to physical landscape attributes. Other landscape values such as intrinsic or spiritual value are more symbolic in character and are influenced more by individual perception or social construction than physical landscape attributes (Source: Based on website of the Landscape Value Institute). Interpretation of the definition in Latvia: Landscape values are related to visual as well as cultural qualities.	Ainaviskās vērtības	ainaviskās vērtības var iztēloties kā cilvēka uztveres dažādus līmeņus, kas pārklāj fizisko ainavu. Dažas ainaviskās vērtības, kas saistītas, piemēram, ar ekonomiku, rekreāciju, iztikas līdzekļu ieguvu vai vizuālām īpašībām, ir cieši saistītas ar fizisko ainavu. Citas ainaviskās vērtības, piemēram, patiesā vai garīgā vērtība, ir daudz simboliskākas pēc dabas, un katra individuālā uztvere vai sociālā vide tās ietekmē vairāk nekā ainavas fiziskās īpašības (avots: definīcija balstīta uz Ainavisko vērtību institūta vietnes materiāliem). Definīcijas interpretācija Latvijā: Ainaviskās vērtības saistītas ar vizuālām, kā arī kultūrvēsturiskajām īpašībām.
Legal:	In accordance with primary legislation (national or local laws) or secondary legislation (subsidiary regulations, decrees, orders, etc.). 'Legal also includes rule-based decisions made by legally competent agencies where such decisions flow directly and logically from the laws and regulations. Decisions made by legally competent agencies may not be legal if they do not flow directly and logically from the laws and regulations and if they are not rule-based but use administrative discretion (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Likumīgs / likumā noteikts	atbilstošs primārai likumdošanai (valsts vai pašvaldību likumiem) vai sekundārai likumdošanai (pakārtotiem noteikumiem, dekrētiem, rīkojumiem utt.). „Likumīgs” ietver arī uz noteikumiem balstītus lēmumus, ko pieņēmušas kompetentas iestādes gadījumos, kad šādi lēmumi tieši un loģiski izriet no likumiem un noteikumiem. Kompetentu iestāžu pieņemtie lēmumi var nebūt likumīgi, ja tie tieši un loģiski neizriet no likumiem un noteikumiem, un ja tie nav balstīti uz noteikumiem, bet gan tiek piemēroti administratīvā kārtībā (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Legally competent:	Mandated in law to perform a certain function (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Kompetents	likuma ietvaros pilnvarots veikt noteiktu funkciju (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Legal registration:	National or local legal* license or set of permissions to operate as an enterprise, with rights to buy and sell products and/or services commercially. The license or permissions can apply to an individual, a privately-owned enterprise or a publicly-owned corporate entity. The rights to buy and sell products and/or services do not carry the obligation to do so, so legal* registration applies also to Organizations operating a Management Unit without sales of products or services; for example, for unpriced recreation or for conservation of biodiversity or habitat (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Juridiski noformēta reģistrācija	valsts vai pašvaldības likumīga* licence vai atļauja darboties uzņēmuma statusā, ar tiesībām komerciāli pirkt un pārdot preces un/vai pakalpojumus. Šāda licence vai atļauja var attiekties uz fizisku personu, privātu uzņēmumu vai valstij piederošu uzņēmumu. Tiesības pirkt un pārdot preces un/vai pakalpojumus neuzliek pienākumu to darīt, tādējādi reģistrācija juridiski jānoformē arī organizācijām, kas apsaimnieko teritoriju, nepārdodot preces vai pakalpojumus; piemēram, piedāvājot bezmaksas atpūtas iespējas, aizsargājot bioloģisko daudzveidību vai dzīvotnes (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Legal status:	The way in which the Management Unit is classified according to law. In terms of tenure, it means the category of tenure, such as communal land or leasehold or freehold or State land or government land, etc. If the Management Unit is being converted from one category to another (for example, from State land to communal indigenous land) the status includes the current position in the transition process. In terms of administration, legal status could mean that the land is owned by the nation as a whole, is administered on behalf of the nation by a government department, and is leased by a government Ministry to a private sector operator through a concession (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Juridiskais statuss	veids, kādā saskaņā ar likumu tiek klasificēta apsaimniekojamā teritorija. Valdījuma tiesību izpratnē tas nozīmē valdījuma kategoriju, piemēram, koplietošanas zeme, nomas objekts vai dzimtīpašums, valsts zeme vai pašvaldības zeme, utt. Ja apsaimniekojamai teritorijai tiek mainīta kategorija (piemēram, no valsts zemes tā kļūst par pamatiedzīvotāju koplietošanas zemi), statuss norāda esošo stāvokli pārejas procesa laikā. No administrēšanas viedokļa juridiskais statuss var nozīmēt, ka zeme pieder valstij kopumā, ka valsts vārdā to apsaimnieko kāda valdības nodaļa, vai ka valdības ministrija, noslēdzot koncesijas līgumu, to iznomā personai, kas darbojas privātā sektorā (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Living wage:	The remuneration received for a standard work week by a worker in a particular place sufficient to afford a decent standard of living for the worker and her or his family. Elements of a decent standard of living include food, water, housing, education, health care, transport, clothing, and other essential needs including provision for unexpected events (Source: A Shared Approach to a Living Wage. ISEAL Living Wage Group. November 2013).	Iztikas minimums	atalgojums, ko nodarbinātais saņem par standarta darba nedēļu konkrētā vietā un kas ir pietiekams, lai nodrošinātu nodarbinātajam un viņa ģimenei pienācīgu dzīves līmeni. Pienācīga dzīves līmeņa elementi ir pārtika, ūdens, mājoklis, izglītība, veselības aprūpe, transports, apģērbs un citas pamatvajadzības, tostarp iekrājumi neparedzētiem gadījumiem (Avots: A Shared Approach to a Living Wage („Vienota pieeja iztikas minimuma noteikšanai”). ISEAL Living Wage Group. 2013. gada novembris).

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Local communities:	Communities of any size that are in or adjacent to the Management Unit, and also those that are close enough to have a significant impact on the economy or the environmental values of the Management Unit or to have their economies, rights or environments significantly affected by the management activities or the biophysical aspects of the Management Unit (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Vietējās kopienas	jebkāda lieluma kopienas, kas atrodas apsaimniekojamajā teritorijā vai tai kaimiņos, kā arī tādas kopienas, kuras atrodas tik tuvu, ka tās ietekmē apsaimniekojamās teritorijas ekonomiku vai vides vērtības, vai ka apsaimniekojamās teritorijas apsaimniekošanas darbības vai biofiziskie aspekti var ietekmēt to ekonomisko situāciju, tiesības vai vidi (avots: FSC-STD-01-001 V5-0). Definīcijas interpretācija Latvijā <i>SDG nespēja vienoties par formulējumu. Tādēļ tiek virzītas divas versijas definīcijas interpretācijai Latvijā. Viena:</i> Vietējās kopienas - jebkāda lieluma kopienas, kas atrodas apsaimniekojamajā teritorijā vai tai kaimiņos, kā arī tādas kopienas, kuras atrodas tik tuvu, ka tās ietekmē apsaimniekojamās teritorijas ekonomiku vai vides vērtības. <i>Un otra:</i> Vietējās kopienas jeb vietējo iedzīvotāju grupas - vietējās pašvaldības un vietējo iedzīvotāju veidotās biedrības/nodibinājumi/ draudzes, kas atrodas apsaimniekojamā teritorijā vai tās var ietekmēt apsaimniekošanas darbības.
Local laws:	The whole suite of primary and secondary laws (acts, ordinances, statutes, decrees) which is limited in application to a particular geographic district within a national territory, as well as secondary regulations, and tertiary administrative procedures (rules / requirements) that derive their authority directly and explicitly from these primary and secondary laws. Laws derive authority ultimately from the Westphalian concept of sovereignty of the Nation State (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Vietējie likumi	viss to primāro un sekundāro tiesību aktu kopums (likumi, rīkojumi, statūti, dekrēti), ko piemēro tikai kādā noteiktā ģeogrāfiskā apgabalā kādas noteiktas valsts teritorijā, kā arī sekundāri noteikumi un terciāras administratīvas procedūras (noteikumi/ prasības), kas nepārprotami izriet no šiem primārajiem un sekundārajiem tiesību aktiem. Likumu spēku nosaka Vestfālenes tiesību jēdziens „nacionālas valsts suverenitāte” (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Long-term:	The time-scale of the forest owner or manager as manifested by the objectives of the management plan*, the rate of harvesting, and the commitment to maintain permanent forest cover. The length of time involved will vary according to the context and ecological conditions, and will be a function of how long it takes a given ecosystem to recover its natural structure and composition following harvesting or disturbance, or to produce mature or primary conditions (Source: FSC-STD-01-002 V1-0 FSC Glossary of Terms (2009)).	Ilgtermiņa	laika periods, kādu meža īpašnieks vai apsaimniekotājs norādījis apsaimniekošanas plāna* mērķos, kādu piemēro mežizstrādes apjomam un uz kādu uzņemas saistības saglabāt meža teritoriju. Šī perioda ilgums atšķirsies atkarībā no situācijas un vides apstākļiem, kā arī no tā, cik ilgs laiks vajadzīgs ekosistēmai, lai tā atgūtu savu dabisko struktūru un sastāvu pēc mežizstrādes vai citas iejaukšanās, vai lai izveidotos apstākļi, kādi tie bijuši pirms attiecīgās iejaukšanās vai kādi raksturīgi pieaugušai audzei (avots: FSC-STD-01-002 V1-0 FSC terminu vārdnīca (2009. g.)). Definīcijas interpretācija Latvijā Ilgtermiņš - laika periods, kādu meža īpašnieks vai apsaimniekotājs norādījis apsaimniekošanas plāna* mērķos, uz kādu uzņemas saistības apsaimniekot meža teritoriju.
Management objective:	Specific management goals, practices, outcomes, and approaches established to achieve the requirements of this standard.	Apsaimniekošanas mērķis	konkrēti apsaimniekošanas mērķi, metodes, rezultāti un pieejas, kas ieviestas šī standarta prasību izpildei. Definīcijas interpretācija Latvijā Apsaimniekošanas mērķis - metodes, rezultāti un pieejas, kas ieviestas Organizācijas mērķu sasniegšanai un šī standarta prasību izpildei.
Management plan:	The collection of documents, reports, records and maps that describe, justify and regulate the activities carried out by any manager, staff or organization within or in relation to the Management Unit, including statements of objectives and policies (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Apsaimniekošanas plāns	to dokumentu, pārskatu, protokolu un karšu apkopojums, kas apraksta, pamato un reglamentē jebkuras apsaimniekotāja, darbinieka vai organizācijas darbības, kuras veiktas apsaimniekojamajā teritorijā vai saistībā ar to, tostarp paziņojumi par mērķiem un rīcības virzieniem (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Management plan monitoring:	Follow up and oversight procedures for the purpose of evaluating the achievement of the management objectives*. The results of the monitoring activities are utilized in the implementation of adaptive management*.	Apsaimniekošanas plāna ieviešanas uzraudzība (monitorings)	pēcpārbaudes un pārraudzības kārtība, kuras mērķis ir izvērtēt, vai sasniegti apsaimniekošanas mērķi*. Monitoringa rezultātus izmanto, īstenojot adaptīvu apsaimniekošanu*.
Management Unit (Note added)	A spatial area or areas submitted for FSC certification with clearly defined boundaries managed to a set of explicit long term management objectives which are expressed in a management plan*. This area or areas include(s): - all facilities and area(s) within or adjacent to this spatial area or areas under legal* title or management control of, or operated by or on behalf of The Organization, for the purpose of contributing to the management objectives; and - all facilities and area(s) outside, and not adjacent to this spatial area or areas and operated by or on behalf of The Organization*, solely for the purpose of contributing to the management objectives. (Source: FSC-STD-01-001 V5-0). Note:	Apsaimniekojamā teritorija (pievienota piezīme)	platība vai platības, kas ietilpst FSC sertifikāta darbības jomā, kurai ir skaidri noteiktas robežas un kuru apsaimnieko saskaņā ar skaidri noteiktiem ilgtermiņa apsaimniekošanas mērķiem, kuri noteikti apsaimniekošanas plānā*. Šī platība vai platības ietver: - visas iekārtas un platība(s), kas atrodas šajā teritorijā vai tai blakus, uz kuru organizācijai ir likumīgas* īpašumtiesības un kuru tā kontrolē un apsaimnieko, vai kura tiek apsaimniekota organizācijas uzdevumā, lai sasniegtu apsaimniekošanas mērķus; un - visas iekārtas un platība(s), kas neatrodas šajā teritorijā vai tai blakus, kuru organizācija apsaimnieko vai kura tiek apsaimniekota organizācijas uzdevumā, vienīgi lai sasniegtu apsaimniekošanas mērķus. (Avots: FSC-STD-01-001 V5-0) Piezīme: Uz kokaudzētāvām un ar tām saistītajām teritorijām, telpām, noliktavām, izslēdzot tās no sertifikācijas tvēruma, netiek attiecinātas FSC ķīmijas politikas prasības u.c. FSC prasības, kuras attiecas uz stādu ražošanas procesa nodrošināšanu.
Managerial control:	Responsibility of the kind defined for corporate directors of commercial enterprises in national commercial law, and treated by FSC as applicable also to public sector organizations (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Apsaimniekotāja kontrole	tāda veida atbildība, kas valsts komerclikumā noteikta komercuzņēmumu direktoriem, un kuru FSC uzskata par piemērojamu arī valsts sektora uzņēmumiem (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
National laws:	The whole suite of primary and secondary laws (acts, ordinances, statutes, decrees), which is applicable to a national territory, as well as secondary regulations, and tertiary administrative procedures (rules / requirements) that derive their authority directly and explicitly from these primary and secondary laws (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Valsts tiesību akti	visi primārie un sekundārie tiesību akti (likumi, rīkojumi, statūti, dekrēti), ko piemēro valsts teritorijā, kā arī sekundārie tiesību akti un noteikumi un terciāras administratīvas procedūras (noteikumi/ prasības), kas nepārprotami izriet no šiem primārajiem un sekundārajiem tiesību aktiem (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Native species	Species, subspecies, or lower taxon, occurring within its natural range (past or present) and dispersal potential (that is, within the range it occupies naturally or could occupy without direct or indirect introduction or care by humans) (Source: Convention on Biological Diversity (CBD). Invasive Alien Species Programme. Glossary of Terms as provided on CBD website).	Vietējās sugas	sugas, apakšsugas vai zemāki taksoni, kas sastopami (kādreiz vai šobrīd) to dabiskajā izplatības areālā un varētu izplatīties tālāk (t.i., izplatības areālā, kādā tie sastopami dabiski vai kādu tie varētu aizņemt bez tiešas vai netiešas introducēšanas vai cilvēka iesaistīšanās) (avots: Konvencija par bioloģisko daudzveidību (CBD), Invazīvo citzemju sugu programma. Terminu vārdnīca pieejama CBD vietnē).
Natural conditions/ native ecosystem:	For the purposes of the Principles and Criteria and any applications of restoration techniques, terms such as 'more natural conditions', 'native ecosystem' provide for managing sites to favor or restore native species and associations of native species that are typical of the locality, and for managing these associations and other environmental values so that they form ecosystems typical of the locality. Further guidelines may be provided in FSC Forest Stewardship Standards (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Dabiski apstākļi / dabiska ekosistēma	šajos principos un kritērijos un piemērojot jebkādas atjaunošanas metodes, termini „dabiskāki apstākļi”, „vietējā ekosistēma” nosaka, ka mežaudžu atjaunošanā priekšroka jādod vietējām sugām un sugām, kas ir piemērotas meža augšanas apstākļu tipam attiecīgajā teritorijā, kā arī šo sugu un citu vides vērtību apsaimniekošanā, lai izveidotos ekosistēmas, kas ir dabiskas vietējiem apstākļiem. Turpmākas vadlīnijas varētu būt atrodamas FSC meža apsaimniekošanas standartos (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Natural forest:	<p>A forest area with many of the principal characteristics and key elements of native ecosystems, such as complexity, structure and biological diversity, including soil characteristics, flora and fauna, in which all or almost all the trees are native species, not classified as plantations. 'Natural forest' includes the following categories:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forest affected by harvesting or other disturbances, in which trees are being or have been regenerated by a combination of natural and artificial regeneration with species typical of natural forests in that site, and where many of the above-ground and below-ground characteristics of the natural forest are still present. In boreal and north temperate forests which are naturally composed of only one or few tree species, a combination of natural and artificial regeneration to regenerate forest of the same native species, with most of the principal characteristics and key elements of native ecosystems of that site, is not by itself considered as conversion to plantations; - Natural forests which are maintained by traditional silvicultural practices including natural or assisted natural regeneration; - Well-developed secondary or colonizing forest of native species which has regenerated in non-forest areas; - The definition of 'natural forest' may include areas described as wooded ecosystems, woodland and savannah. (Source: FSC-STD-01-001 V5-0). <p>NOTE: The description of natural forests and their principal characteristics and key elements may be further defined in FSC Forest Stewardship Standards, with appropriate descriptions or examples.</p> <p>'Natural forest' does not include land which is not dominated by trees, was previously not forest, and which does not yet contain many of the characteristics and elements of native ecosystems. Young regeneration may be considered as natural forest after some years of ecological progression. FSC Forest Stewardship Standards may indicate when such areas may be excised from the Management Unit, should be restored towards more natural conditions, or may be converted to other land uses.</p> <p>FSC has not developed quantitative thresholds between different categories of forests in terms of area, density, height, etc. FSC Forest Stewardship Standards may provide such thresholds and other guidelines, with appropriate descriptions or examples. Pending such guidance, areas dominated by trees, mainly of native species, may be considered as natural forest.</p> <p>Thresholds and guidelines may cover areas such as:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Other vegetation types and non-forest communities and ecosystems included in the Management Unit, including grassland, bushland, wetlands, and open woodlands; o Very young pioneer or colonizing regeneration in a primary succession on new open sites or abandoned farmland, which does not yet contain many of the principal characteristics and key elements of native ecosystems. This may be considered as natural forest through ecological progression after the passage of years; o Young natural regeneration growing in natural forest areas may be considered as natural forest, even after logging, clear-felling or other disturbances, since many of the principal characteristics and key elements of native ecosystems remain, above-ground and below-ground; o Areas where deforestation and forest degradation have been so severe that they are no longer 'dominated by trees' may be considered as non-forest, when they have very few of the principal above-ground and below-ground characteristics and key elements of natural forests. Such extreme degradation is typically the result of combinations of repeated and excessively heavy logging, grazing, farming, fuelwood collection, hunting, fire, erosion, mining, settlements, infrastructure, etc. FSC Forest Stewardship Standards may help to decide when such areas should be excised from the Management Unit, should be restored towards more natural conditions, or may be converted to other land uses. (Source: FSC-STD-01-001 V5-0). 	Dabisks mežs	<p>meža teritorija, kurā sastopamas daudzas no tādām dabiskās ekosistēmas galvenajām īpašībām un pamatelementiem kā sarežģītība, struktūra un bioloģiskā daudzveidība, tostarp noteiktas augsnes īpašības, flora un fauna, un kurā aug vienīgi vai pārsvarā vietējo sugu koki, un kas nav klasificēta kā plantācija.</p> <p>Ir šādas „dabiska meža” kategorijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mežs, kur notikusi mežizstrāde vai citi traucējumi, kurā meža atjaunošanās notiek vai notikusi, apvienojot dabiskās un mākslīgās atjaunošanas metodes, izmantojot sugas, kas raksturīgas dabiskiem mežiem šajā teritorijā, un kur vēl joprojām sastopamas dabiska meža īpašības gan virs zemes, gan zem augsnes virskārtas. Boreālajos un ziemeļu puslodes mērenās klimata joslas mežos, kuru dabisko sastāvu veido tikai viena vai dažas koku sugas, dabiskās un mākslīgās atjaunošanas metožu izmantošana, lai ieaudzētu mežu ar tām pašām koku sugām, saglabājot šīs teritorijas dabiskās ekosistēmas galvenās īpašības un pamatelementus, pati par sevi nav uzskatāma par plantācijas veidošanu; - dabiskie meži, kurus apsaimnieko ar tradicionālām mežkopības metodēm, ieskaitot dabisko vai dabisko atjaunošanos ar papildinājumiem; - atkārtoti izveidojies labi attīstīts (dabiski ieaudzis) mežs ar vietējām koku sugām teritorijās, kas kādu laiku ir bijušas nemeža zemes; - „dabisko mežu” definīcija var iekļaut teritorijas, kas aprakstītas kā meža ekosistēmas, mežaini apgabali un savanna. (Avots: FSC-STD-01-001 V5-0). <p>Piezīme: Dabiskie meži, to galvenās īpašības un pamatelementi ir sīkāk definēti FSC meža apsaimniekošanas standartos, papildinot definīcijas ar atbilstošiem aprakstiem vai piemēriem.</p> <p>Par „dabisku mežu” nav uzskatāma teritorija, kur pārsvarā neaug koki, kas iepriekš nav bijusi meža zeme un kurā vēl nav sastopamas daudzas no dabiskās ekosistēmas īpašībām un elementiem. Jaunizveidojušās mežaudzes var uzskatīt par dabisku mežu pēc vairākiem gadiem, tām piedzīvojot noteiktu ekoloģisko attīstību. FSC meža apsaimniekošanas standarti var iekļaut norādes par to, kad šādas platības būtu jāizslēdz no apsaimniekojamās teritorijas, kad tās būtu jāatjauno, tuvinot dabiskiem apstākļiem, vai kad tās būtu jātransformē, paredzot citiem zemes izmantošanas veidiem.</p> <p>FSC nav izstrādājusi kvantitatīvas robežvērtības dažādu kategoriju mežiem, piemēram, attiecībā uz platību, koku blīvumu, augstumu utt. FSC meža apsaimniekošanas standarti var iekļaut šādas robežvērtības un citas vadlīnijas kopā ar atbilstošiem aprakstiem vai piemēriem. Kamēr šādas vadlīnijas tiek izstrādātas, par dabisku mežu tiek uzskatītas teritorijas, kur dominē galvenokārt vietējo sugu koki.</p> <p>Robežvērtības un vadlīnijas var attiekties arī uz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - citiem veģetācijas tipiem un nemeža kopienām un ekosistēmām, kas atrodas apsaimniekojamā teritorijā, tostarp pļavām, krūmājiem, mitrājiem un skrajiem mežiem; - ļoti jaunām pioniersugām vai dabiski ieaugušu mežaudzi pirmējā sukcesijas stāvoklī nekoptās/pamestās lauksaimniecības zemēs, vai jaunām mežaudzēm, kas izveidojušās atvērtās teritorijās, kur vairs nav dabiskai ekosistēmai raksturīgo īpašību un pamatelementu. Šādas audzes var uzskatīt par dabisku mežu pēc ievērojama laika, tām piedzīvojot noteiktu ekoloģisko attīstību; - dabiskās atjaunošanās rezultātā izveidojušos mežaudzi dabiska meža teritorijā, ko var uzskatīt par dabisku mežu pat pēc mežizstrādes, kailcirtes vai citas traucējošas darbības, ja tiek saglabātas daudzas no dabiskās ekosistēmas galvenajām īpašībām un elementiem virs zemes un zem augsnes virskārtas; - teritorijām, kurās meža izciršana un degradācija ir tik liela, ka tajās vairs „nedominē koki” un kuras var uzskatīt par nemeža zemēm, jo tajās ir sastopamas tikai dažas dabisko mežu galvenās īpašības un elementi virs zemes un zem augsnes virskārtas. Šādu galēju degradāciju parasti izraisa dažādu nelabvēlīgu apstākļu kopums, piemēram, atkārtota un noplicinoša mežizstrāde, noganīšana, lauksaimniecības darbības, malkas ieguve, medības, ugunsgrēki, erozija, kalnrūpniecība, apmešanās vietu ierīkošana, infrastruktūras objektu būve u.tml. FSC meža apsaimniekošanas standarti var palīdzēt izlemt, kad šādas platības būtu jāizslēdz no apsaimniekojamās teritorijas, kad tās būtu jāatjauno, tuvinot dabiskiem apstākļiem, vai kad tās būtu jātransformē, paredzot citiem zemes izmantošanas veidiem.

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Natural Hazards:	Disturbances that can present risks to social and environmental values* in the Management Unit* but that may also comprise important ecosystem functions; examples include drought, flood, fire, landslide, storm, avalanche, etc.	Dabas katastrofas (jeb liela mēroga dabiskie traucējumi)	traucējumi, kas var apdraudēt sociālās un vides vērtības* apsaimniekojamā teritorijā*, bet vienlaikus var nodrošināt svarīgas ekosistēmas funkcijas; tie ir, piemēram, sausums, plūdi, ugunsgrēks, zemes nogruvums, vētra, lavīna, utt. Definīcijas interpretācija Latvijā Liela mēroga dabiskie traucējumi – tie ir traucējumi, kas var apdraudēt ekonomiskās, sociālās un/vai vides vērtības apsaimniekojamā teritorijā*, bet vienlaikus var nodrošināt svarīgas ekosistēmas funkcijas; tie ir plūdi, ugunsgrēki, vētras, snieglauses, meža kaitēkļu masveida savairošanās un slimības.
Non-timber forest products (NTFP):	All products other than timber derived from the Management Unit (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Nekoksnes meža produkti	visi produkti, izņemot koksni, kas iegūta apsaimniekojamā teritorijā (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Objective:	The basic purpose laid down by The Organization* for the forest enterprise, including the decision of policy and the choice of means for attaining the purpose (Source: Based on F.C. Osmaston. 1968. The Management of Forests. Hafner, New York; and D.R. Johnston, A.J. Grayson and R.T. Bradley. 1967. Forest Planning. Faber & Faber, London).	Mērķis	organizācijas* izvirzītais galvenais mērķis meža apsaimniekošanas uzņēmumam, tostarp, izstrādātā politika un izvēlētie līdzekļi šī mērķa sasniegšanai (avots: definīcija balstīta uz F.C. Osmaston 1968. The Management of Forests („Meža apsaimniekošana”), Hafner, New York; un D.R. Johnston, A.J. Grayson and R.T. Bradley. 1967. Forest Planning. („Meža plānošana”) Faber & Faber, London).
Obligatory code of practice:	A manual or handbook or other source of technical instruction which The Organization must implement by law (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Obligātais prakses kodekss	rokasgrāmata vai cits tehnisko instrukciju avots, kura prasības organizācijai ir jāievieš saskaņā ar likumu (Avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Occupational accident:	An occurrence arising out of, or in the course of, work which results in fatal or non-fatal injury (Source: International Labour Organization (ILO). Bureau of Library and Information Services. ILO Thesaurus as provided on ILO website).	Nelaiemes gadījums darba vietā	atgadījums, kas noticis darbā vai strādājot, kas izraisa letālas, smagas vai vieglas traumas (avots: Starptautiskā darba organizācija (ILO). Bibliotēkas un informācijas pakalpojumu birojs. ILO skaidrojošā vārdnīca, kas atrodama ILO tīmekļa vietnē). Definīcijas interpretācija Latvijā Nelaiemes gadījums - darba vietā vienas darba dienas vai maiņas laikā noticis ārkārtējs notikums, pēc kura personai radušies veselības traucējumi vai iestājusies iesaistītās personas nāve.
Occupational disease:	Any disease contracted as a result of an exposure to risk factors arising from work activity (Source: International Labour Organization (ILO). Bureau of Library and Information Services. ILO Thesaurus as provided on ILO website).	Arodslimība	jebkura slimība, kas iegūta, saskaroties ar riska faktoriem darbā (avots: Starptautiskā darba organizācija (ILO). Bibliotēkas un informācijas pakalpojumu birojs. ILO skaidrojošā vārdnīca, kas atrodama ILO tīmekļa vietnē).
Occupational injuries:	Any personal injury, disease or death resulting from an occupational accident (Source: International Labour Organization (ILO). Bureau of Library and Information Services. ILO Thesaurus as provided on ILO website).	Darba vietā gūtās traumas	jebkādi miesas bojājumi, slimība vai nāve, kas saistīta ar nelaiemes gadījumu darbā (avots: Starptautiskā darba organizācija (ILO). Bibliotēkas un informācijas pakalpojumu birojs. ILO skaidrojošā vārdnīca, kas atrodama ILO tīmekļa vietnē).
Organism:	Any biological entity capable of replication or of transferring genetic material (Source: Council Directive 90/220/EEC).	Organisms	jebkurš bioloģisks veidojums, kam piemīt spēja vairoties vai nodot ģenētisko materiālu (avots: Padomes Direktīva 90/220/EEK).
The Organization:	The person or entity holding or applying for certification and therefore responsible for demonstrating compliance with the requirements upon which FSC certification is based (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Organizācija	fiziska vai juridiska persona, kas ir sertifikāta turētāja vai kas piesakās sertifikācijai, un kurai tādēļ ir jāpierāda atbilstība prasībām, kas ir FSC sertifikācijas sistēmas pamatā. (avots: FSC-STD-01-001 V5-0) <i>SDG nespēja vienoties par formulējumu. Tādēļ tālāk tiek virzīti divi formulējumi. Viens ir oriģinālā definīcija (skat augstāk) un šis priekšlikums:</i> fiziska vai juridiska persona, kas ir sertifikāta turētāja vai kas piesakās sertifikācijai, un kurai tādēļ ir jāpierāda atbilstība šim standartam.
Peatland:	Is constituted by flooded and soggy areas, with large accumulations of organic material, covered by a layer of poor vegetation associated with a certain degree of acidity, and which presents a characteristic amber color (Source: Aguilar, L. 2001. About Fishermen, Fisherwomen, Oceans and tides. IUCN. San Jose (Costa Rica)).	Kūdrājs	to veido applūdušas un slapjas teritorijas ar lieliem organisku vielu uzkrājumiem, kurus sedz neliels veģetācijas slānis, kurš saistīts ar noteiktu skābuma pakāpi un kuram ir raksturīga dzintara krāsa (avots: Aguilar, L. 2001. About Fishermen, Fisherwomen, Oceans and tides („Par zvejniekiem, zvejniecēm, okeāniem un plūdmaiņām”). IUCN. Sanhosē (Kostarika)).
Pesticide:	Any substance or preparation prepared or used in protecting plants or wood or other plant products from pests; in controlling pests; or in rendering such pests harmless. This definition includes insecticides, rodenticides, acaricides, molluscicides, larvaecides, fungicides and herbicides (Source: FSC-POL-30-001 FSC Pesticides Policy (2005)).	Pesticīds	jebkāda viela vai preparāts, ko sagatavo vai izmanto, lai aizsargātu augus, koksni vai citus augu izcelsmes produktus, cilvēku veselību, mājlopus vai bioloģisko daudzveidību no kaitēkļiem; lai kontrolētu kaitēkļu izplatību; vai lai padarītu šādus kaitēkļus nekaitīgus. (Šī definīcija ietver insekticīdus, rodenticīdus, akaricīdus, moluskicīdus, larvicīdus, fungicīdus un herbicīdus) (Avots: FSC-POL-30-001 FSC Pesticīdu izmantošanas politika (2005)).
		Ķīmiskie augu aizsardzības līdzekļi	Skatīt “Pesticīds” definīciju.

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Plantation:	<p>A forest area established by planting or sowing with using either alien or native species, often with one or few species, regular spacing and even ages, and which lacks most of the principal characteristics and key elements of natural forests. The description of plantations may be further defined in FSC Forest Stewardship Standards, with appropriate descriptions or examples, such as:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Areas which would initially have complied with this definition of 'plantation' but which, after the passage of years, contain many or most of the principal characteristics and key elements of native ecosystems, may be classified as natural forests. - Plantations managed to restore and enhance biological and habitat diversity, structural complexity and ecosystem functionality may, after the passage of years, be classified as natural forests. - Boreal and north temperate forests which are naturally composed of only one or few tree species, in which a combination of natural and artificial regeneration is used to regenerate forest of the same native species, with most of the principal characteristics and key elements of native ecosystems of that site, may be considered as natural forest, and this regeneration is not by itself considered as conversion to plantations. (Source: FSC-STD-01-001 V5-0) 	Plantācija	<p>meža teritorija, kas izveidota stādot vai sējot vietējās vai citzemju sugas noteiktos intervālos, bieži vien izmantojot vienu vai vairākas vienvecuma sugas, un kurai nav lielākā daļa no dabiska meža galvenajām iezīmēm un pamatelementiem. Plantācijas ir sīkāk definētas FSC meža apsaimniekošanas standartos, papildinot definīcijas ar atbilstošiem aprakstiem vai piemēriem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teritorijas, kuras sākotnēji ir atbildušas „plantāciju” definīcijai, bet kuras laika gaitā ir ieguvušas lielāko daļu vietējo ekosistēmu galveno īpašību un pamatelementu, var klasificēt kā dabiskus mežus; - plantācijas, kas apsaimniekotas, lai atjaunotu un vairotu bioloģisko daudzveidību un dzīvotnes, strukturālo sarežģītību un ekosistēmu funkcijas, pēc vairākiem gadiem var klasificēt kā dabiskus mežus; - boreālajos un ziemeļu puslodes mērenās klimata joslas mežos, kuru dabisko sastāvu veido tikai viena vai dažas koku sugas, dabisko un mākslīgo atjaunošanas metožu izmantošana, lai ieaudzētu mežu ar tām pašām vietējām koku sugām, saglabājot šīs teritorijas dabiskās ekosistēmas galvenās īpašības un pamatelementus, pati par sevi nav uzskatāma par plantācijas veidošanu. (Avots: FSC-STD-01-001 V5-0) <p>Definīcijas interpretācija Latvijā Plantācija - sējot, stādot vai dabiskās atjaunošanas paņēmieniem īpašiem mērķiem paredzētas mežaudzes, kuras Meža valsts reģistrā reģistrētas kā plantāciju meži. Par plantācijām netiek uzskatītas plantācijas sēklu ieguvei.</p>
Precautionary approach:	<p>An approach requiring that when the available information indicates that management activities pose a threat of severe or irreversible damage to the environment or a threat to human welfare, The Organization* will take explicit and effective measures to prevent the damage and avoid the risks to welfare, even when the scientific information is incomplete or inconclusive, and when the vulnerability and sensitivity of environmental values are uncertain (Source: Based on Principle 15 of Rio Declaration on Environment and Development, 1992, and Wingspread Statement on the Precautionary Principle of the Wingspread Conference, 23-25 January 1998).</p>	Piesardzības princips	<p>pieeja, atbilstoši kurai tad, kad pieejamā informācija norādīs, ka apsaimniekošanas darbības var nodarīt vidi vai cilvēku labklājībai smagu vai neatgriezenisku kaitējumu, organizācija* veiks skaidrus un efektīvus pasākumus, lai šādu kaitējumu nepieļautu un lai izvairītos pakļaut riskam cilvēku labklājību, pat tad, ja zinātniskā informācija būs nepilnīga vai nepārliecinoša, un tad, ja nebūs skaidrs, cik vārtīgi un trausli ir vides elementi (avots: definīcija balstīta uz Rio deklarācijas „Par vidi un attīstību” (1992. g.) 15. principu un Vingspredas konferences oficiālo ziņojumu par piesardzības principu, 1998. gada 23. - 25. janvāris).</p>
Pre-harvest [condition]:	<p>The diversity, composition, and structure of the forest* or plantation prior to felling timber and appurtenant activities such as road building.</p>	Pirms mežizstrādes [stāvoklis]	<p>meža* vai plantācijas daudzveidība, sastāvs un struktūra pirms koku ciršanas un veiktiem attiecīgiem pasākumiem, piemēram, ceļu būves.</p>
Principle:	<p>An essential rule or element; in FSCs case, of forest stewardship (Source: FSC-STD-01-001 V4-0).</p>	Princips	<p>būtisks noteikums vai elements; FSC gadījumā būtisks meža apsaimniekošanas nosacījums vai elements (avots: FSC-STD-01-001 V4-0).</p>
Protection:	<p>See definition of Conservation.</p>	Aizsardzība	<p>skat. definīciju „saglabāšana”.</p>
Protection Area:	<p>See definition of Conservation Zone.</p>	Aizsargājama teritorija	<p>skat. definīciju „aizsargājama zona”.</p>
Publicly available:	<p>In a manner accessible to or observable by people generally (Source: Collins English Dictionary, 2003 Edition).</p>	Publiski pieejams	<p>atklātā veidā pieejams vai redzams cilvēkiem (Avots: angļu valodas vārdnīca Collins English Dictionary, 2003. gada izdevums)</p>
Rare species:	<p>Species that are uncommon or scarce, but not classified as threatened. These species are located in geographically restricted areas or specific habitats, or are scantily scattered on a large scale. They are approximately equivalent to the IUCN (2001) category of Near Threatened (NT), including species that are close to qualifying for, or are likely to qualify for, a threatened category in the near future. They are also approximately equivalent to imperiled species (Source: Based on IUCN. (2001). IUCN Red List Categories and Criteria: Version 3.1. IUCN Species Survival Commission. IUCN. Gland, Switzerland and Cambridge, UK).</p>	Retas sugas	<p>sugas, kas nav bieži sastopamas vai ir mazskaitlīgas, bet nav klasificētas kā apdraudētas. Šīs sugas atrodas ģeogrāfiski ierobežotās teritorijās vai konkrētās dzīvotnēs, vai ir izkliedētas lielā platībā. Tās ir līdzīgas IUCN (2001. g.) gandrīz apdraudētu sugu kategorijai, ieskaitot sugas, kuras drīz klasificēs vai tuvākajā nākotnē varētu tikt klasificētas kā apdraudētas sugas. Tās ir arī līdzvērtīgas apdraudētajām sugām (avots: definīcija balstīta uz IUCN. (2001. g.). IUCN Sarkanās grāmatas kategorijas un kritēriji: 3.1. versija. IUCN Sugu izdzīvošanas komisija. IUCN. Gland, Switzerland and Cambridge, UK)</p>
Ratified:	<p>The process by which an international law, convention or agreement (including multilateral environmental agreement) is legally approved by a national legislature or equivalent legal* mechanism, such that the international law, convention or agreement becomes automatically part of national law or sets in motion the development of national law to give the same legal* effect (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).</p>	Ratificēšana	<p>juridiska procedūra, ar kuru starptautiskas tiesības, konvenciju vai nolīgumu (tostarp daudzpusējus nolīgumus vides jomā) likumīgi apstiprina valsts likumdevējs vai tam līdzvērtīgs likumīgs* mehānisms tādā veidā, ka starptautiskās tiesības, konvencija vai nolīgums automātiski kļūst par daļu no valsts tiesību aktiem vai ļauj uzsākt vietējo tiesību aktu izstrādes procesu, kuriem būs tāds pats likumīgs* spēks (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).</p>
Reasonable:	<p>Judged to be fair or appropriate to the circumstances or purposes, based on general experience (Source: Shorter Oxford English Dictionary).</p>	Saprātīgs	<p>tāds, kuru, balstoties uz vispārējo pieredzi, uzskata par taisnīgu un atbilstošu apstākļiem vai mērķiem (avots: definējums Oksfordas angļu valodas skaidrojošā vārdnīcā).</p>
Reduced impact harvesting	<p>Harvesting (or logging) using techniques to reduce the impact on the residual stand (Source: Based on Guidelines for the Conservation and Sustainable Use of Biodiversity in Tropical Timber Production Forests, IUCN 2006).</p>	Saudzējoša mežizstrādes prakse	<p>mežizstrāde (koku ciršana), izmantojot metodes, lai samazinātu ietekmi uz augošiem kokiem (avots: definīcija balstīta uz pamatnostādņēm Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai tropu mežos, IUCN 2006. g.).</p>

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Refugia	An isolated area where extensive changes, typically due to changing climate or by disturbances such as those caused by humans, have not occurred and where plants and animals typical of a region may survive (Source: Glen Canyon Dam, Adaptive Management Program Glossary as provided on website of Glen Canyon Dam website).	Refūģia	izolēta teritorija, kuru nav skārušas būtiskas izmaiņas, ko izraisījušas klimata pārmaiņas vai traucējumi, piemēram, cilvēka darbību izraisīti traucējumi, un kur sastopami reģionam raksturīgie augi un dzīvnieki (avots: Glēna kanjona dambja adaptīvās apsaimniekošanas programmas terminu vārdnīca, kas atrodama Glēna kanjona dambja tīmekļa vietnē).
Representative Sample Areas:	Portions of the Management Unit* delineated for the purpose of conserving or restoring viable examples of an ecosystem that would naturally occur in that geographical region.	Reprezentatīvi parauglaukumi	apsaimniekojamās teritorijas* daļas, kas iezīmētas, lai saglabātu vai atjaunotu dzīvotspējīgas ekosistēmas, kuras ir dabiski sastopamas konkrētajā ģeogrāfiskajā reģionā.
Resilience:	The ability of a system to maintain key functions and processes in the face of stresses or pressures by either resisting or adapting to change. Resilience can be applied to both ecological systems and social systems (Source: IUCN World Commission on Protected Areas (IUCN-WCPA). 2008. Establishing Marine Protected Area Networks - Making it Happen. Washington D.C.: IUCN-WCPA National Oceanic and Atmospheric Administration and The Nature Conservancy.)	Stabilitāte	sistēmas spēja saglabāt galvenās funkcijas un procesus noslogojuma un spiediena apstākļos, vai nu pretojoties vai adaptējoties pārmaiņām. Stabilitāti kā parametru var piemērot gan ekoloģiskām, gan sociālām sistēmām (avots: IUCN Pasaules aizsargājamo teritoriju komisija (IUCN-WCPA), 2008. g. Aizsargājamo jūras teritoriju tīklu izveide — no vārdiem pie darbiem „Establishing Marine Protected Area Networks - Making it Happen”). Washington D.C.: IUCN-WCPA Nacionālā okeānu un atmosfēras administrācija un organizācija „The Nature Conservancy”)
Restore / Restoration:	<p>These words are used in different senses according to the context and in everyday speech. In some cases 'restore' means to repair the damage done to environmental values that resulted from management activities or other causes. In other cases 'restore' means the formation of more natural conditions in sites which have been heavily degraded or converted to other land uses. In the Principles and Criteria, the word 'restore' is not used to imply the recreation of any particular previous, pre-historic, pre-industrial or other pre-existing ecosystem (Source: FSC-STD-01-001 V5-0)</p> <p>The Organization* is not necessarily obliged to restore those environmental values that have been affected by factors beyond the control of The Organization, for example by natural disasters, by climate change, or by the legally authorized activities of third parties, such as public infrastructure, mining, hunting or settlement. FSC-POL-20-003 The Excision of Areas from the Scope of Certification describes the processes by which such areas may be excised from the area certified, when appropriate. The Organization is also not obliged to restore environmental values that may have existed at some time in the historic or pre-historic past, or that have been negatively affected by previous owners or organizations. However, The Organization is expected to take reasonable measures to mitigate, control and prevent environmental degradation which is continuing in the Management Unit as a result of such previous impacts.</p>	Atjaunot / atjaunošana	<p>šos terminus izmanto dažādās nozīmēs atkarībā no konteksta, kā arī sarunvalodā. Dažos gadījumos „atjaunot” nozīmē novērst kaitējumu vides vērtībām, kurš radies apsaimniekošanas darbību vai kādu citu iemeslu dēļ. Citos gadījumos „atjaunot” nozīmē veidot daudz dabiskākus apstākļus vietās, kuras ir stipri noplicinātas vai transformētas citiem zemes izmantošanas veidiem. Principos un kritērijos vārdu „atjaunot” neizmanto, lai apzīmētu kādas konkrētas iepriekšējās, aizvēsturiskas, pirmsrūpnieciskas vai kā citādi iepriekš pastāvējušas ekosistēmas atjaunošanu (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).</p> <p>Organizācijai* nav obligāti jāatjauno tās vides vērtības, kuras ietekmējuši dažādi faktori, kurus tā nespēj kontrolēt, piemēram, dabas katastrofas, klimata izmaiņas vai arī trešo pušu veiktas darbības, piemēram, infrastruktūras izbūve, izrakteņu ieguve, medības vai apmešanās vietu ierīkošana. Politikas dokuments FSC-POL-20-003 par teritoriju izslēgšanu no sertifikāta darbības jomas apraksta kārtību, kādā šādas teritorijas vajadzības gadījumā var izslēgt no sertificētās teritorijas. Organizācijai* arī nav jāatjauno vides vērtības, kuras varētu būt kādreiz pastāvējušas vēsturiskos vai aizvēsturiskos laikos, vai kuras ir negatīvi ietekmējuši to agrākie īpašnieki vai organizācijas. Tomēr organizācijai ir jāveic saprātīgi pasākumi, lai mazinātu, kontrolētu vai nepieļautu vides stāvokļa pasliktināšanos apsaimniekojamā teritorijā šādas iepriekšējās ietekmes rezultātā.</p>
Riparian zone:	Interface between land and a water body, and the vegetation associated with it.	Piekrastes zona	saskares zona starp sauszemi un ūdenstilpi un ar to saistītā veģetācija.
Risk:	The probability of an unacceptable negative impact arising from any activity in the Management Unit combined with its seriousness in terms of consequences (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Risks	nevēlamas negatīvas ietekmes iespējamība, ko var radīt jebkāda darbība apsaimniekojamā teritorijā, apvienojumā ar tās seku nopietnību (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Scale:	A measure of the extent to which a management activity or event affects an environmental value or a management unit, in time or space. An activity with a small or low spatial scale affects only a small proportion of the forest each year, an activity with a small or low temporal scale occurs only at long intervals (Source: FSC-STD- 01-001 V5-0).	Mērogs	novērtējuma līdzeklis, cik lielā mērā apsaimniekošanas darbības vai pasākumi ietekmē vides vērtības vai apsaimniekājamo teritoriju laikā vai telpā. Neliela telpiska mēroga darbība katru gadu ietekmē tikai nelielu daļu meža; īslaicīga rakstura darbība atgadās tikai pēc garākiem laika intervāliem (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Scale, intensity and risk:	See individual definitions of the terms 'scale', 'intensity', and 'risk'.	Mērogs, intensitāte un risks	skat .atsevišķas terminu „mērogs”, „intensitāte” un „risks” definīcijas.
Significant:	<p>For the purposes of Principle 9, HCVs 1, 2 and 6 there are three main forms of recognizing significance.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A designation, classification or recognized conservation status, assigned by an international agency such as IUCN or Birdlife International; - A designation by national or regional authorities, or by a responsible national conservation organization, on the basis of its concentration of biodiversity; - A voluntary recognition by the manager, owner or Organization, on the basis of available information, or of the known or suspected presence of a significant biodiversity concentration, even when not officially designated by other agencies. <p>Any one of these forms will justify designation as HCVs 1, 2 and 6. Many regions of the world have received recognition for their biodiversity importance, measured in many different ways. Existing maps and classifications of priority areas for biodiversity conservation play an essential role in identifying the potential presence of HCVs 1, 2 and 6 (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).</p>	Nozīmīgs	<p>ar šo terminu 9. principa un 1., 2. un 6. kategorijas īpaši saglabājamo vērtību* kontekstā apzīmē trīs nozīmīguma veidus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - apzīmēšana, klasificēšana vai aizsardzības stāvokļa atzīšana, ko piešķir starptautiska aģentūra, piemēram, IUCN vai Birdlife International; - valsts vai reģionālu iestāžu, vai atbildīgas valsts aizsardzības organizācijas apzīmējums, balstoties uz bioloģiskās daudzveidības koncentrāciju; - brīvprātīga atzīšana, ko veic apsaimniekotājs, īpašnieks vai organizācija, pamatojoties uz pieejamo informāciju vai uz zināmo vai paredzamo bioloģiskās daudzveidības koncentrāciju, pat tad, ja citas iestādes to oficiāli nav atzinušas. <p>Jebkura no šīm iespējām dod pietiekamu pamatu 1., 2. un 6. kategorijas īpaši saglabājamo vērtību atzīšanai. Daudzi pasaules reģioni ir atzīti par nozīmīgiem, pateicoties to bioloģiskai daudzveidībai, ko nosaka dažādos veidos. Esošajām prioritāro apgabalu kartēm un klasifikācijai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā ir svarīga nozīme, lai noteiktu 1., 2. un 6. kategorijas īpaši saglabājamo vērtību klātbūtni (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).</p>

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Silviculture:	The art and science of controlling the establishment, growth, composition, health and quality of forests and woodlands to meet the targeted diverse needs and values of landowners and society on a sustainable basis (Source: Nieuwenhuis, M. 2000. Terminology of Forest Management. IUFRO World Series Vol. 9. IUFRO 4.04.07 SilvaPlan and SilvaVoc).	Mežkopība	zinātne un metodes, ko izmanto, lai kontrolētu meža ieaugšanu, augšanu, sastāvu, veselību un kvalitāti, un tādējādi nodrošinātu atbilstību dažādām zemes īpašnieku un sabiedrības prasībām ilgtspējīgā veidā (avots: Nieuwenhuis, M. 2000. Terminology of Forest Management („Meža apsaimniekošanas terminoloģija”). IUFRO World Series Vol. 9. IUFRO 4.04.07 SilvaPlan and SilvaVoc).
Stakeholder:	See definitions for 'affected stakeholder' and 'interested stakeholder'.	Ieinteresētā puse	skat. definīcijas „ietekmētā ieinteresētā puse” un „ieinteresētā interešu grupa”. <i>Priekšlikums interpretācijai:</i> Ieinteresētā grupa - skat. definīcijas “ietekmētā puse” un “ieinteresētā puse”.
Statutory law or statute law:	The body of law contained in Acts of Parliament (national legislature) (Source: Oxford Dictionary of Law).	Likums	tiesību akts, ko pieņēmusi valsts likumdevēja iestāde.
Tenure:	Socially defined agreements held by individuals or groups, recognized by legal* statutes or customary practice, regarding the 'bundle of rights and duties' of ownership, holding, access and/or usage of a particular land unit or the associated resources there within (such as individual trees, plant species, water, minerals, etc.) (Source: World Conservation Union (IUCN). Glossary definitions provided on IUCN website).	Valdījums	likumīgi vai atbilstoši vispārpieņemtai praksei atzītas vienošanās, kuras noslēgušas personas vai personu grupas attiecībā uz īpašuma tiesībām un pienākumiem saistībā ar piekļuvi konkrētam zemesgabalam vai ar to saistītiem resursiem (piem., atsevišķiem kokiem, augu sugām, ūdenim, derīgajiem izrakteņiem utt.) un/vai to izmantošanu. (Avots: IUCN. Terminu definīcijas pieejamas IUCN vietnē).
Threat	An indication or warning of impending or likely damage or negative impacts (Source: Based on Oxford English Dictionary).	Apdraudējums	norāde vai brīdinājums par gaidāmo vai iespējamo kaitējumu vai negatīvu ietekmi (avots: definīcija balstīta uz definējumu Oksfordas angļu valodas skaidrojošajā vārdnīcā).
Threatened species:	Species that meet the IUCN (2001) criteria for Vulnerable (VU), Endangered (EN) or Critically Endangered (CR), and are facing a high, very high or extremely high risk of extinction in the wild. These categories may be re-interpreted for FSC purposes according to official national classifications (which have legal* significance) and to local conditions and population densities (which should affect decisions about appropriate conservation measures) (Source: Based on IUCN. (2001). IUCN Red List Categories and Criteria: Version 3.1. IUCN Species Survival Commission. IUCN. Gland, Switzerland and Cambridge, UK.).	Apdraudētās sugas	sugas, kas atbilst IUCN (2001. g.) neaizsargātu, apdraudētu vai kritiski apdraudētu sugu kritērijiem un ir pakļautas lieliem, ļoti lieliem vai ārkārtīgi lieliem izzušanas riskam savvaļā. Šīs kategorijas var interpretēt nedaudz savādāk FSC kontekstā atbilstoši oficiālajai (likumā noteiktai) klasifikācijai attiecīgā valstī, kā arī vietējiem apstākļiem un populāciju blīvumam (kas nosaka lēmumus par atbilstošiem aizsardzības pasākumiem) (avots: definīcija balstīta uz IUCN. (2001. g.). IUCN Sarkanās grāmatas kategorijas un kritēriji: 3.1. versija. IUCN Sugu izdzīvošanas komisija. IUCN. Gland, Switzerland and Cambridge, UK).
Timber harvesting level	The actual harvest quantity executed on the Management Unit*, tracked by either volume (e.g. cubic meters or board feet) or area (e.g. hectares or acres) metrics for the purpose of comparison with calculated (maximum) allowable harvest levels.	Koksnes resursu ieguves apjoms	faktiskais ieguves apjoms apsaimniekojamā teritorijā*, ko mēra pēc apjoma (piemēram, kubikmetros) vai pēc platības (piemēram, hektāros vai akros), lai salīdzinātu ar aprēķināto (maksimālo) pieļaujamo ciršanas apjomu. Definīcijas interpretācija Latvijā Koksnes resursu ieguves apjoms - apjoms apsaimniekojamā teritorijā*, ko mēra pēc apjoma kubikmetros vai pēc platības hektāros, lai salīdzinātu ar aprēķināto (maksimālo) pieļaujamo ciršanas apjomu.
Timely manner:	As promptly as circumstances reasonably allow; not intentionally postponed by The Organization*; in compliance with applicable laws, contracts, licenses or invoices.	Savlaicīgi	tik ātri, cik to ļauj saprātīgā veidā izdarīt apstākļi; organizācija* apzināti neatliek izpildi; saskaņā ar piemērojamiem likumiem, līgumiem, licencēm vai rēķiniem.
Traditional Knowledge:	Information, know-how, skills and practices that are developed, sustained and passed on from generation to generation within a community, often forming part of its cultural or spiritual identity (Source: based on the definition by the World Intellectual Property Organization (WIPO). Glossary definition as provided under Policy / Traditional Knowledge on the WIPO website).	Tradicionālās zināšanas	informācija, zinātība, prasmes un prakse, kas izveidota, saglabāta un nodota no paaudzes paaudzē kopienas ietvaros, bieži vien veidojot daļu no tautas kultūras vai garīgās identitātes (avots: definīcija balstīta uz Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) izstrādāto definīciju. Termina definīcija WIPO vietnē atrodama sadaļā „Politika/Tradicionālās zināšanas”).
Traditional peoples:	Traditional peoples are social groups or peoples who do not self-identify as indigenous and who affirm rights to their lands, forests and other resources based on long established custom or traditional occupation and use (Source: Forest Peoples Programme (Marcus Colchester, 7 October 2009)).	Tradicionālās tautas	sociālas grupas vai tautas, kuras sevi neuzskata par pamatiedzīvotājiem un kuras apstiprina tiesības uz savu zemi, mežiem un citiem resursiem, balstoties uz senām paražām vai tradicionāliem nodarbošanās un resursu izmantošanas veidiem. (Avots: Meža tautu programma (Marcus Colchester, 2009. gada 7. oktobris).
Uphold:	To acknowledge, respect, sustain and support (Source: FSC-STD-01-001 V5-0).	Atbalstīt (arī atzīt un ievērot)	atzīt, cienīt, stiprināt un dot atbalstu (avots: FSC-STD-01-001 V5-0).
Use rights:	Rights for the use of resources of the Management Unit that can be defined by local custom, mutual agreements, or prescribed by other entities holding access rights. These rights may restrict the use of particular resources to specific levels of consumption or particular harvesting techniques (Source: FSC-STD-01-001 V5-0). National interpretation Rights for the use of resources of the Management Unit that can be defined by mutual agreements, or prescribed by other entities holding access rights. These rights may restrict the use of particular resources to specific levels of consumption or particular harvesting techniques.	Lietošanas tiesības	tiesības lietot apsaimniekojamās teritorijas resursus, ko nosaka vietējās tradīcijas, savstarpējās vienošanās vai citas personas ar piekļuves tiesībām īpašumam. Šīs tiesības var līdz noteiktam patēriņa līmenim ierobežot konkrētu resursu lietošanu vai noteiktu mežizstrādes metožu izmantošanu (avots: FSC-STD-01-001 V5-0). Definīcijas interpretācija Latvijā tiesības lietot apsaimniekojamās teritorijas resursus, ko nosaka savstarpējās vienošanās vai citas personas ar piekļuves tiesībām īpašumam. Šīs tiesības var līdz noteiktam patēriņa līmenim ierobežot konkrētu resursu lietošanu vai noteiktu mežizstrādes metožu izmantošanu.

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
Verifiable targets:	Specific goals, such as desired future forest conditions, established to measure progress towards the achievement of each of the management objectives*. These goals are expressed as clear outcomes, such that their attainment can be verified and it is possible to determine whether they have been accomplished or not.	Pārbaudāmi mērķi jeb izmērāmi apsaimniekošanas mērķi	konkrēti mērķi, piemēram, nākotnē vēlamais meža stāvoklis, kuri ir izstrādāti, lai noteiktu, cik lielā mērā ir sasniegts katrs no apsaimniekošanas mērķiem*. Šie mērķi ir izteikti precīzu rezultātu veidā, lai to sasniegšanu varētu pārbaudīt un noteikt, vai mērķi ir sasniegti vai nav.
Very Limited portion:	The area affected shall* not exceed 0.5% of the area of the Management Unit* in any one year, nor affect a total of more than 5% of the area of the Management Unit* (Source: based on FSC-STD-01-002 V1-0 FSC Glossary of Terms (2009)).	Ļoti ierobežota daļa	ietekmētā platība nevienā gadā nedrīkst pārsniegt 0,5% no apsaimniekojamās teritorijas* platības, kā arī ietekmēt kopā vairāk nekā 5% no apsaimniekojamās teritorijas platības (avots: definīcija balstīta uz FSC-STD-01-002 V1-0 FSC terminu vārdnīcu (2009. g.)).
Waste materials:	unusable or unwanted substances or by-products, such as: - Hazardous waste, including chemical waste and batteries; - Containers; - Motor and other fuels and oils; - Rubbish including metals, plastics and paper; and - Abandoned buildings, machinery and equipment.	Atkritumi	neizmantojamas vai nevēlamas vielas vai blakusprodukti, piemēram: - bīstamie atkritumi, tostarp ķīmiskie atkritumi un baterijas; - tvertnes; - degviela un motoreļļas, kā arī cita veida eļļas; - atkritumi, tostarp metāls, plastmasa un papīrs; un - pamestas ēkas, iekārtas un aprīkojums.
Water bodies (including water courses):	Seasonal, temporary, and permanent brooks, creeks, streams, rivers, ponds, and lakes. Water bodies include riparian or wetland systems, lakes, swamps, bogs and springs.	Ūdenstilpes (tostarp ūdenstece)	sezonāli, īslaicīgi un pastāvīgi strauti, straumes, upes, dīķi un ezeri. Ūdenstilpes, kuras ietver piekrastes vai mitrāju ekosistēmas: ezerus, purvus, mūklājus un avotus.
Water scarcity:	A water supply that limits food production, human health, and economic development. Severe scarcity is taken to be equivalent to 1,000 cubic meters per year per person or greater than 40% use relative to supply (Source: Millennium Ecosystem Assessment. 2005. Ecosystems and Human Well-Being: Policy Responses. Findings of the Responses Working Group. Washington DC: Island Press, Pages 599-605).	Ūdens trūkums	ūdens daudzums, kurš ierobežo pārtikas rūpniecību, cilvēku veselības kvalitāti un ekonomisko attīstību. Par nopietnu ūdens trūkumu uzskata 1000 kubikmetrus ūdens gadā uz cilvēku vai patēriņu, kas pārsniedz 40% no ūdens nodrošinājuma (avots: Tūkstošgades ekosistēmu novērtējums. 2005. Ecosystems and Human Well-Being: Policy Responses. Findings of the Responses Working Group. Washington DC: Island Press, 599.-605. lpp.).
Water stress:	Occurs when the demand for water exceeds the available amount during a certain period or when poor quality restricts its use. Water stress causes deterioration of freshwater resources in terms of quantity (aquifer over-exploitation, dry rivers, etc.) and quality (eutrophication, organic matter pollution, saline intrusion, etc.) (Source: UNEP, 2003, cited in Gold Standard Foundation. 2014. Water Benefits Standard).	Pārmērīga ūdens resursu noslodze	ūdens resursi tiek pārmērīgi noslogoti, kad ūdens pieprasījums konkrētā periodā pārsniedz pieejamo daudzumu, vai kad slikta ūdens kvalitāte ierobežo tā izmantošanu. Pārmērīga ūdens resursu noslodze izraisa saldūdens resursu pasliktināšanos daudzuma (ūdens nesējslāņa pārmērīga izmantošana, upju izžūšana u.c.) un kvalitātes (eitrofikācija, organisku vielu izraisīts piesārņojums, sālsūdens ieplūšana u.c.) ziņā. (Avots: UNEP, 2003, citēts izdevumā „Gold Standard Foundation”. 2014. Water Benefits Standard).
Wetlands:	Transitional areas between terrestrial and aquatic systems in which the water table is usually at or near the surface or the land is covered by shallow water (Source: Cowardin, L.M., Carter, V., Golet, F.C., Laroe, E.T. 1979. Classification of Wetlands and Deepwater Habitats of the United States. DC US Department: Washington). Under the Ramsar Convention, wetlands can include tidal mudflats, natural ponds, marshes, potholes, wet meadows, bogs, peatlands, freshwater swamps, mangroves, lakes, rivers and even some coral reefs (Source: IUCN, No Date, IUCN Definitions - English).	Mitrāji	pārejas joslas starp sauszemes un ūdens sistēmām, kurās gruntsūdens līmenis parasti ir tuvu virsmai vai kuras klāj sekls ūdens slānis (avots: Cowardin, L.M., Carter, V., Golet, FC, Laroe, E.T. 1979. Classification of Wetlands and Deepwater Habitats of the United States. („ASV mitrāju un dziļūdens dzīvotņu klasifikācija”). US Department: Washington DC). ASV. Saskaņā ar Ramsāres konvenciju mitrāji var ietvert palienes, zāļu un kūdras purvus vai ūdeņu platības – dabiskas vai mākslīgas, pastāvīgas vai pārplūstošas, kurās ir stāvošs vai tekošs ūdens, saldūdens, iesāļš vai sāļš ūdens, t.sk. jūras akvatorijas, kuru dziļums bēguma laikā nepārsniedz 6 metrus.
Workers:	All employed persons including public employees as well as self-employed' persons. This includes part-time and seasonal employees, of all ranks and categories, including laborers, administrators, supervisors, executives, contractor employees as well as self-employed contractors and sub-contractors (Source: ILO Convention C155 Occupational Safety and Health Convention, 1981).	Strādnieki (jeb nodarbinātie)	visas nodarbinātās personas, tostarp valsts ierēdņi un pašnodarbinātās personas, kā arī nodarbinātie, kas strādā uz nepilnu slodzi un veic sezonas darbus, visu līmeņu un kategoriju nodarbinātie, tostarp strādnieki, administratori, inspektori, vadītāji, apakšuzņēmēji, kā arī pašnodarbināti līgumslēdzēji un darbuzņēmēji (avots: ILO Konvencija Nr. C155 par darba drošību un veselības aizsardzību, 1981. g.). Definīcijas interpretācija Latvijā Nodarbinātais - jebkura persona, kura faktiskos apstākļos ir nodarbināta, t.sk. personas ražošanas vai mācību prakses laikā, kā arī pašnodarbinātās personas.
Complaint		Iesniegums	privātpersonas vai iestādes iesniegts dokuments, kurā ietverts lūgums, sūdzība, priekšlikums vai jautājums uz kuru jāatbild.
		Koruptīva darbība	kukuļošana vai jebkura cita valsts amatpersonas rīcība, kas vērsta uz to, lai, izmantojot dienesta stāvokli, savas pilnvaras vai pārsniedzot tās, iegūtu nepelnītu labumu sev vai citām personām.
		Kukuļdošana	materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu, došana vai piedāvāšana vai par kukuļa apsolīšanu pēc tā pieprasīšanas personiski vai ar starpnieku valsts amatpersonai, lai tā, izmantojot savu dienesta stāvokli, izdarītu vai neizdarītu kādu darbību kukuļdevēja, kukuļa piedāvātāja vai apsolītāja, vai citas personas interesēs, neatkarīgi no tā, vai nodotais, piedāvātais vai apsolītais kukulis domāts šai valsts amatpersonai vai jebkurai citai personai (avots Krimināllikums).

Termins angliiski	Definīcija angliiski	Termins latviski	Definīcija Latviski
		Kukuļņemšana	kukuļa, tas ir, materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu, pieņemšana, ko izdarījusi valsts amatpersona pati vai ar starpnieku par kādu jau izdarītu likumīgu vai nelikumīgu darbību vai pieļautu bezdarbību kukuļdevēja, kukuļa piedāvātāja vai citas personas interesēs, izmantojot savu dienesta stāvokli, neatkarīgi no tā, vai pieņemtais vai piedāvātais kukulis domāts šai valsts amatpersonai vai jebkurai citai persona (avots Krimināllikums).
		Kukuļošana	kukuļdošana, kukuļņemšana un starpniecība kukoļošanā.
		Spaidi	civiltiesiska darījuma dalībnieka gribas prettiesiska ietekmēšana, radot viņam bailes.
		Starpniecība kukuļošanā	darbība, kas izpaužas kā kukuļa vai tā apsolījuma vai piedāvājuma nodošana no kukuļdevēja kukuļņēmējam (avots Krimināllikums).
Expert	person, from or external to the Organization, whose capacity and knowledge on a given subject can be proven.	Eksperts	organizāciju pārstāvoša vai ārēja persona, kura var pierādīt zināšanas attiecīgajā sfērā.
Protected species		Aizsargājamas sugas	sugas, kuras iekļautas Latvijas Republikas normatīvo aktu sarakstos.
Specially protected biotopes		Īpaši aizsargājami biotopi	Biotopi, kas iekļauti 20.06.2017. MK noteikumos "Par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu".
Local economy		Vietējā ekonomika	Latvijas FSC standarta izstrādes darba grupa ir konstatējusi, ka viss, kas attiecās uz vietējo ekonomiku, attiecināms uz to nacionālā līmenī, jo Latvijas teritorijā nevar izdalīt vietējo ekonomiku sīkākā jeb reģionālā līmenī.